

ÖZGÜR GELECEK YOLUNDA

İŞÇİ-KÖYLÜ

www.iscikoylu.org
umutyayimcilik@ttnet.net.tr

Sayı: 2007-16

80

*Yıl:4 *10-23 Ağustos 2007 *Fiyatı: 1 YTL *ISSN:1303-9350

Ne Parlamento ne reformizm ne de teslimiyet **Kurtuluş ellerimizde!**

22 Temmuz 2007 genel seçimlerinin üzerinden daha 1 ay geçmeden ekonomik ve sosyal alanda yaşananlar (insanların sokak ortalarında dövülmesi, akarsuların özelleştirme projeleri vb.) erken genel seçim olmazsa önümüzdeki 5 yıllık dönemin emekçiler için nasıl geçeceğine işaret ediyor. Ve bir kez daha kurtuluşun kendi ellerimizde olduğunu gösteriyor!

A KP'nin 60 no'lu hükümet ile girişeceği icraatlar, bir yandan sefalet tablosunu büyütürken, diğer yandan hak gaspları, baskılar, işkence ve yok etme politikasıyla, yükselen bir bilançoya imza atılacaktır. Bu durumun kaçınılmaz biçimde sertleştirip keskinleştireceği sınıf mücadelesinde, kitleleri devrimci mücadeleye kazanmayı/seferber etmeyi başarmak, temel görev haline gelmiştir.

Bunun için birlikte saf tutmanın, birlikte hareket etmenin ve birlikte mücadele ve direniş hattı oluşturmanın gereği vardır. Kitleleri savaşında özne kılmanın başarıda önkoşul olduğu ilke ve felsefesiyle, bu halka etrafında örgütlenmelidir. Bu sınav başarıyla verilmeksizin, uzun vadeli hedefler doğrultusundaki bir yönelim içerisinde yol almanın koşulları yaratılamaz.

Güney Asya'lı Maoist partilerin bildirisi

Bölgede ABD emperyalizminin jandarması görevini üstlenen Hint egemenleri Güney Asya ülkeleri üzerinde tam bir hakimiyet kurmayı hedeflemektedir. En son ki SAARC Zirvesi'nde daha da ileri giderek Güney Asya ülkelerinin sınırlı egemenliklerini baltalamak için Asya Parlamentosu kurmayı önermiştir. Daha öncesinde bölgedeki ekonomik hegemonyasını sağlamlaştırmak için ortak para birimi oluşturmayı da önermişti. **Sayfa 15**

Peru'da neler oluyor?

Tüm ülkede protestolar gerçekleşiyor. Hükümetin cevabı ise hapse atmak.

Andlar ülkesi Peru, şu günlerde güçlü eylemlerle ve tabii ki saldırı dalgasıyla sarsılıyor. Şimdiye kadar 300'den fazla kişi tutuklandı, en az üç kişi öldürüldü. Peki bunun arka planı ve nedenleri nelerdir?

Cusco, Puno, Arequipa, Ucayali, Apurimac, Tacna, Lima, Ayacucho.....

Öğretmenler, maden işçileri, köylüler, işçiler.... Tüm eyaletler ve çeşitli sektörler çalışma hakları için, çevrenin korunması için, fiyatların artışına karşı mücadele ediyorlar. **Serbest Ticaret Anlaşması'nı (STA)** ve hükümetin giderek artan otoritesini aktif olarak reddediyorlar. Hükümetin cevabı ise çok sayıda insanın öldüğü ve sayısız yaralının olduğu saldırılar ve tutuklamalar. **Sayfa 14**

İşsizliğin, yoksulluğun ve açlığın sıradan hale geldiği, yaşama tutunma mücadelesi veren insanların yaşadığı mahallerdir emekçi semtler. Emperyalizmin ve uşaklarının tarımda uygulamış oldukları tasfiye politikaları insanların büyük şehirlere göç etmelerini zorunlu kılmıştır. Ailesini yanına alıp, tüm birikimi olan topraklarını bırakmak zorunda kalıp tamamen yabancı olduğu bu topraklara aslında ekonomik ya da savaşın getir-

Evimizde, ekmeğimizde gözleri var!

diği baskıyla bir açıdan zorla göç ettirilmişlerdir. Umutla geldikleri ya da umut olarak dayatılan büyük şehirlerde yaşama adapte sorunuyla birlikte insanın en yaşamsal ihtiyaçları da dikkate alınmamaktadır. Bu yaşamsal ihtiyaçlardan biri de barınma ihtiyacıdır. İnsanların ihtiyaçlarına yanıt olunmaması, onları kendi sorunlarını çözmeye itmektir ve bunun sonucunda insanlar dört duvar ve bir çatıdan oluşma barakadan bozma evler yaparak barınma ihtiyaçlarını gidermeye çalışmaktadırlar. Bu, insanların yaşamsal ihtiyaçlarını belirli ölçüde çözmüş gibi görünse de bu sefer de işsizlik, sağlıksız koşullar vs. birçok olumsuzlukla iç içe bırakılmaktadır. Bu da aslında sorunlarını çözmek umuduyla göç eden veya ettirilmiş halkın sorunlarının daha da katmerleştiğini gün gibi ortaya seriyor.

Saldırı bu noktadan sonra farklı bir hal alıyor. İnsanların her şeyini ellerinden alan, her olanağıyla halka saldıran hakim sınıflar insanların

4 duvardan oluşma barakalarını bile ağızlarının suyu aka aka bir bahane yaratarak başlarına yıkamak istiyor ve kendi belirlediği borç miktarıyla halkı tamamen kendine ipoteklenmiş eşyalar haline getirmek istiyor.

Bunun somut örnekler neredeyse her gün yaşanmaktadır ve bu hesapların en yoğun olduğu bölgelerden biri de Altınşehir'dir. İnsanların evlerinde herhangi bir bakım, onarım veya ihtiyaçlar doğrultusunda bir oda daha eklemesi evlerini yıkımların hedef tahtası haline getirmektedir.

Geçtiğimiz günlerde bunun bir örneği gayet somut bir halde karşımıza çıktı. Bir emekçi mahallesinde aniden bir kalabalık oluştu, kalabalığa yaklaştığımızda olayın seyri ortaya çıktı. Yoğun bir zabıta ve polis ablukası altında yıkım yapıyordu. Halkın kendilerine karşı olumsuz ve sert bir tepki gösterdiğini fark edince **"sadece bir tuğla devirip gideceğiz"** diyen zabıta amiri,

hemen ekiplerini de alıp bölgeden uzaklaşmıştır. Evi yıkılmak istenen ve kısmen de yıkılan emekçinin yanına gittiğimizde saldırının ne kadar pervasız olduğu kendisini ortaya koyuyordu;

Daha önceden var olan bir konut, ihtiyacı karşılamadığı için genişletiliyordu. Ki evin varlığı su aboneliği, çöp vergi makbuzları gibi birçok somut kanıtla ortada. Zabıta amirinin gerekçesi de konutun daha önceden var olmaması. Olayın ilginç olan kısmı yıkım ekiplerinden yarım saat kadar önce İSKİ görevlilerinin aynı eve su faturası kesmiş olmalarıdır. Yani bir bahane bulunup saldırı gerçekleştirilmiştir. Bu noktada insanların birbirilerini sahiplenmesi yıkım ekiplerini zor durumda bırakıp geri çekilmek zorunda bırakmıştır. **Her ne şekilde olursa olsun saldırılar boyutlanarak emekçi halkın omuzlarına bir kat daha binmektedir** Öyle ki artık oturduğumuz barakada, yediğimiz bir lokma ekmeğe dahi gözü olan bu doymak bilmez babalarının alacağı tek yanıt insanların tek yumruk şeklinde onlara vereceği cevaptır.

(Altınşehir İK okurları)

Kitap tanıtımı...

Kitabın adı: Karanlıkta bir ışık

Yazarı: Atilla Duman

Türü: Roman (522 sayfa)

Yayınevi: Belge Yayınları

Kitap bir Artvin romanı. Anı anlatı tarzındaki kitaptaki anlatılan olayların geçtiği yer **Artvin-Şavşat-Oba** köyü ve yine Artvin/merkez. Yazarın da aynı köyden olması, kendi yaşamından bir kesit olabileceği izlenimi veriyor. Yazarın dili sade ve akıcı. Aynı şekilde öykü olarak da konusu akıcı olan bir roman.

Roman, 1986'da yazılmış. Romandaki olayların geçtiği tarih belirtilmemiş olmasına rağmen 1970-1980 arasındaki dönem olduğu anlaşılıyor, yaşanan toplumsal gelişmelerden.

Romanın esas konusu köyünden şehre, Artvin'e okumak için gelen bir grup genç ve bunların bir taraftan verdikleri yaşam mücadelesi iken, diğer taraftan da ülkedeki siyasal gelişmelere paralel arayışları ve dönemin devrimci gençlik hareketinin onları da içine çektiği...

Kitabın esas kahramanı lise sınıf öğrencisi olan Savaş da yoksul bir ailenin çocuğu ve babası da Savaş küçük yaşta kan davasından öldürülmüş. Gençliğe yeni adım attığı dönemlerde bir akrabasının etkisiyle ülkücü oluyor. Altı boş inanç ve kulaktan duyma söylemlerle **"doğru"**ya ulaştığını sanıyor. Ülkücülerin **"gözde"** elemanlarından **"komando"**su oluyor. Devrimci bir kız olan Işık'a duyduğu ilgi ve aşkla başlayan devrimcileri, devrimci düşüncüyü tanıma, öğrenme isteği, çevresindeki devrimci gençlerin de desteği, kendisinde kaybetmediği (henüz) bir dizi insanı yanla bütünleşince adım adım ülkücü saflardan alıp karşı saflara, devrimci saflara taşıyor Savaş'ı. Ve eski dostlarının da düşmanlığını kazanmaya başlıyor. Hem de hain-

ce arkadan vuracak kadar...

Kitaptaki bir bölümde, bir tartışmanın içerisinde geçen **Töb-Der**, Dev-Yol, **Dev-Genç** gibi ifadelerin dışında ne oturmuş, bilinen bir devrimci çizgiyi bulmak mümkün, ne de ad vs. genel savunulan devrimci, aydın, ilerici söylem ve düşünceler var. Özellikle 80 öncesi süreçlerdeki faşist sistem ülkücü faşistlerin devrimci ve komünist düşünceye yönelik fiili saldırılarının dışında ideolojik anlamdaki sözlü en kaba haldeki **"Komünizm en büyük tehlike"**, "bunlar ülkeyi Moskova'ya teslim edecek", **"Din ahlak yok"** ahlaki çöküntü anlamında **"anabacı tanınmayacak"** gibi genel saldırıların ve bunlara karşı savunulan ve bu iddiaları çürüten tartışmalar bulmak mümkün romanda... Kitabın olumsuz yanı, o dönemlerde Proletarya Partisi dışındaki anlayışlar tarafından Kemalizm'in gerçek niteliğinin görülememiş olması. Ve bu yönüyle Kemalizm'e yüklenen **"ilerici"** misyonun etki ve eğilimini görmek mümkün.

Yine kitapta Artvin'in eşsiz harika doğası, coğrafyası, diik yüksek sarp dağları, sert çetin doğa koşulları ve arazinin yapısının ve doğasının da etkisiyle özellikle dağ köylerinde görülen verimsiz, teknolojinin de uğramadığı arazisi ve yaşanan yoksulluk ve yoksunluğu halkın yaşayışı, kültürü (ağırlıklı olan Gürcü dili ve kültürü) gibi konularla, ilin sosyo-ekonomik yapısına ilişkin bilgiler de mevcut.

Yaşanan onca yoksulluk ve çetin, zor doğa koşullarına rağmen okuyanların, çocuğunu okutmaya çalışanların sayısı ile okuma-yazma oranının en yüksek olduğu illerden biri olduğunu görüyoruz. Artvin'in -ve yazarın deyimi ile bu yoksulluktan **"kurtuluş umudu"** ve Artvin'in öğrenci şehrine dönüştüğünü öğreniyoruz. **(Sincan Kadın Hapishanesi'nden bir İK okuru)**

Kahramanmaraş'ta

boykot çalışmaları üzerine...

Kahramanmaraş'ta mevsimlik işçilerle İşçi-köylü gazetesi okurları olarak bir röportaj ve anket çalışması gerçekleştirdik. Gittiğimiz işçiler tarafından oldukça sıcak karşılandık. Onlardan bölgedeki mevsimlik işçilerin sıkıntılarını, kabala usulü çalışmalarından doğan sıkıntıları ve seçimleri boykot etme noktasındaki görüşleri dinledik.

Bölgedeki mevsimlik işçiler şehrin dışında **Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi**'nin karşısında kurdukları çadırlarda barınıyorlar. Barınma olanakları oldukça kısıtlı, yaşadıkları yerde içme suyu olarak kullanabilecekleri su içilebilir olma niteliklerinden çok uzak. Bu sebeple içme sularını bazen yakın sayılabilecek bir petrol istasyonundan sağlıyorlar. Sağlıksız ortamda 11 çocuğu ile yaşayan mevsimlik işçi, çocuklarının sağlık sorunlarıyla ilgilenemediğini belirtip, sağlık kuruluşları da dahil olmak üzere bütün devlet kuruluşlarının parası olan insanların hizmetin-

de olduğunu belirtti. İşçi çocuklarının okulda başarılı öğrenciler olduğunu, fakat mevsimlik işçi olmalarından kaynaklı sürekli yer değiştirdikleri için çocuklarını okutamadığını ve bunun sonucunda çıkan adaletsizliklerin kendi kaderini çocuklarına aktardığını ifade etti. Bu olumsuzlukların yanı sıra **Sütçü İmam Üniversitesi Rektörlüğü** işçilerin okulun karşısındaki kurdukları çadırlarda kalmalarının Üniversitenin karizmasına gölge düşürdüğü gerekçesiyle imza toplamış. İşçilerden bir kısmı seçimlerde kötünün iyisini seçmek gerektiğini, bu sebeple de AKP'ye oy vereceklerini belirttiler. Büyük bir kısım ise şimdiye kadar hepsini gördüklerini ve değişen hiçbir şey olmadığını, Meclis'ten umutları olmadığını belirtti. Zaten belirli bir yerde kalmadıkları için kendilerini seçim sandıklarına yazdıramadıklarını bu sebepten oy kullanmayacaklarını söyleyen işçiler **"belirli bir yerde kalsak da, biz bunların hepsini gördük, hepsini biliyoruz, hepsi aynıdır"** diyerek seçimlerin anlamsız olduğunu belirttiler.

Ayrıca kabala usulü çalıştıkları için sabah 5:00'de tarlaya girip 20:30-21:00'de tarladan çıkmalarına rağmen bir yevmiye çıkartamadıklarından şikayetçiler.

Kendilerine bizden bir hafta önce Zaman gazetesinin gelip röportaj yaptığını belirten işçiler gazetecilerin kendilerini AKP'ye oy vermeleri için ikna etmeye çalıştığını ve onlara da bize verdikleri cevabın aynısını verdiklerini söylediler.

(Kahramanmaraş'tan bir İK okuru)

İŞÇİ-KÖYLÜ
senin sesin!
OKU-OKUT!
ABONE OL!
ABONE BUL!

6 AYLIK: 10.200.000
1 YILLIK: 20.400.000

NOT: İsteddiğiniz süreye denk gelen oranda parayı hesap numaralarımıza yatırarak banka dekontunu yayınevimize fakslayınız ya da postalayınız. Abonelik ücretine posta masrafları dahildir.

ABONELİK ŞARTLARI

22 Temmuz Genel Seçimleri egemenler cephesinde yaşanan kriz sonucu gündeme geldi. Yani, seçimler egemen klikler arasında yaşanan bir krizin ürünü olarak şekillendi. Peki, bu seçimler bu krizi çözdü mü? Bu soruya evet demek mümkün değildir, hatta AKP ortaya çıkan bu seçim sonuçlarından hareketle, partisi içinde istediği kişiyi cumhurbaşkanı da seçebilir. R. T. Erdoğan'ın seçim sonrası bugüne kadar yaşananları unutarak, "yeni bir sayfa açalım" eksenli açıklamaları; gerçek düşüncesinden çok, hükümet kurma çoğunluğunu sağlamanın avantajıyla ortamı yumuşatmaya dönük bir çabadır. "27 Nisan Muhtırası"na karşı "halkın Muhtırası" veya Abdullah Gül'ün "adaylığım devam ediyor" temelinde açıklamalar yaptığı bir dönemde "uzlaşma", herkesi "kucaklama" söylemlerinin pratik bir değeri olmuyor. Görünen o ki; baştaki tutumları değişmemiştir. Çünkü seçim sonuçları ortaya koydukları tutumları güçlendirecek boyuttadır.

AKP'nin bu seçimde umduğundan daha fazla oy almasının nedenleri üzerinde kamuoyunda tartışılıyor ve tartışılmaya da devam edilecektir. **Elbette ki herkes seçimlerde ortaya çıkan tabloyu kendi sınıf penceresinden değerlendiren ortaya sonuçlar çıkarıyor.** Tüm bu sonuçlar üzerinde tartışacak durumda değiliz; ama AKP'nin başarısı için ortaya konulan bazı gerekçeler üzerinde duracağız, durmamız da gerekiyor.

AKP'nin seçim başarısını "27 Nisan muhtırası"na karşı "halkın muhtırası" olarak gösterenler aslında sorunu çarpıtmaktadırlar. Elbette ki ordunun açıklamasından rahatsızlık duyan belli bir kesim ABD uşağı, IMF'ci AKP'ye oy verdi. Bu ne kadar gerçekse, bu temelde verilen oy oranının çok fazla olmadığı da bir o kadar gerçektir.

Neden? Her şeyden önce TC ordusu mevcut olan sistemin kurumları içinde halk nezdinde en az yıpranandır. Bunu içerde ve dışarıda çeşitli dönemlerde yapılan anketlerde de görebiliyoruz, ordu bu ülkede, yani çok partili bir sisteme geçildiğinden bu yana üç sefer darbe yapmıştır. Halk hangi darbeye karşı çıkmıştır? Bu ülke hala darbelerin yaptığı faşist bir anayasayla yönetiliyor. Göstermelik parlamentonun üzerinde MGK vardır. Bu MGK'nın içinde askerlerin rolü bilinmektedir ve Ankara sokaklarında yürütülen tankların sesi, sürece tanıklık yapanların kulaklarında hala çınlamaktadır. Tüm bu nesnel gerçekler ve tarihi tecrübeler hala bütün sıcaklığıyla orta yerde dururken, böyle saptamalarda bulunmak gerçeklerle alay etmektir. Ki egemenlerin bir kısım sözcülerinin yaptığı tam da budur. Kötü olan kendini solda tanımlayan bazı çevrelerin de bu sürece dâhil olmalarınıdır.

Hemen şunu belirtmeliyiz ki; sözü edilen ordu emperyalizm uşağı sermayenin ordusudur. Diğer ordularla arasındaki fark, fiilen kendisinin de azımsanmayacak bir sermayeye sahip olması ve bunun onu iç ve dış politikada daha aktif hale getirmesidir.

Tabi ki Cumhurbaşkanlığı seçimi üzerinde yürütülen tartışmalarda AKP'nin kitleleri etkilemek için yaptığı mağduriyet propagandasının etkileri olmuştur-olacaktır da. Ama, 20 milyona yakın insanın yoksulluk sınırının altında yaşadığı bir ülkenin, son 4.5 yıllık bu politikasında sorumlu olan bir parti bu kadar oy alıyorsa, bunun nedenleri üzerinde daha fazla durmak gerekiyor. Şu bir gerçek ki, ezilenlerin, pratik yaşamlarında ortaya

22 Temmuz seçimleri ve sonuçları üzerine...

çıkardıkları yığınca tecrübe vardır. Ama hala o tecrübeler ışığında öz örgütlülüğünü yaratacak bilinç ve iradede yoksundurlar. Dolayısıyla önlerine koydukları sandığa ve tanımadığı adaya "vatandaşlık görevi" diye oyunu vermektedirler. Ve arkasında da "bunların birbirinden farkı yoktur" demeyi de ihmal etmemektedirler. **Kıscacası çaresizlik içinde çare arıyor ve her çare serüveni yeni yaralar açıyor.** Seçim döneminde halkla yapılan röportajların özeti tam da yukarıdaki tabloyu ifade ediyordu. Ama sonuçta bu halk yüksek bir katılımı yine egemenlerin önüne koydukları sandıkların başına giderek, çareyi orada arama serüvenine devam etti.

Yeniden AKP'nin aldığı yüksek oy oranının nedenlerine dönecek olursak: Her şeyden önce AKP'nin karşısındaki burjuva cephesinin kitlelerin rahatsız olduğu noktalarda ortaya sundukları bir alternatif programları yoktu. Alternatif olarak ortaya çıkan cephenin tüm argümanları, ırkçı, egemen ulus milliyetçisi, Kürt düşmanı noktalarında düğümlenmişti. CHP, MHP, DP, GP arasında sürdürülen bu yarış hem bu cephenin oylarını bölüyordu, hem de, ekonomik sıkıntılar içinde kıvranan ve gelecek kaygısı taşıyan milyonlar bu cephede hiçbir gelecek görüyorlardı. Diğer bir anlatımla, 2001 krizini hatırlayanlar, ekonomik ve siyasal istikrarsızlıktan ürkenler, yürütülen bu gerilim politikalarında tercihini AKP'den yana yaptılar. Ve AKP de bu süreci kendi lehine demagogik söylemlerle çevirmeyi başardı. Kıscacası, halk kötünün iyisine yöneldi.

Yine AKP uluslararası sermayenin desteğini aldı. Emperyalistlerin ekonomik ve siyasal politikalarını "ılımlı İslam" projesiyle ülkede ve bölgede uygulamaya çalışan AKP, başta büyük efendisi ABD olmak üzere, diğer Avrupalı emperyalistlerin desteğini arkasında gördü. Seçim sonrasında emperyalist haydutların sözcülerinin memnuniyet içeren açıklamalarının başka bir izahı olmaz.

Emperyalist tekellerin ve uşaklarının sözünü ettikleri "istikrar" IMF politikalarını uygulamada izlenen istikrardır. Yani, tüm hızıyla süren özelleştirme politikalarıdır. Düşük tutulan işçi ücretleridir. Yüksek faizle borçlanmadır. Tüm bu verilerin yanı sıra ırkçı ve milliyetçi cephenin aşırı faşist söylemleri karşısında AKP'nin liberal söylemleri, özellikle Kürt kitleleri başta olmak üzere diğer siyasi ve İslami gericiliğin etkisi altında olan kesimler üzerinde belli ölçüde etkisi oldu. Erdoğan'ın "MHP ile Bağımsızların olduğu bir Meclis'te ortaya çıkabilecek gerilimleri düşünün" içerikli açıklamaları yalnız kışkırtma işlevli değildi, aynı zamanda gerekçeleri farklı da olsa "gerilimden" yana olmayan kesimleri etkilemeye dönük olduğu da açıktır. Nitekim seçimlerden hemen sonra Erdoğan "tek bayrak, tek millet, tek vatan" ırkçı söylemini tekrarlamıştır.

Kıscacası AKP'nin kazandığı bu seçim başarısı tek bir nedenle açıklanamaz. Bu başarının temelinde emperyalistler ve komprador patron ağaların bir kesiminin yanısıra, yukarıda saydığımız di-

ğer tüm etmenlerle birleşme olgusu yatıyor.

CHP, MHP, DP, GP

Görünen o ki; faşist ırkçı söylemlerle propaganda yürüten bu partilerin içinde en kazançlı çıkan MHP oldu. Aslında bu kendi içinde anlaşılır bir durumdur. Çünkü MHP'nin sicili bu faşist çizgide oldukça köklü, köklü olduğu kadar da kitleler nezdinde deşifre edilmiş durumdadır.

CHP'nin üzerindeki halkçı sis perdesinin dağılması, ırkçı-şoven kimliğinin açığa çıkması, başta Kürtler olmak üzere bu ırkçı-şoven kimliğe itirazı olan herkes bu partiye oy vermektен vazgeçti. CHP ırkçı-şoven kimliğiyle yürüttüğü tüm propagandalara rağmen bu kesim ve bu kesimin etki alanında olan kesimlerde oy almasını başaramadı. Yani aslı (MHP) varken, karikatürüne oy çıkmadı milliyetçi-şoven kesimlerden. Yine Kemalistlerin yaratmaya çalıştığı laik-şeriat çatışması da sandıkta CHP'ye yaramadı. "ılımlı İslam" çizgisi, "dindar cumhurbaşkanı" söylemleri, laik Cumhuriyet söyleminden daha baskın çıktı. Anlaşılan o ki; geri kitleler dahi Kemalistlerin göstermeye çalıştığı şeriat öcüsüne inanmamaktadır.

DTP kazandı mı?

Bu soruya evet demek gerçeklere gözümüzü kapamaktır. Gerçek olan şu ki; DTP Meclis'te bir grup kurmasına rağmen uzun dönemden beri başlayan çözüme, DTP'de epeyce güç kaybına neden olmuştur. Bu durumu DTP'ye yön veren çizgiden ayrı ele alıp değerlendirmek, başarısızlığın kaynağına-gerçek nedenlerine inememekle eş anlamlıdır. **Seçim sonuçlarından sonra bu cephede yapılan değerlendirmelere baktığımızda bu başarısızlığın nedenini dış faktörlerde arayan kalemlerin sayısının hayli çok olması oldukça düşündürücüdür.** Bu yaklaşım oldukça yüzeysel ve tarihi tecrübelerden öğrenmeden de yoksundur.

Şöyle bir hafızalarımızı yoklayalım; başta Diyarbakır olmak üzere birçok Kürt ilinde küçümsenemeyecek derecede oy kaybına uğrayan DTP'nin, önceki seçimlerde uğradığı baskı bugünden daha mı azdı? Açık olan şu ki; daha önceki genel ve yerel seçimlerde DTP'nin önceli olan partilerin üzerinde baskılar daha da yoğundu. O zaman da tıpkı bugün olduğu gibi, bölgede kazanma ihtimali olan karşı devrimci parti ve adayları destekleme tutumunda, karşı devrimci güçlerle ortak bir pratik tutum söz konusuydu. Ama tüm kuşatmalara ve engellemelere rağmen bugünden daha fazla oy alınıyorsa, burada durup düşünmek gerekmektedir.

Bu konuda Özgür Politika yazarı **G. Aslan**'ın 25.07.2007 tarihli değerlendirme yazısında ortaya koyduğu düşünceler tartışmaya değerdir; "Bu seçimler açık bir biçimde göstermiştir ki Türkiye'ye ekonomik olarak entegre olmuş Kürtler çatışma istememekte, aksine uzlaşma aramaktadırlar. Batı'da yaşayan Kürtler kendi çıkarlarını korumak amacıyla sistem partilerine yönelmekte, onlar üzerinden sistemde kendilerine bir yer edinmek istemektedirler. AKP'ye de bu amaçla yönelmektedirler. Çatışmalar onların çıkarlarını ve konumlarını riske attığı için bundan

uzak durmaya çalışmaktadırlar. Kürdistan'da ise toplumsal çürüme, siyasete de sirayet etmiş olan yozlaşma ve çeteleşme had safhadadır. Kürdistan artık zaten Amerika'yı andırmaktadır. Yoksulluk ve yoksunluk artmakta, uyuşturucu ticareti ve fuhuş yaygınlaşmaktadır. Savaşın uzamış olmasının yarattığı bir çürüme, bıkkınlık, huzursuzluk ve kararsızlık vardır. Kürtler artık pek de anlamı kalmamış çatışmaların ve çatışmalarla birlikte ve hayli ağırlaşmış olan ve altında ezildikleri gündelik hayata dair sıkıntılarının son bulmasını istiyorlar. Toplumsal çöküşün sonucu olarak din faktörü önem kazanıyor. Bölgede dinci eğilim yükseliyor. Doğal olarak bu durum da AKP'ye yarıyor."

Bu değerlendirmeler ışığında bazı sorulara yanıt aramamız gerekir. Birincisi; **"Türkiye'ye ekonomik olarak entegre olmuş Kürtler"** neden 1991 ve sonraki genel ve yerel seçimlerde bu geleneğin temsilcilerine oy verdiler de, şimdi vermiyorlar? Dahası zorla göç ettirilen Kürt halkının **İstanbul** ve **Çukurova** bölgesinde hangi koşullar altında yaşadığı bilinmektedir. Gerçek olan şu ki; yazarın altını çizdiği bu tabloyu yaratan, tek taraflı olarak sürdürülen **"Demokratik Cumhuriyet"** eksenli barış projesidir. Bu proje çözümün değil, çözümsüzlüğün projesidir. Ve bu karşılığı olmayan projenin kitlelerin bilincinde yarattığı-yaratacağı yıkım gün geçtikçe artacaktır. Nitekim seçimler öncesinde de bu politikanın yarattığı yıkımlar belli oranda görüldüğü içindir ki; yalnız savunma içerikli değil, saldırı içerikli eylemler de hız kazanmaya başladı.

Yaşanan başarısızlığın esas nedenini burada aramak gerekir.

Seçimlere katılım düzeyi ve boykot tavrı üzerine...

Seçimlere katılım bir önceki seçime oranla daha yüksek oldu. Ki gelişmenin bu yönde olacağı önceden de belli oranda öngörülmüştü. Faşist partiler arasında yürütülen gerilim siyaseti, yani yaratılan laik, anti-laik tartışması, Cumhurbaşkanlığı seçimlerinden dolayı yapılan "mağduriyet" ve "Cumhuriyetinize sahip çıkın" vb. propagandaları, kitlelerin sandık başına gitmesinde etkili oldu.

Diyebiliriz ki; seçime katılan tüm burjuva partilerin ortaklaştıkları tek bir nokta vardı; o da **"vatandaşlık görevi"** diyerek kitlelere sandık başına gitmeleri için yapılan çağrılardı, ki egemen sınıflarının kiralık kalemlerinin, görsel medyanın bu yönde yaptıkları yoğun propagandaların etkisi de asla küçümsenmemelidir.

Tüm bunlara rağmen sandık başına gitmeyen ve geçersiz sayılan (ki geçersiz oyların bir bölümü yanlış kullanılan oylardır) oylar muhalefet partisinin oylarına eşit düzeydedir. Dolayısıyla bu küçümsenecek bir rakam değildir. Bir önceki seçimlere göre katılımın yüksek olmasını kitlelerin parlamentoya duyduğu güvensizliğin güvene dönüştüğü şeklinde yorumlamak tek kelimeyle yaşanan tablodan yanlış sonuç çıkarmaktır.

Bu tablo bize gösteriyor ki, kitlelerin parlamentoya karşı ne kadar güvensizlikleri gelişirse gelişsin ortaya alternatif bir devrimci seçenek konulmadığı müddetçe bu ve benzeri pratik sonuçlar yaşanacaktır. Bu bir. İkincisi, **sandık başına gitmeyen milyonlar esas olarak iradi olarak yürütülen boykot ve boş oy kullanma yönlü propagandaların sonucu değil, bilakis milyonların pratik tecrübelerinin bir sonucudur. Bu önemsenmelidir.**

Sınıfsal Yaklaşım

NE PARLAMENTO NE REFORMİZM NE DE TESLİMİYET! KURTULUŞ ELLERİMİZDE, KURTULUŞ DEVİRİMEDİR!

Faşist düzen partileri

Anti-demokratik bir yapıya sahip seçim ve siyasi partiler yasalarının çizdiği ve biçimlendirdiği çerçevede kotarılan **22 Temmuz seçimleri**; halktan yana çizgi sahibi bütün çevrelere karşı her türlü kısıtlayıcı ve engelleyici tutum/işlemin hazırlık ve uygulama safhasında pratikleştirildiği ve olanakların **eşitsiz** kullanıldığı koşullarda yapılmıştır. Belli başlı hakim sınıf partilerinin, göreceli farklılıklar arz etmekle beraber, büyük bütçelerle hazırlandığı bu yarışın hiçbir biçimde **adillikten** söz edilemez. Oy pusulalarında düzenleme yapılması, **764** bağımsız adayın (2002'de **190** kişiydi) türemesi –bazılarının isim benzerlikleri dikkat çekici(!)-, gümrük oylarının bağımsızlar için geçerli olmaması, basın-yayın propaganda olanaklarında adaletsizlik, sandıklarda baskı ve usulsüzlükler –oy iptalleri-, genel tabloyu etkilemesi bir yana özellikle birkaç yüz veya bin oy farkla neticelenen örneklerde (Hakkari, Mersin, Adana, Urfa, Antep, Ağrı, İzmir vd.) **bariz** roller oynamıştır.

AKP karşısında hükümet olma iddiası taşıyan ciddi bir **alternatifin** bulunmadığı koşullarda, laikçilerle girilen kapışmanın yol açtığı sorunlar iyi biçimde kullanılmış (askere tepkiden çok c.başkanlığı mağduriyeti); merkezi ve yerel yönetimlerin **çok yönlü** olanaklarının seferber edilmesinin yanı sıra, para, gıda ve temizlik malzemesi, oyuncak, yakacak vb. yardım kampanyaları da yürütülerek kendi potansiyelleri elde tutulabilmiş (KÖYDES projesine son iki yılda aktarılan **4.2** milyar YTL ile **30** bine yakın köyde su, yol vd. altyapı çalışmaları; seçimin hemen öncesinde köylüye **5** milyar YTL tutarında “geciken” ödemeler; TOKİ konut dağıtım kampanyaları; Mart-Temmuz 2007 döneminde **1.884.539** aileye **417.3** bin ton ücretsiz kömür dağıtımı); merkez sağ diye tabir edilen DYP (% 4) ile ANAP'ın (% 5)'lik kayıpları ile **“bin umut”** adayları dışındaki DTP renkli potansiyel de yedeklenerek (DTP'nin toplamdaki kaybı % 2 oranına denk gelen **700** bindir; AKP sadece Diyarbakır'da oylarını üç kat artırmış, bölge genelinde ise **24** puanlık ilerleme göstermiştir), oy oranında **12** puanı aşan artış elde edilmiştir. GP'nin **4** puanlık oy kaybı da belli oranda AKP'nin hanesine yazılabilecektir (başta İzmir olmak üzere batıdaki oy kaybı).

CHP'nin, DSP'nin açık SHP'nin zımnı desteğiyle yola koyulduğu şartlarda, önceden iltihak eden YTP faktörü de hesaba katılacak olursa, eldeki mevcut oranı dahi **koruyamadığı** görülmektedir. Muhalefet olmanın avantajlarını kullanamaması ve AKP'nin yakaladığı başarı çerçevesinde ba-

kıldığında, **36** ilde milletvekili çıkaramayan CHP'nin **ağır** bir yenilgiye uğradığı açıktır. C.başkanlığı dalaşında TSK ve Anayasa Mahkemesi'nin yardımıyla ilk raundu kazanmak amacıyla yürütülen, milyonluk **“oya tahvil”** mitingleri ise **kardeş** parti MHP'nin daha çok işine yaramıştır. Seçim sonuçlarının en çok tartışılan mevzu haline gelen CHP'nin durumu; Baykal ve şürekâsından öte, yeni sürece ayak uyduramayan **“eski”**nin can çekişme nöbetleri olarak okunmalıdır. Yeni politikalar üretmemek, gerçek manada sol/sosyal demokrat olamamak bağlamında dile getirilen hususlar, CHP açısından ancak sınıfına hizmette **“yenilene-meme”** bakımından anlam taşıyabilecektir.

Her ne kadar **“tek başına iktidar”** sloganıyla kampanya yürütmüş olsa da MHP'nin % **14.28** oy elde ederek 2002'ye göre **3.9** puan artışla barajı aşması, ilerlemeye karşılık gelmektedir. Ne var ki merkezi olarak yürütülen ırkçı-şovenist kampanyadan nasiplenmenin ve bu linç rüzgarıyla yelken şişirmenin **ancak** bu kadar getirisini olabilmıştır. MHP, parlamento dışı muhalefet konumuyla, kendisi için elverişli sayılabilecek iklimden yararlanamamıştır. **“Şeriat tehlikesine”** karşı tasarlanan **“cumhuriyet koalisyonu”** çerçevesindeki **CHP=MHP** kampanyası da olmasa, baraj sorunu bile yaşanabileceği ortaya çıkmıştır.

Başta **D(Y)P** ile **ANAP** olmak üzere **SP, GP** vd. hâkim sınıf partileri için bu seçimlerde ortaya çıkan görüntü, **tükene-me/erime** sürecinin hız kazandığıdır. Bunların erime süreci ile AKP'nin kaydettiği gelişme oranı, belli ölçülerde **doğru orantıya** sahiptir. Bu partilerin tabanı bakımından, kitlelerin genel eğilimi ve tercihi, istikrar adına **“güçlü”** olandan yana tecelli etmiş bulunmaktadır.

Emperyalistler doğru ata oynadı ve kazandı

Karşı-devrim cephesi bakımından **öncelikle** altı çizilmesi gereken husus, AKP'de siyasi temsili bulan **ABD ve AB** ile ülke içinde **TÜSiAD** ve para-medyanın daha aktif desteğiyle yol alan kliğin, CHP-MHP ekseninde temsil edilen ve merkezi devlet organizasyonunda köklü bir gücü elinde bulunduran Kemalist klik ile çatışmasında, **ye-ni güç ve mevzi** elde etmesidir. Hemen şu nokta belirtilmelidir ki, emperyalistler ve uşağı sınıfların bir kliğe verdiği desteği diğerinden esirgiyor oluşu bu kesimlerin **sınıfsal** niteliklerini değiştiren bir olgu değildir. Emperyalistlerin çok yönlü plan ve projelerine göre uşakları/işbirlikçileri arasında tercihte bulunması pek tabii olduğu kadar, bu durumda çoğu kez **dengeleri gözetem** bir tutum içerisinde oldukları da bilinmektedir.

T.C tarihinde, tek partili sürecin sonlarından itibaren farklı emperyalistlerin dalaşları neticesinde yaşanan klik çatışmaları ön plana geçmişse de, bu durumun **sürekli** bir hal almadığı, aynı emperyalist çevrelerin birden fazla temsilcisinin **“iktidar”** (ranttan pay kapma olarak da okunabilir) kavgasının tayin edici bir boyut kazanmasıyla görülebilmektedir. Bu durum, kimilerinin **“kolektif emperyalizm”** tanımlamasıyla ultra-emperyalizmin versiyonu olarak ileri sürdüğü tezlere uygun biçimdeki **yapısal** değişime karşılık gelmemekle beraber; ABD, AB, Japon, Rus, Çin vd. sermayesinin bir dizi ülkedeki hem barışık hem çatışık konumunun **“sürdürülebilir/uyumlu”** bir hal aldığı gerçeğinden de soyutlanamaz.

ABD emperyalizminin güç kazanması ve inisiyatifi ele geçiren bir konumda hem ekonomik hem de siyasi alanda saldırganlaşmasıyla birlikte, **çoğu durumda** diğer emperyalistleri yedeklediği bir sürecin içerisinde geçilmektedir. Rus sosyal-emperyalizminin form değiştirerek kan kaybettiği 1990'lı yıllardan itibaren gelişen bu süreçte, ABD önderliğinde yürütülen çok yönlü kampanya ve operasyonların yarı-sömürgelere yansıyan sonuçları arasında sayılması gereken bu durumun **“geçici”** olduğu unutulmamalıdır. Kapitalizmin karakteri, hiçbir emperyalist gücün bir diğerine tabiiyeti ve boyun eğme pozisyonuna **ilelebet** katlanmasına izin vermez. Çeşitli gruplar, birlikler, paktlar şeklinde oluşan bölgesel ve uluslararası ittifaklar, mevcut çatışmanın ciddiyeti ve şiddetine delil teşkil ettiği oranda, **“siper kazma”** faaliyeti olarak da okunmalıdır.

Seçimlerin ertesinden başlayarak batılı emperyalistlerin devlet sözcüleri eliyle duyurdukları **takdir ve sevincin**, belli başlı yayın organlarındaki (The Times, The Independent, Financial Times, Los Angeles Times, Guardian) 24 Temmuz tarihli başyazılarda ifade edildiği üzere, oturduğu zemin; AKP'nin misyonuna uygun biçimde yol almak için **“büyük bir oran ile aldığı vize”** esprisi üzerine kuruludur. **“Reformist”** ve de **“ılımlı islam”** modelinin temsilcisi olarak tanımlanan AKP/Erdoğan'ın ordu ve laik kesim karşısındaki **“zaferi”**nin Ortadoğu'ya yönelik hesaplar çerçevesinde taşıdığı öneme yapılan vurgular, yeniden yapılanma hamlesinin devamına ilişkin tavsiye ve hesapların tartışıldığı ifadeler izlemektedir: **“Müslüman dünyanın en ileri demokrasisi ve ekonomisinin süregiden modernleşmesi.”** (The Wall Street Journal, Başyazı, 24.07); **“Mükemmel bir sonuç.”** (Le Monde, Başyazı, 26.07); **“Ortadoğu'da demokrasi ve ılımlı İslam hedefleri bakımından, Türkiye'de düzenlenen genel seçimler ekmek, su gibi ihtiyaç duyulan bir aşama olarak görülmeli.”** (The Washington Post, Başyazı, 27.07)

İt dalaşı asıl şimdi başlıyor

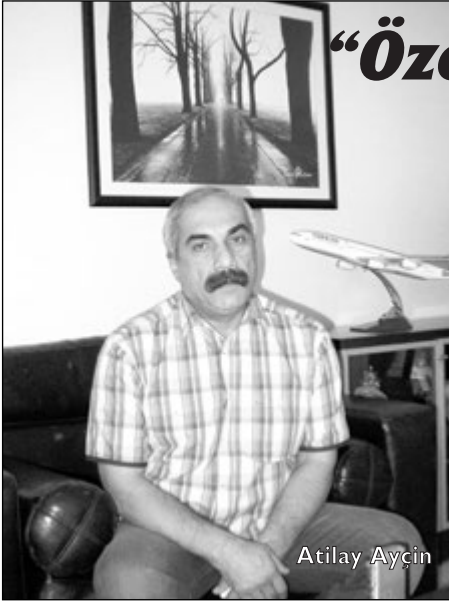
ABD ve AB'ye biat etme ve IMF önünde secdeye gelme konusunda hiçbir **aykırı sesin -esaslı itirazın-** çıkmadığı hâkim sınıflar cephesinde, seçim raundunu kaybeden ya da umduğunu bulamayanların dalaşı bırakma gibi bir durumları olamayacağı kesince de, düştükleri kroko durumdan yararlanmak isteyecek galiplerin, AKP eliyle **kalı-**

cı mevizlere yönelik adımlar atmaya kalkışacağı da bir o kadar kesindir. C.başkanlığı, konuya ilişkin sembolik değeri ve işlevi yüksek bir makam iken, anayasada yapılacak **kritik** bazı değişimler ise asıl alanı oluşturmaktadır. Diğer bir dizi konunun **“Kürt Sorunu”**nu da paranteze alacak bir genişlik kazanması için, daha fazla zamana ihtiyaç olduğu görülmelidir.

Nitekim tarafları temsilen sahne alan aktörlerin, seçimler yapılmamışcasına, kaldıkları yerden benzer söylemler tutturması ile **“mevzi savaşı”**nın sürmekte olduğu gözlenebilmektedir. Gül'ün adaylığında ısrar ile Baykal'ın **“gerginlik ve çatışma”** yollamalı sözleri ve Büyükanıt'ın **“12 Nisan'daki sözümüzün arkasındayız”** beyanati, bu çerçevede okunmalıdır.

Kürt oylarını toplamada hatırı sayılır bir ilerleme kaydeden AKP'nin; meclise **“çözüm gücü”** olma hevesi içerisinde oturan DTP ile -efendileri emperyalistlere ait formüller çerçevesinde- geliştireceği çözümlerin mevcut statükoya yedirilmesi, bu dönemin süresini **belirleyici** yegane faktördür. Bu işlemin ne kadar sancılı ve gergin bir atmosfer yaratacağını öngörmek için kâhin olmak gerekmez. Aynı zamanda, sorunun gerçek manada çözümüne ilişkin esaslı adımların hiçbir zaman atılmayacak olmasının, konuyu meclis dışındaki **gerçek platformuna** taşıdığı oranda, gerek AKP gerekse de DTP açısından çok daha zorlu bir sürecin başlayacağı öngörülmelidir. Meclisin açılış-yemin (**o yemini sindirmek de başka bir sorun!**) gününde MHP ile DTP arasında yaşanan ve pek de şaşırtıcı olarak karşılanmaması gereken **komplimanlar** (tokalaşma, alkışlama), her iki partinin de birbirini **“anladıklarını”** gösterdiği kadar, **“çözümün rengi”** ile ilgili de ipucu verir mahiyettedir.

AKP'nin önemli bir oy oranı elde ederek sağladığı başarıda, **“alternatifsiz”** bir konumda olması ciddi bir ağırlık teşkil etmiştir. Son iki yıla girilirken ABD ve AB'li emperyalistler nezdinde önemli oranda **prestij ve itibar** kaybına uğrayan AKP'nin, gerek ülke gerekse de bölgede yaşananlar karşısında takındığı tutumla yeniden atağa geçmesi çok kolay olmamıştır. AKP'nin seçimlerde yararlandığı **“alternatifsizlik”** faktörü, emperyalistlerin amaç ve hedeflerine uygunluk bakımından da işlev görmüştür. Bütün eksi ve eksikliklerine karşın AKP'yle devam kararının önce uluslararası sonra da **“yerli”** sermaye bakımından anlam ifade etmesi, **öncelikle** ekonomik alanda izlenen politikardan kaynaklıdır. Bu konuda sermaye adına elde edilen **“başarı”** (bir dizi parametredede mesafe alınması), halka indirilen bir boyut taşıyorsa da, özellikle önceki dönemin ardından (2001 krizi) **“istikrar”** olarak okutulabilmiştir. Cüneyt Zapsu'ya **“deliğe süpürmeyin, kullanın”** sözleri sarf ettirecek derecede durumu sorgulanan bir konumdan (bunda, **1 Mart** tezkeresi ile başlayan krizden itibaren, bölgede etkisiz kalma ve AB sürecini iyi biçimde yürütememe durumları başlıca role sahiptir) sıyrılmasının ardından, içeride ve dışarıda atacağı adımlar ile **“kaderi”** çizilecek olan AKP; 22 Temmuz'un getirilerini iyi biçimde değerlendirmek zorundadır. →

“Özelleştirmenin hedefi işçi sınıfı ve değerleridir!”

oylamasının sonucunda çalışan sayısının yarısından bir fazlasının evet oyu çıkarsa sendika greve gidecek ve böylece yeni bir süreç başlayacak. Grev oylamasından hayır sonucu çıkarsa sendika yönetimle masaya oturarak uzlaşmayı veya Yüksek Hakem Kurulu'na gitmeyi düşünüyor.

Sendika ile THY yönetimi arasında uzlaşma sağlanamayan maddeler arasında ücret maddesi, yan ödemeler, günlük çalışma ve dinlenme süreleri, havada görev yapan çalışanların dinlenme süreleri bulunuyor.

Sözleşmeli statüde bulunan çalışanların sosyal haklarında yıllık ve mazeret izinlerinin eşitlemelerin sağlanması gibi toplam 30 madde üzerinde anlaşma henüz sağlanabilmiş değil. Şu an gelinen noktada sendika 6 aylık zaman dilimlerine uygun ücret artışı talep ederken, patron yıllık öneriyor. **Hava-İş Sendikası** birinci altı aya yüzde 23.9 talep ederken, THY birinci yıl için yüzde 10 diyor. THY'nin tamamen özel sektör anlayışı ile yönetildiğini ve sendikasızlaştırmanın sağlanmaya çalışıldığı söyleyen sendika, uluslararası otoritelerin belirlediği standartların uygulanmasını istiyor. Çok hızlı bir şekilde büyüyen ve önemli bir geçmişe ve birikime sahip THY'nin artan yükü çalışanların sırtına yükleniyor. Yeni istihdam sağlamıyor. Çalışanlar daha fazla çalışmalarına rağmen ücretlerinde ve sosyal haklarında herhangi bir artış söz konusu olmuyor. **Aynı eğitime ve birikime sahip çalışanlar arasında ücret farklılıkları yaşanıyor.** AKP'nin atadığı yöneticiler THY'de kadrolaşmanın adımlarını atıyor. Sendika toplu iş sözleşmesini bu tür sorunların da tartışıldığı bir süreç olarak örgütle-

meye çalışıyor.

THY ile Hava-İş Sendikası arasında devam eden ve kamuoyunda da yankı bulan gelişmelerle ilgili olarak Hava-İş Genel Başkanı **Atıl Ayçin** gazetemize şunları söyledi:

Okyanusta küçük bir damla...

- Genel anlamda özelleştirmelerle ilgili ne düşünüyorsunuz?

- Türkiye'de özelleştirmeye karşı isyan bayrağını ilk açan sendikadır Hava-İş. Bunun çok uzun yıllar mücadelesini verdik. Biz, özelleştirmeler Türkiye'de tartışılmaya başladığından beri özelleştirmeye işçi sendikalarının karşı olmak veya olmamak gibi bir tutumlarının olamayacağı mutlaka karşı durmaları gerektiğini söylemiştik. Hatta cepheden karşı durulması gerektiğini söyledik. Yeniden yapılandırılan dünyanın vazgeçilmez ayaklarından bir tanesiydi özelleştirme. Hedefi işçi sınıfı ve değerleriydi, kazanımlarıydı. Sınıfsal kimliğini bitirmeye dönük ciddi bir saldırıydı. Ama allanmış pullanmış, içi yapıcı laflarla doldurulmuş bir biçimde geldi karşımıza. **Zarar eden kuruluşların satılmasıydı özelleştirme, devletin sırtındaki kamburların giderilmesi, yatırımın farklı alanlara aktarılmasıydı!** Verginin, sermayenin tabana yaygınlaştırılmasıydı! Yeni istihdam alanlarının açılmasıydı! Türkiye'nin çağdaşlaşmasıydı! Dünyada esen çağdaşlaşma rüzgârlarından Türkiye'nin yelkenlerini doldurması gibi masumane bir görüntü ile sunuldu. Asıl saldırı ise bunun arkasındaydı. Sendika olarak **“bunun karşısında durmak gerekli mi, değil mi?”** diye tartışmaya başladığımızda

kaybetmiş sayıyorduk kendimizi. Çünkü özelleştirme bir sınıfı topyekün imha etme anlamında ortaya çıkmış. Buna karşı çıkmanın bedeli çok ağırdı. Uzun soluklu bir mücadeleydi. **“Özelleştirmeyi kabullenmek, ne modeli olursa yandaşı olalım, ne modeli olursa karşı çıkalım”** gibi tartışmalar yürütüldü. Ben hatırlıyorum bazı sendikacılar **“İngiltere'deki gibi olursa hayır diyelim, İtalya'daki gibi olursa evet diyelim”** gibi tartışmalar yürüttü. Sorun sadece özelleştirilen işyerindeki sendikanın sorunu gibi algılandı. Sustukça sıranın bize geleceği görülemedi. Bugün Türk-İş'in toplu sözleşmeli işçi sayısı 300 bine düştü.

Bizim bu konudaki kararlığımız devam edecek. THY özelleştirildi, bu andan itibaren buna karşı durmak mümkün değil. THY çalışanları özelleştirme furusuna karşı sendikacı kalmanın gerekli olduğunun bilincinde, gereklerini de yerine getiriyor.

Erdoğan'ın sözleri basına yansıyan bir söylem. Ancak mevcut durumda herhangi bir değişiklik yok. Yönetim grev oylaması için baskı yapmaya devam ediyor. Başbakan'ın söylemi insanları rehavete sürüklemek için söylenmiştir.

Bu bizim kendi özel sorunumuz değil sadece. Hava-İş'te 11 bin 500 kişinin verdiği bu mücadele aynı zamanda ülkemizdeki sendikacı hareketin içine girdiği durumdan çıkmaya hizmet etsin istiyoruz. Çünkü sendikalar büyük bir çıkmaz içinde, önemli bir güven sorunu yaşanıyor. Sendikalar muhalif bağımsız yapılarını savunmak zorundadır. **Okyanusta küçük bir damla oluşturmaya çalışıyoruz.** (İstanbul)

Emekçinin Gündemi

Nehirler, özgürlüğüne kavuşacak!

İşçi sınıfının öz örgütlülükleri olan ve proletarya partileri için ise işçi sınıfıyla kendisi arasında volan kayışları olan sendikalar, geçmişten günümüze kadar birçok değişim ve gelişmeler yaşayarak gelmiştir. Bu özelliklerine rağmen bir önceki sayımızda da ifade ettiğimiz üzere sendikaların ve özelde de sendika yönetimlerinin içinde buldukları durum işçi sınıfının mücadelesinden uzak bir seyir izlemektedir.

Günümüz koşulları sendikaların kendiliğinden ortaya çıktığı kapitalizmin olgunlaşma döneminden farklıdır. Sendikaların ilk ortaya çıktığı koşullarda sınıfsal çelişkilerin özü yeterince ortaya çıkmamıştı. Diğer bir deyişle işçi sınıfının iktidar mücadelesini hedeflemesi gerektiğini ortaya koyan Marksizm ideolojisi ve bunu gerçekleştirmeye çalışan proletarya partileri yoktu. Kapitalizmin olgunlaşma sürecinde ortaya çıkan sendikalar, esas olarak ücretlerin iyileştirilmesi ve işçiler arasındaki rekabetin azaltılması amacıyla kurulmuştu. Proletaryanın kendisiyle birlikte bütün sınıfları ortadan kaldırmasının mücadelesini veren Marksizm'in ortaya çıkışıyla birlikte sendikaların bu yaklaşımları aşmıştır. Sendikalar Marksizm ortaya çıktıktan sonra artık sa-

dece işçiler arasındaki rekabetin azaltılması ve ücretlerin iyileştirilmesini amaçlamakla yetinemez. **Sendikalar bundan sonra işçilerin egemen sınıflara karşı yürüttükleri sınıf mücadelesinin önemli araçları olarak ele alınmaya başlanmıştır. Bu yaklaşım benimsendiği oranda sendikalar sınıf mücadelesinin gelişmesine, ileriye taşınmasına yol açmıştır.** Elbette sendikalar sınıf mücadelesini etkin yürütmenin bir aracıdır ancak en önemli aracı değildir. Sınıf mücadelesini yürütmenin en başat ve olmazsa olmaz aracı proletarya partisidir. Ancak sendikalar proletarya partisinin işçi sınıfını bilinçlendirmek ve örgütlemek diğer bir deyişle işçi sınıfını sınıf mücadelesine kanalize etmek için kullanacağı önemli bir alan olmaktadır. Bu alanı ne kadar iyi kullanabilirse sınıf mücadelesinin gelişim seyrini hızlandırmak da o derece mümkün olacaktır.

Marksizm'in ortaya çıkışıyla birlikte sendikalara biçilen misyon nasıl ki değişmişse egemen sınıfların da sendikalara yaklaşımı da değişmiştir. İşçilerin örgütlenmesinin önüne geçmek için burjuvazi her türlü yöntemi uygulamıştır/uygulamaktadır. Son yıllarda ise başını emperyalist bur-

juvazinin çektiği egemen sınıflar sendikaların gerekliliklerini yitirdiğini içeren bir propagandaya girişmiştir. Tüm bunlar işçi sınıfını daha fazla sömürme, iktidar mücadelesinde yeni mevziler kazanmayı amaç edinen söylemlerden öte bir şey ifade etmemektedir. Zira burjuvaziye proletarya arasındaki çelişkiler olduğu gibi durmanın ötesinde daha da güçlenmiştir. Çelişki devam ettiğine göre bu çelişkinin ortaya çıktığı araçlar da var olmak zorundadır. **Sendikalar dün olduğu gibi bugün de işçi sınıfının ekonomik, demokratik ve siyasal mücadelesinde önemli bir araç olma misyonunu korumaktadır.** Sonuç olarak şunu diyebiliriz ki sendikacı mücadelesinin gelişmesi için güçlü ve bilinçli bir mücadele şarttır. Aksi takdirde sendikalar gerilemeye devam edecektir.

Her olay ve olgunun içinde bulunduğu çelişkileri açığa çıkarmak ve bunlardan baş çelişkiyi yakalamak ve bu baş çelişkinin çözümü için uğraşmak MLM'lerin izlemesi gereken yoldur. İşçi sınıfı ve sendikaların içinde bulunduğu durumda baş çelişki politik yaklaşım ve ideolojik duruştaki gerilik olmaktadır. Bunun düzeltilmesi dostların ve düşmanların netleştirilmesi ileriye doğru atılacak adımları sağlayacaktır. **Sınıfsal bakışı işçi sınıfı içinde hakim hale getirmek esas görevimiz olmalıdır.** Yukarıdaki belirlemelerimizin veya çelişkilerin çözümlenmesi, işbirlikçi, uzlaşmacı ve reformist sendikacı yöneticilerden beklemek demirin I santigrat derecede erimesini beklemek gibi bir şeydir. Sorunun nedeni olan unsurların sorunu çözmesi beklenemez. Bu soru-

nun çözümü proletarya partisinin gelişmesi, işçiler ve diğer emekçiler içinde yaygınlaşması diğer bir deyişle işçi sınıfı ve diğer emekçilere önderlik etme kapasitesini yükseltmesiyle mümkündür. **Bunun içindir ki bugünden başlayarak sınıf bilinçli proleterler işçi sınıfı ve diğer emekçiler içinde yürüttükleri mücadelede yukarıda ortaya koyduğumuz baş çelişkinin çözümü doğrultusunda hareket etmelidir.** Sendikacı mücadelede ya da işçi sınıfı ve diğer emekçiler içindeki mücadelede politik yaklaşımların düzeltilmesi ve ideolojik duruşun proleter ideoloji seviyesine çıkarılması bizi hedefimize ulaştıracaktır. Kullanabileceğimiz bütün olanakları açığa çıkararak yozlaşmış sendika yöneticilerin gerçekliklerini deşifre etmeli, işçi sınıfının ve diğer emekçilerin gerçek dostlarının devrimci ve komünistler olduğunu göstermeliyiz. İdeolojik ve politik mücadeleyi ön plana çıkarırken işçi sınıfını tabandan örgütlenme mücadelesi içinde olmalıdır. İdeolojik ve politik mücadeleye, örgütlenme süreci eşlik etmediği takdirde yapılan çalışmaların kalıcılığı ya da hedefe ulaşması mümkün değildir. İşçi sınıfı içinde sistemleşmiş ve yoğunlaşmış bir mücadele meyvesini vermekte gecikmeyecektir. Bu sadece iyi niyetli bir ifade değildir. İşçi sınıfının yaşadığı çelişkilerin oluşturduğu potansiyelin büyüklüğünün görülmesinin bir sonucudur. Unutmayalım ki yatağında güçlü akan bir nehrin önüne kurulan barajlar şöyle ya da böyle aşılacaktır. Yatağında güçlü akan işçi nehrinin önüne faşizmin kurduğu barajlar yıkılacak ve nehir özgürlüğüne kavuşacaktır.

Deri işçileri patronların saldırısına karşı direnişte

TEKEL işçisi TİS imzaladı

Birçok işkolunda aylardan beri süren TİS görüşmelerinden biri de son bir aydır, geçtiğimiz yıllarda özelleştirme saldırılarına maruz kalan ve çalışanların aylar süren direnişleriyle uzun süre gündemdeki yerini koruyan **TEKEL**'de yürütülmekteydi. Türk-İş'e bağlı **Tek Gıda-İş Sendikası** ile **TEKEL** arasında bir aydır yürütülen TİS görüşmeleri geçtiğimiz günlerde **TEKEL** Genel Müdürlüğü'nde yapılan imza töreni ile tamamlandı. Yapılan anlaşma, 3 Anonim Şirketi ve bunlara bağlı 7 Ambalaj Fabrikası, 56 Yaprak İşletme Müdürlüğü, 39 Başmüdürlük ile 15 bini aşkın işçiyi kapsıyor. TİS sözleşmesine göre işçi ücretleri yüzde 10.97'de oranında arttı.

İmza töreninde konuşan Tek Gıda-İş Başkanı **Mustafa Türker**, imzaladıkları TİS'in kendileri açısından tatmin edici olduğunu ifade etti. (H. Merkezi)

TÜMTİS Toplu İş Sözleşmesi'ni İmzaladı

TÜMTİS yaptığı yazılı bir açıklamayla **İstanbul**, **Ankara**, **İzmir**, **Adana**, **Mersin**, **Bursa**, **Gaziantep**, **Konya**, **Kayseri**, **Eskişehir**, **Balikesir**, **Bandırma**, **Antalya** ve **Elazığ**'da toplu iş sözleşmesini başarıyla tamamladığını açıkladı. Yapılan açıklamada TİS teklif tasarımlarını üyeleriyle yapılan toplantılarda ve anket çalışmaları sonucunda işçilerin iradesi ile belirlendiğini, TİS görüşmelerine işyeri temsilcilerinin de katılarak görüş ve önerilerini dile getirdiğini belirten **TÜMTİS Merkez Yönetim Kurulu**, imzalanan TİS'le % 25-14 oranında, görece düşük ücretlerde ise % 26-20 oranında artış sağladıklarını açıkladılar. Yine biri tam aylık ücret tutarında dört adet ikramiye uygulamasının olduğu işyerlerinde uygulamanın devam ettiğini, olmayan yerlerde ise iki-üç, bazı işyerlerinde ise 4 adet ikramiye kazandıklarını fazla çalışma ücretlerinin % 100 zamlı ödenmesinin kararlaştırıldığını yıllık ücretli izin ise çalışma süresine bakılmaksızın 30 gün olarak devam edilmesine karar verildiği belirtildi. Yapılan açıklamada ayrıca 8 Mart'ın tüm kadın üyeler için ücretli izin günü, 1 Mayıs'ın ise tüm üyeler için ücretli izin günü olması kararlaştırıldığı TİS'te patronun TİS'in herhangi bir maddesinde ihlali durumunda işçilerin "**çalışma**", "**iş durdurma**" hakları olduğu, eşit sayıda işçi ve işveren temsilcisinden oluşan disiplin kurulu kararı olmadan hiçbir işçinin iş ahdinin feshedilemeyeceği, demokratik hakların korunduğu, sosyal haklarda da aynı oranda artışlar elde ettiklerini belirttiler. (H. Merkezi)

Tuzla Organize Bölgesi'nde faaliyet sürdüren deri patronlarının, deri işçilerine dönük, gereksiz işten çıkarma, çalışanların kazanılmış haklarını gasp etme ve de özellikle sendikasılaştırma saldırıları sürüyor.

Deri işçilerine dönük en son sendikasılaştırma saldırısının yaşandığı yer ise **Derkafon Deri Fabrikası**. Burada çalışan işçilerin birkaç ay önce başladıkları sendikalaşma çalışması, örgütlenme faaliyetini öğrenen patronun sendikaya üye olan işçileri işten çıkarmasını getirmiş. **21 Temmuz** günü işten çıkarılan 14 deri işçisi ise, kendilerine imzalatılmak istenen işten çıkış belgesini imzalamayarak, direnişe geçmişler. Fabrikanın karşısındaki direniş yerinde gidip görüştüğümüz işçiler durumlarını şöyle aktarıyorlar:

"Derkafon, 20'si kadrolu, toplam 35 kişinin çalıştığı bir işyeri. Burada çalışan herkes, en az 4-10 yıldır, hatta kimileri 14-20 yıldır bu fabrikanın işçisi. Ancak hiç kimse kâğıt üzerinde bu kadar uzun süreli çalışıyor görünmüyor, çünkü sürekli şirket değişikliği ve işçilere girdi çıktı yapıyor. Böylece birçok hakkımız gasp edilmiş oluyor. Biz iki ay önce sendika getirmek üzere çalışmalara başladık. Bunu duyan patron, bizi kapının önüne koydu ve bu arada bize çıkış kâğıdı imzalatmak istedi, ama biz imzalamadık. **Çünkü biz çalışmak istiyoruz, ancak örgütlü çalışmak istiyoruz. Örgütsüz olduğumuz için hiçbir hakkımızı almıyoruz.** Biz bu direnişi sonuna kadar sürdürmeye kararlıyız, tazminat alıp gitmeyi değil, içerde çalışmayı istiyoruz. Tüm kamuoyuna çağırımız, direnişimizin desteklenmesidir."

Direnişteki işçilerle sohbet ederken, çoğu-

nun evli ve çocuklu olduğunu öğreniyoruz. Birçoğunun eşi işsizmiş. Ya da zaten tek kişi çalışıyormuş evde. O da işten çıkarılınca, zorlu günler kapıya dayanmış.

Son sözlerini sorduğumuz işçilerin yanıtı "**Çalışan herkes örgütlü olsun, haklarını alana kadar mücadele etsin. Yaşasın Tuzla direnişimiz**" oluyor.

Hak talebi "satılık" pankartıyla karşılanıyor

Derkafon'un dışında direnişte olan başka deri işçilerinin de olduğunu öğreniyoruz. **Duman Deri**'de çalışan işçiler bunlar. **Duman Deri**'nin bulunduğu yere geldiğimizde fabrika önünde, yerde oturan işçilerle karşılaşıyoruz. Selamlaşmanın ardından, direnişlerine dair konuşmaya başlıyoruz.

Birçok işyerinde yaşanan, örgütsüzleştirme saldırılarının yanı sıra, bir dizi hak gaspının, burada da yaşandığını öğreniyoruz.

Direnişe geçme nedenleri ise, 2.5 aylık zorunlu ücretsiz iznin ardından, "**fabrika kapanacak**" bahanesiyle, işbaşı yaptırılmayarak, işten çıkarılmaları.

Şöyle anlatıyor direnişteki bir işçi: "Patron bizi kandırdı. **1 Ağustos**'ta işbaşı yapacaktık, ancak geldiğimizde işbaşı yaptırılmadı. İçerdeki haklarımızı istedik, onlar da verilmedi" dedi.

Burada çıkış nedeni sendikalaşma değil, çünkü işçiler, işyerinin uzun yıllardır sendikalı olduğunu, ancak patronun her hak almaya dönük girişimi, fabrikayı kapatma tehdidiyle karşıladığını söylüyorlar. Her dönem olduğu gibi, fabrikanın parmaklıklarına "**satılık**" pankartı asmış patron.

İşçiler çok kararlı olduklarını ifade ediyorlar. Sigortaları bazen iki-üç ay yatmasa da, maaşlarını almakta zorlansalar da, koşulların düzelmesi için mücadelelerini sürdüreceklerini ve bu direnişin kazanımla biteceğini söylüyorlar. (Kartal)

Genel-İş Sendikası Genel Başkanı Mahmut Seren yaşamını yitirdi

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası Genel Başkanı **Mahmut Seren 28 Temmuz 2007** sabahı geçirdiği bir kalp krizi sonucu yaşamını yitirdi.

1955 yılında doğan Mahmut Seren, 1979 yılında **Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi İş ve Teknik Eğitimi Bölümü**'nü bitirdi. Çeşitli kurumlarda ve belediye-de işçi olarak çalışan Seren 1992 yılında **Ge-**

nel-İş Diyarbakır Şube Başkanlığı'na seçildi.

Bir süre Genel-İş Diyarbakır 8. Bölge Şube Yönetim Kurulu üyeliği de yapan Seren, 1998 yılında Genel-İş Olağanüstü Genel Kurulu'nda **Genel Yönetim Kurulu**'na seçilerek Eğitim Daire Başkanlığı görevini üstlendi. 20-21 Mayıs 2000 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurul'da yeniden Genel Yönetim Kurulu'na seçildi. Eğitim Daire Başkanlığı görevini yürüttükten bir süre sonra Genel Sekreterlik görevine getirildi. Genel-İş Genel Başkanı **İsmail Hakkı Önal**'in vefatının ardından 6 Eylül 2002 tarihinde yapılan görev dağılımında, Genel Başkanlığa getirildi. Mahmut Seren, 4-6 Haziran 2004 tarihinde toplanan 12. **DİSK** Genel Kurulu'nda Yönetim Kurulu üyeliğine seçilerek, **DİSK** Genel Başkan Vekilliği görevine getirildi.

Mahmut Seren'in cenazesi **29 Temmuz** Pazar günü Genel-İş Genel Merkezi önünde yapılan, **KESK**, **TMMOB** ve birçok parti ve kurum yöneticilerinin ve Genel-İş Sendikası'nın birçok şube yönetici ve üyesinin katıldığı bir törenin ardından, **Ankara, Cebeci Asri Mezarlığı**'nda toprağa verildi. (H. Merkezi)

Direnen TÜMTİS üyeleri kazandı

TÜMTİS tarafından yapılan yazılı bir açıklamaya göre **4 Mart 2007** tarihinde **Gaziantep**'te sendikaya üye oldukları gereksizlikle işten atılan 38 Kevser Turizm işçisinin **16 Temmuz 2007** işbaşı yaptıkları belirtildi. Açıklamada yaklaşık 102 gündür süren direnişin işçilerin işbaşı yapmasıyla kazanımla sonuçlandırıldığını belirten TÜMTİS, direnişin sonucunda ayrıca halen çalışmakta olan TÜMTİS üyelerini sürekli 15-20 gün aksatılan ücretlerinin ödendiğini, yazlık elbise siparişleri verildiğini ve paso taksitlerinin üç taksitte ödenmesini sağladıklarını belirttiler. Yapılan açıklamada "yaşadığımız bu koşullarda işten çıkarılan işçilerin tekrar işe başlamaları, ücret ve diğer hakların verilmesi, işyerinde sendikası işçi kalmaması, hem Sendikamız, hem de ülkemiz işçi sınıfı açısından oldukça önemli bir gelişmedir" diyen TÜMTİS direniş boyunca yanlarında olan demokratik kitle örgütleriyle, sendikalara dayanışmalarından dolayı teşekkür ettiklerini belirtti. (H. Merkezi)

Hayvancılıkta destek zengin köylülere

Türkiye'de hayvansal üretimin gelişmesi ve et fiyatlarının ucuzlayabilmesi için en başta desteklerin artırılması ve altyapı yatırımlarının yapılması gereklidir. Yine eğer mevcut hayvan varlığı hastalıklı ise, buna karşı mücadelenin öne alınması, bunun için sınır kaçakçılığının engellenmesi ve hastalıklarla mücadeleye ayrılan kaynağın artırılması gerekmektedir. Peki AKP hükümeti ne yapmıştır ve yapmaktadır? Geçmişte, bu alanda stratejik nitelikte iki kurumun; **YEMSAN** ve **EBK**'nin özelleştirildiğini, birçok kuruluşun da özelleştirme kapsamına alındığını biliyoruz. Fakat yapılanları anlamak için bu yıl açıklanan destekleme fiyatlarına bakmak da yeterlidir. Damızlık düve ve belgeli hayvan başına 550, damızlık sertifikalı hayvan başına 275 YTL destek verileceği açıklanmış durumdadır. Süt desteğinde, litre başına ödenen 3 Ykr'lık destekte bir değişiklik yapılmazken, hastalık bulunmayan işletmelere litre başına 1.5 Ykr daha fazla destek ödemesi yapılacaktır. Belirtilen bu rakamların ne anlama geldiği, hayvan üreticilerince iyi bilinmektedir. Fakat rakamlardan öte; 28 ilde destek prim oranlarının değiştirilmediğine, tüm destek bütçesinde sınırlı bir artış olduğuna bakarsak gerçekte yaşanacakları da daha net görebiliriz. Bu konularda son dönemin belki de en çarpıcı örneğini ise Süleyman Demirel açıkladı. Avrupa'nın hayvancılık için bütçesinden 45 milyar Euro sübvansiyon ayırdığını, Avrupa'daki bir ineğin günlük 2 dolar sübvansiyon aldığını belirten Demirel, **Avrupalı ineğin dünyada günlük 2 doların altında bir fiyatla yaşamaya mecbur olan 2 milyar insandan daha fazla kazandığını söylüyor.**

Bu çarpıcı gerçek de açıklanan destek oranlarıyla ülke üreticisinin nasıl bir çıkmaza sürüklendiğini göstermesi bakımından dikkate değerdir. AB'nin sadece süt üretimi için verdiği destek (2.627.000.000 Euro) Türkiye'nin tarım ve hayvancılığa ayırdığı bütçeye yakın bir miktarda bulunuyor.

Zengin üreticilere destek!

Hayvancılıktaki desteklere ilişkin, satır aralarında geçen önemli bir noktayı daha açıklığa kavuşturmak gerekmektedir. O da **"verimli ve kaliteli"** üretim yapanlara desteklerin daha fazla olacağını belirtmesidir. Hatırlayacak olursak, aynı nitelikteki bir açıklama bitkisel üretime dair de yapılmış, desteklenecek ürün ve bölgelerin belirlendiği, bu amaçla ülke topraklarının 24 ana ve 80 tali havzaya ayrıldığı belirtilmişti. Bu durum, bitkisel veya hayvansal olsun, her iki alanda da tamamen emperyalist çıkarlara uygun olarak zengin köylülerin daha fazla destekleneceğinin açıklanmasıdır. Geleneksel hayvan ırklarıyla, çoğunlukla meralara dayanan hayvansal üretim gerçekleştiren, hastalıklarla mücadelede ise yeterli olanağa sahip olamayan kırsal alanlardaki (başta T. Kürdistanı) yoksul köylülerin bu süreçten çok daha zararlı çıkacağını söyleyebiliriz.

Bugün Türkiye'de 10 milyon 69 bin büyükbaş, 31 milyon 580 bin de küçükbaş hayvan bulunmaktadır. Toplam 11 milyon ton süt üretiminin ancak 3-4 milyon tonu sanayide işleniyor. Toplam 850 bin ton olan et üretiminin ise sadece yarısı (447 bin ton) kayıtlı durumda. Bakanlığın çok yüksek dediği et fiyatları, toptan fiyatlar olarak 5 yıl öncekiyle aynı. Marketler eti üretici-

den 7 YTL'ye alırken 16 YTL'ye satıyorlar. Sütteki durum da bundan farksız değildir. Bu verilere bakınca ülke üreticilerinin sadece emperyalist şirketler karşısında değil, yerli tüccar, sanayici ve marketler karşısından da ne derece dezavantajlı koşullar altında bulunduğu görülüyor.

Hayvancılıktaki gerileme göçü tetikliyor

Ülkemizde hayvancılığın önemli bir bölümü T. Kürdistanı'nda gerçekleştiriliyor. Uygun iklim ve arazi koşulları yanında diğer tarımsal üretimlere yönelik alternatifleri çok sınırlı olan T. Kürdistanı, bahsettiğimiz gelişmelerden etkilenen önemli bir bölgeyi kapsamaktadır. Yıllardır savaş nedeniyle hem bitkisel hem de hayvansal üretimi çökme noktasına gelen T. Kürdistanı'nda şu anda da operasyonlar ve yayla yasakları nedeniyle üreticiler iflas etmekte veya çok büyük zararlara uğramaktadır. Özellikle Erzurum, Ağrı, Kars gibi illerin ekonomisinin hayvancılığa dayandığını düşündüğümüzde, bu alanda yaşanan gerilemenin çok ciddi ekonomik sorunları ve göçü beraberinde getireceğini söyleyebiliriz. 1980'den bugüne Kars'ta değişen hayvan sayılarına baktığımızda, bölgede hayvancılıkta yaşanan gerilemenin ne kadar büyük rakamları bulduğunu görürüz. Kars'ta

1980'de büyükbaş hayvan sayısı 600 bin iken 360 bine, küçükbaş hayvan sayısı ise 1 milyon 600 bin iken 330 bine düşmüştür. **Ülkemizin sosyo-ekonomik yapısının bir sonucu olarak küçük üretim yaygındır.** 1980 sonrası hâkim sınıfların uyguladığı politikalar küçük üretimi öldürmeye dönüktür, ki ülkemizdeki değişimin önemli bir kısmı bu eksenli yaşanmaktadır. Tarımda nasıl ki sözleşmeli çiftçilik ve büyük ölçekli üretim geliştirmeye, hayvancılıkta da 100 büyükbaş ve üzeri ahır sayısında ciddi bir artış var. Bu sektörde de kompradorların yatırımlarına tanık olacağız, başta Koç Grubu'nun T. Kürdistanı'nda böyle yatırımları var. Böylesi büyük ölçekli üretimle küçük üreticilerin baş etmesi mümkün değildir, küçük üreticinin aynı zamanda tefeci-tüccarın insafına terk edilmişliğini düşündüğümüzde ülkemiz hayvancılığını emperyalist tekeller ve kompradorların öldürdüğünü görürüz. Kürt ulusuna yönelik ekonomik-sosyal saldırıları bir bütün düşündüğümüzde, bu saldırıların Terörle Mücadele Kanunu'nda karara bağlandığı, yayla yasaklarıyla T. Kürdistanı hayvancılığının bilinçli bir şekilde yıkıma uğratıldığını rahat bir şekilde anlaşıyor.

Özölçe hayvancılık, hem emperyalist ülkelerin 1980 sonrası uyguladığı politikalarla ölüme terk ediliyor, hem de T. Kürdistanı'nda yürütülen savaş nedeniyle bölge halkını ekonomik olarak zayıflatmak amaçlı yıkıma uğrattılıyor. Tüm diğer bakanlıklarda olduğu gibi Tarım Bakanı da emperyalistlerin memuru olarak görevini başarıyla yapıyor. Özellikle T. Kürdistanı'nda, en yoksulların köylüler olması, köylülere yoksulluklarının nedenlerini anlatarak onları yoksulluğa mahkum edenlere karşı örgütlenme zemini oluşturuyor. Sınıf bilinçli proleterler bu gerçeğe paralel yaşanan gerçekleri halkımıza anlatarak halkımızı yoksulluğa mahkum edenlerin iktidarını yıkmak için örgütlenme çalışmalarına hız vermektedir.

Gazetemizin önceki sayısında yer verdiğimiz, **"Zehirli gölet kapatılıyor"** başlıklı haberde, Uşak'ın Eşme ilçesinde faaliyet gösteren **Kışladağ Altın Madeni**'nin, İnay köylülerinin verdiği ısrarlı ve örgütlü mücadele sonucunda, Danıştay 6. Dairesi'nin verdiği karar doğrultusunda 1 ay içerisinde kapatılacağı belirtiliyordu. Verilen bu karara rağmen yaşanan onca örnekten (**Bergama, Fırtına Vadisi vb.**) biliyoruz ki, söz konusu olan çok uluslu şirketlerin ve yerli işbirlikçilerin çıkarları olunca, dolayısıyla **"devletin yüksek menfaatleri"** söz konusu olunca yargı kararları yok sayılabilir. Bu nedenle madenin kapatılması yönlü verilen karara rağmen, kararın uygulanmaması veya hile yoluyla iptal edilmesi gibi bir durumun yaşanma ihtimali bir hayli yüksek.

Yapılan resmi açıklamada, Kışladağ Altın Madeni'nin 20 Ağustos'ta kapatılacağı netleşti. Madenin sahibi **Kanadalı Eldorado Gold** şirketi tarafından yapılan yazılı açıklamada, Çevre Bakanlığı'nın mahkeme kararı doğrultusunda hazırladığı yazı üzerine madenin 30 gün içerisinde, 20 Ağustos'a kadar kapatılacağı belirtildi. Ancak açıklamada yer alan, **"madenin en kısa zamanda yeniden açılması için çaba sarf edecekleri"** vurgusu ile **"madenimizin geçi-**

Direnen İnay köylüleri kazandı!

Ancak(!)...

ci olarak kapatılması" ve **"mahkemenin uluslararası teamüllere uygun olan şirketimiz lehine karar vereceği ve madeni tekrar açacağına olan inancımızı koruyoruz"** gibi ifadeler, Eldorado Gold ve yerli işbirlikçilerinin siyanürlü altın aramasından çevreye, doğaya ve insana vereceği zararlara rağmen vazgeçmeyeceklerini gösteriyor. Yine bu zamana kadar (aşağıda yer vereceğimiz örneklerden de çok rahat anlaşılacaktır) devlet ve devletin çeşitli kurumları da şirketin "umudunu" diri tutmasına vesile olan pratiklere girmiştir.

Ve yine madenin resmen açılması öncesin-

de, Eşme ilçesinde iki bine (2000) yakın kişi zehirlenmişti. Devletin verdiği resmi açıklamaya göre; **"Eşme ilçesinin içme suyu şebekesine kanalizasyon karıştı."** (Oysa hastaların arasında o günlerde Eşme'ye hiç gelmeyen, su şebekesi olmayan köylerden insanlar da vardı.) İlçede adeta sıkıyönetim ilan edilmiş, doktorların zehirlenme ile ilgili konuşmaları, zehirlenme nedeni olarak, **"siyanür"**, **"altın madeni"** demeleri yasaklanmıştı. **İzmir-Bergama, Eşme, Sivrihisar Havran/Küçükdere Elele Hareketi** üyelerinden oluşan uzman ekibin hastalıkların nedenini araştırmak için aldığı kan örneklerine, Eşme Kaymakamı tarafından el konulmuştu. Ancak, hastaların gizli gizli verdikleri kan örneklerinde siyanür miktarı olağanın çok üstünde çıkmıştı. Yine, bu ciddi sorunu araştırması gereken Uşak Valisi, zehirlenme nedeninin siyanürden kaynaklı olduğu gerçeğini ortaya çıkarmaya çabalayan Elele Hareketi üyeleri için, yerel bir gazeteye verdiği demeçte, iddiaları yalanlayarak, **"...bir takım hurafelerden yola çıkarak, tıp fakültesini bitirmiş doktorla-**

rın ellerine şırınga alarak kafalarına göre kan toplamaları mantığa ve akla aykırıdır..." demişti.

Durdurulmasına karar verilen altın madeni işletmesi geçen yıl 11 Temmuz'da AKP hükümetinin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ile resmen açılmış ve Bakan Hilmi Güler açılış konuşmasında madenin açılmaması için mücadele veren çevreciler ve yöre insanlarını kastederek, **"Türkiye'nin altın merkezi olmasını istemeyen bazı çapulcu kesimler var, onlara pabuç bırakmayacağız"** demişti.

İşte tek başına bunlar bile bizlere altın madenin tekrar açılması olasılığının yüksek olduğunu gösteriyor. İnaylılar yıllardır alanlarda, sokaklarda haykırdılar, gün geldi kefen giydiler, gün geldi jandarma dipçliğini yediler ama mücadelelerinden vazgeçmediler, sonunda kazandılar. Kazandılar çünkü haklı idiler, çünkü örgütlü idiler. Ama bu koşullarda elde edilen kazanımın kalıcılıştırılması için bugün yine mücadele edilmesi, örgütlü hareket edilmesi gerekiyor. Çok uluslu emperyalist tekeller ve onların ülkemizdeki işbirlikçileri boş durmayacaktır. Bu talandan vazgeçmeyeceklerdir. Ki açıklamaları da bu yönlüdür. Bunun için mücadeleye her zamankinden daha çok sarılmak gerekmektedir.

HPG gerillası sağ yakalanıp infaz edildi

Sivas'ın İmranlı İlçesi ile Erzincan sınırı arasında bulunan kırsal alanda **25 Temmuz**'da TSK'nın düzenlediği operasyonda çıkan çatışmada yaşamını yitiren 1974 Malatya doğumlu **Selahattin Eren**'in cenazesi ailesi tarafından Sivas'taki **Cumhuriyet Araştırma Hastanesi** morgundan 28 Temmuz'da alındı. Eren'in cenazesinin yıkanması sırasında vücudundaki tüm izleri tek tek inceleyen Eren'in abisi **Vahap Eren** ve akrabası **Vahap İnce**, "Cenazeyi görünce normal bir çatışma olmadığı hemen anlaşılıyor. Eren'in yakından kalbinin tam üzerine alt alta iki kurşun sıkılmış. **Yani çatışma sırasında bir insanı kalbinin tam üzerinden hem de iki kurşunla vurmanın imkânı yoktur.** Bir de kurşun izleri yakın mesafenin izleri, bunu anlayabiliyoruz" dedi.

Eren ve İnce, en dikkat çekici noktanın Selahattin Eren'in bileğindeki kelepçe izi olduğunu belirterek, şunları ifade ettiler: "İki bileği de bağlanmış ve muhtemelen sürüklenmiş. Çünkü iki bileğinin de derisi soyulmuş ve izler var. Bir de kafasının üzerinde sert bir maddeyle vurulduğu belli olan izler var. Yani bizim tahminiz çatışmada ayağın dan aldığı kurşun sonrası kaçamadı ve yakalandı. Daha sonra da tam kalbine iki kurşun sıkıldı ve öldürüldü." (H. Merkezi)

Türkiye Kürdistanı'ndaki saldırılar protesto edildi!

21 Temmuz 2007 tarihinde Türkiye Kürdistanı'nda devam eden saldırılara karşı Frankfurt şehrinde yaklaşık 200 üzerinde kitle bir araya geldi. Yürüyüşü örgütleyen **Mezopotamya Kültür Merkezi** pankart açarak eylemi başlattı. Pankartın üzerinde Almanca "Kürdistan'da Savaşa Son" yazıyordu. Dövizlerde de Almanca ve Türkçe "Diyalog yerine Türkiye savaşı sürdürüyor", "Savaş değil barış istiyoruz", "Abdullah Öcalan'a özgürlük", "Barışın zehirlenmesine izin vermeyin" vb. yazılıydı.

Mitingde **AGİF** ve **ATİK** faaliyetçileri de yer aldı. Miting alkışlarla, zılgıtlarla ve sloganlar atılarak bitirildi.

Demokrasi mi kazandı?

Eli kalem tutan herkesin, politikanın şurasında veya burasında duran tüm kesimlerin harıl harıl seçim değerlendirmesi yaptığı bu günlerde; gündemin değişmez maddesi, Kürt Ulusal Sorunu'na ve onunla ilintili gündem maddelerine yaklaşım üzerinden "**Seçimin tartışmasız galibi demokrasinin(!)**" ne menem bir şey olduğuna kısaca bakmak gerekmektedir. Bu çerçevede seçim öncesi atmosfer birkaç cümleyle özetlenebilir.

Hatırlanacağı gibi "**Ne mutlu Türküm diyene!**" anlayışını benimsemeyenler TC'nin düşmanı ilan edilmişti. Irak Kürdistanı'na dönük askeri operasyon, "**Geçici Güvenlik Bölgesi**" adı altında T. Kürdistanı'nda kimi bölgelerde uygulanan **OHAL** ile halkın yaşamı çekilmez hale getirilmekle kalmamış, zapturapt altına alınmıştı. DTP'li adaylar "**teröristlerin temsilcileri**" gösterilerek açık hedef haline getirilmiş, DTP'nin seçimlere bağımsız adaylarla gireceğini açıklamasıyla bağımsız adaylar birleşik oy pusulasında birleştirilmişti. Hakim sınıfların temsilcisi partilerin birbirlerine ip atarak "**al da sen idam et**" demeye vatan, A. Öcalan'a yönelik bu saldırılar da esasında

perspektifini benimsemesine rağmen önleri kesilmeye çalışılmaktadır. Bunun ilk adımı **Sebahat Tuncel**'in yargılanmasının devam ettirilmesiyle atıldı. Her ne kadar mevcut yasal düzenlemeler çerçevesinde gelişen bir durum olsa da gerek konunun burjuva basında işleniş şekli gerekse de egemen sınıfların bu "**yasal**" durumu Demoklesin kılıcı gibi DTP'li milletvekillerinin üzerinde salıncıkla yaklaşımı manidardır. Keza diğer DTP'li milletvekillerinin de benzer davaları vardır. Yine doğal olanı yapıp Kürt ulusuna aidiyetlerini belirtmek için milletvekili bilgi formunu doldururken "**bildiğiniz yabancı diller**" bölümüne Türkçe yazan 19 milletvekilinin biyografileri TBMM yönetimi tarafından internette yayınlanmadı ki, bu Kürt ulusunun varlığını kabul dahi etmemenin doğal bir sonucuydu.

Şimdiye kadar aktardığımız örnekler eğer yerli gelmediyse Türk hakim sınıflarının "**demokrasinin**" tıpkı bağımsız adayların işlerini zorlaştırmak için bir günde yasalarla onaylayabilmesin-

rını "**görev süreniz doldu**" diyerek reddetmişken böylesi canhıraş çalışmasının nedeni nedir? İlk akla gelen **A. Öcalan**'la görüşülmesinin engellenmesi. Fakat yapılan düzenleme bunu aşar nitelikte. Yeni yönetmeliğe göre milletvekilleri "**suç ve suçluyu övmek**" gibi "**düşünce suçu**" addedilen maddelerden tutuklu veya hükümlü olanlarla da görüşemeyecek. Kuşkusuz buradan F tipi gerçeğinin, siyasi tutsakların yaşam koşullarının, yaşanan hak gasplarının, dahası insan onuruna aykırı her türlü uygulamanın gizlenmeye çalışılması gibi bir sonuç çıkarılabilir. Fakat dikkat edilmesi gereken nokta yasal olarak "**güvence altına alınan**" hakların (bu milletvekillerinin hakkı bile olsa) yine "**yasal yollarla**" birden uçup gidebileceği gerçeğidir. Faşizmin demokrasisi bu kadar oluyor demek ki! Yine bir nüans olarak daha önce böyle bir düzenlemeye hiç ihtiyaç duyulmayacak bir Meclis gerçekliğine sahip olunması da manidardır.

Egemen sınıfların "**demokrasisi**", "**demokratik siyaset**" anlayışı budur. Yarın Mec-

Faşizmin maskesi işlevini gören parlamentonun kürsüsünden mücadele sloganlarının haykırılmasına, sistemin teşhir edilmesine ilkesel olarak karşı olmadığımız biliniyor. Fakat bu kürsünün "çözüm yeri" olarak gösterilmesine, halkımızın bunca somut göstergeye rağmen aldatılmasının karşısında tüm benliğimizle durmalıyız.

Kürt ulusuna yönelik izlenen saldırı politikasının bir ürünü olarak ortaya çıktı. DTP'lilere açılan soruşturma ve tutuklamalar da bu süreç de daha yoğun olarak ortaya çıktı. Şovenizm ve ırkçılık had safhaya ulaştırıldı.

Bu tabloya rağmen ülkemizde "demokrasi çıtası" o kadar düşüktür ki tek başına bağımsız adayların Meclis'e girmesi kimi kesimler tarafından "Türk demokrasisinin kazanımı" olarak görülebilmekte, seçimlerin ardından hemen hemen her kesimin ortaklaştığı nokta "demokrasinin kazandığı"(!) olabilmektedir.

Yine de ideolojilerinin doğal bir sonucu olarak siyasal perspektifleri önünde yarattıkları perdeye sıkı sıkıya sarılanlara, inatla bu tabloyu görmek istemeyenlere "demokrasinin kazandığı"(!) seçimler sonrasında bir kolaj sunalım:

DTP'li milletvekillerinin legal siyaset yapma

deki pervasızlığının son örneğini görelim; **Adalet Bakanlığı** milletvekillerinin tutuklu ve hükümlülerle görüşmesi ile ilgili yönetmelikte değişikliğe giderek siyasi tutsaklarla görüşülmesini engellemiştir. Eski yönetmeliğe göre milletvekilleri tutuklu ve hükümlülerle bir sınırlama olmaksızın görüşebiliyordu. Yeni yönetmeliğe göre ise siyasi tutsaklarla görüşmeleri engellendi. Ancak Meclis'in ilgili komisyonu ve bu komisyonun üyeleri tarafından bu komisyonun kararı ve görevi çerçevesinde milletvekilleri hapishaneleri ziyaret edebilecek. Alelacele yapılan bu yönetmelik değişikliğinin doğrudan DTP'nin desteklediği bağımsız adayların siyasi tutsaklarla görüşmesini engellemek için yapıldığı çok açık. Hepsini 22 tane milletvekilinin siyasi tutsaklarla görüşmesini engellemek için üstelik henüz Sezer mevcut hükümetin çeşitli atamala-

lis'te grup kurmak için yeter sayı sırf DTP grup kurmasını diye yukarı çekilirse hiç şaşırılmamalıdır. Ya da DTP'lilerin davaları bahane edilerek birer birer hapishanelere gönderilirse de şaşırılmamalıyız.

Faşizmin maskesi işlevini gören parlamentonun kürsüsünden mücadele sloganlarının haykırılmasına, sistemin teşhir edilmesine ilkesel olarak karşı olmadığımız biliniyor. Fakat bu kürsünün "**çözüm yeri**" olarak gösterilmesine, halkımızın bunca somut göstergeye rağmen aldatılmasının karşısında tüm benliğimizle durmalıyız. Her fırsatta egemen sınıfların uygulamalarını teşhir etmeli ve çözümün, halkımızın Proletarya Partisi önderliğinde mücadele etmesi olduğunu vurgulamalıyız.

Halkımıza güvenmeli, doğru politikanın kazanacağına inancımızı her zaman diri tutmalıyız.

İran Kürt gazetecilere idam cezası verdi

İran'da **Abdülvahap Bohimar** ve **Adnan Hasanpur** isimli iki Kürt gazeteciye, "**yasadışı örgüt mensubu olmak, ulusal güvenliği tehdit eden faaliyetlerde bulunma ve casusluk**" suçlamaları nedeniyle idam kararı verildi. İdam kararının açıklamasından sonra İran'ın verdiği idam kararını kınayan, kararın geri çekilmesi ve idamın gerçekleştirilmemesi için yapılan açıklamalar ve eylemler dünyanın dört bir köşesinde sürüyor.

IHD İstanbul Şubesi, İran'ın Sine kentinde

İran İstihbarat Servisi tarafından tutuklan ve yapılan yargılama sonucunda, haklarında idam kararı verilen gazetecilerin idam edilme kararının geri alınması için, 2 Ağustos Çarşamba günü Cağaloğlu'nda bulunan **İran Başkonsulluğu** önünde bir basın açıklaması gerçekleştirildi.

Av. Eren Keskin tarafından okunan açıklamada; "**İslam Devrim Mahkemesi**" tarafından idam cezası verilen ve yaklaşık 8 aydır hapishanede tutulan iki Kürt gazetecinin iş-

kence gördüğü ve işkence tehdidi altında, her türlü haktan yoksun olarak, idam kararını beklediği belirtilerek, "**son derece zalim ve insanlık dışı ve yaşam hakkını ihlal eden bu durumu kınıyoruz ve İran'ı bu nedenle protesto ediyoruz**" denildi. Açıklama iki Kürt gazeteci hakkında verilen idam kararının derhal kaldırılması, İran anayasasında ve ceza yasasında reform yapılması ve idam cezasının bütünüyle kaldırılması çağrısı ile son buldu. (İstanbul)

Ve polis yetkisini kullanıyor...

Rakamlar işkencenin arttığını gösteriyor!

Patron-ağa devletinin-sisteminin girdiği siyasi ve ekonomik kriz toplumsal alanda kendisini daha fazla emekçilere yönelik sosyal hak gaspları, baskı, tehdit ve şiddet olarak gösteriyor. Soygun, talan, yozlaşma ve çürüme üzerine kurulu bu düzende devletin "suç ve suçlu ile mücadele" söylemine hırsızlar, uyuşturucu tüccarları, hortumcular, işkenceciler vb. girmemektedir. Bu söylemden kastedilen açıktır ki bu bozuk sistemin devam edip gitmesine karşı mücadele eden devrimciler ve komünistler girmektedir. Dün bu iken bugün devlet için tehdit algılaması "suç ve suçlu" hakkını arayan, talep eden ve savunan toplumun her kesimidir.

Temmuz 2006'da **Terörle Mücadele Kanunu**'nda yapılan değişiklikle görece nispeten 2-3 yıl da olsa azalan devlet teröründe yeniden büyük bir artış yaşanmaktadır. Buna en son çıkan-çıkarılan **Polis Vazife ve Selahiyetleri Kanunu da (PVSK)** tuz biber ekmiştir.

Kontr-gerilla güçlerince yapılabileceği güçlü olan Ankara Ulus'taki bombalama eyleminin hemen ardından daha öncesinde defalarca faşist kolluk güçlerinin sözcülerince "suç ve suçlu ile mücadele edemiyoruz. Elimiz kolumuz bağlı. Elimiz güçlendirilmeli" yönlü istemleri doğrultusunda son sürat çıkarılan PVSK ile devlet terörü yeni mağdurlar yaratarak, büyümeye devam ediyor.

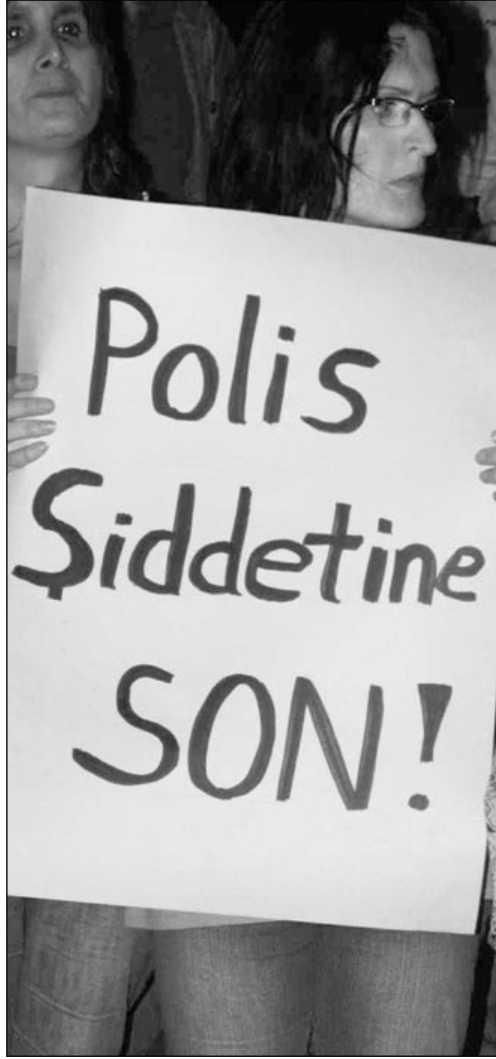
Türkiye İnsan Hakları Vakfı'nın (TİHV) verilerine göre, 2007'nin ilk yarısında gelen işkence başvurusu sayısı 266. Geçen yılın ilk altı ayına göre yüzde 40 artış var. Başvuruların 172'si 2007'de gerçekleşmiş olaylara ilişkin. TİHV Genel Sekreteri **Metin Bakkalçı**, bu başvuruların önemli bir bölümünün resmi olmayan mekanlarda gerçekleşmiş olduğunu söyledi.

IHD de 2007 Ocak-Haziran bilançosunda "**Gözaltı Yerleri Dışında İşkence ve Kötü Muamele**" sayısını 68 olarak veriyor. TİHV'in 2006'ya dair raporunda, tedavi merkezlerine başvuran 54 kişinin sokakta veya açık alanda, evde, araç içinde ve diğer yerlerde işkence görüldüğü belirtilmekteydi.

IHD'nin 2006 bilançosundaya, "**Resmi Gözaltı Yerleri Dışında İşkence ve Kötü Muamele**" sayısı 261.

Özgür Hayat Dergisi
Yazışları Müdürü araçtan atıldı

Özgür Hayat gazetesi ve % 52 Öfke dergisinin Sorumlu Yazışları Müdürü **Sinan Tekpetek**'i kaçıran polisler, araç hareket halindeyken Tekpetek'i aşağı attı. İki kaburgası kırılan ve vücudunda çok sayıda çu-

rük bulunan Tekpetek, konuyla ilgili IHD'de bir açıklama yaptı. 26 Temmuz Perşembe günü, saat 23:30 civarlarında, kardeşinin nikah yemeğinden dönerken, Şişhane'de polis tarafından durdurulduğunu belirten Tekpetek, burada kimliğinin alınıp GBT'sine bakıldığını söyledi. Tekpetek, bir süre sonra yanına gelen ekip otosundaki polislerin kendisini zorla aracı bindirdiklerini belirterek, yaşadıkları şu şekilde anlattı: "Arabanın içinde vurmaya başlayarak surların bulunduğu üçüncü bir yere götürdüler. Burada beni döven polislerin yanına iki ekip otosu daha geldi. Toplam 10-11 polis küfürler ederek vurmaya devam ettiler. Ben 'Vurmayın, failli meçhul mü yapmaya çalışıyorsunuz?' diye tepki gösterince, polisler çöp, yumruk ve tekmelerle vurmaya sürdürdüler. Yüzüme yakından biber gazı sıktılar ve silah çekip tehdit ettiler. Bana hiç bir açıklama yapmayan polisler tekrardan polis aracına bindirerek, Karaköy'e yakın bir yerde hızla gitmekte olan araçtan aşağıya attılar."

Tekpetek, polis aracından atıldıktan sonra, kendisini toparlayıp hastaneye gittiğini belirterek, "**Hastanede yapılan muayenemde 2 kaburgamın kırık olduğu ve vücudumun pek çok yerinde çürükler ve yaraların olduğu tespit edildi. 20 günlük iş göremez raporu verildi**" dedi.

Sokak ortasında çocuklara şiddet ve işkence

Yeni Polis Vazife ve Selahiyetleri Kanunu'ndan aldığı yetkiyi 18 yaşından küçük çocuklar üzerinde deneyen polis, Yenibosna'da beş çocuğu "**kimlikleri olmadığı**" için parkın ortasında dövdü. Karakolda bir buçuk saat işkenceye maruz kalan ve hakarete uğrayan yaşları 15,16, 17 arasında değişen çocuklara 17 Temmuz günü Sefa Hastanesi'nin yukarısındaki parkta otururlarken Yunus ekipleri kimlik sordu, kimliklerinin olmaması üzerine parka gelen 30'a yakın polisle birlikte çocukları dövdü. Polisler çocukları **75. Yıl Polis Karakolu**'na götürüp orada da dövdüler.

IHD İstanbul Şubesi Koordinatörü **Şaban Dayanan** çocukların ailelerinin IHD'ye başvurduğunu, içlerinden bir çocuğun **Bakırköy Devlet Hastanesi**'nde olayın ardından üç gün tedavi gördüğünü aktardı. Dayanan, çocukların "Polislerin kendilerini zorla polis aracına bindirmeye çalıştığını, o esnada güvenlik kuvvetlerinden birinin mala zarar verme suçu gerçekleşmiş gibi göstermek için polis aracının camını kırdığını ve mala zarar verme suçundan çocukları alıp karakola götürdüklerini" anlattığını aktardı.

Çocukların ifadesine göre Karakol başkomiseri de kendilerine küfür etmiş ve "**sizi gasptan, hırsızlıktan, yağmadan cezaevine sokacağım. Hayatınızı bitireceğim**" deyip tehdit etmiş.

Öte yandan çocuklar, çocuk şubesine teslim edileceklerine aynı karakolun nezarethanesine atılmışlar ve polisler burada da işkenceyi sürdürmüşler. Ardından çocuklar Bahçelievler Çocuk Bürosu'na götürülmüş. Çocukların ifadesine göre nezarethanede yaklaşık sekiz polis tekme ve yumruklarla çocukları dövmüşler. Çocukların ailelerini aramalarına izin verilmemiş.

Saldırıları kaygı verici

İstanbul Barosu Başkanlığı, geçtiğimiz günlerde Kadıköy'de akrabaları ile otururken polis saldırısına maruz kalan **Av. Muammer Öz**'e ilişkin bir yazılı açıklama yaptı. Açıklamada, Av. Muammer Öz'ün polis saldırısına maruz kalması ile geleceğe ilişkin kaygıların arttığı vurgulanırken, "Polis Vazife ve Selahiyetleri Yasası, daha TBMM Komisyonu'nda tartışılırken, tasarının felsefi temellerinin yanlış örüldüğüne ilişkin yaptığımız uyarılar dikkate alınmamıştır" denildi.

Çeteler bir kişiyi daha vurdu!

21 Temmuz günü İstanbul Zeytinburnu'nda **Duygu Karataş** isimli bir bayanın sokak çetecilerince kaçıırılması ve daha sonrasında silahla vurulması olayına ilişkin olarak bir basın açıklaması yapıldı.

29 Temmuz Pazar günü öğlen saatlerinde, **Zeytinburnu Adliyesi** önünde, TUDEF, DTP Zeytinburnu ilçe örgütü ve DHP'nin ortak organize ettiği ve Duygu Karataş'ın ailesi ve akrabaları başta olmak üzere çok sayıda kişinin katıldığı eylemde, yaşanan olayın iç yüzünün açığa çıkarılması istendi. Aynı zamanda yapılan eylemle sistemin göz yumduğu çeteleşme teşhir edilerek, halka çeteleşmeye ve yozlaşmaya karşı örgütlenme çağrısı yapıldı.

"**Çetelere geçit vermeyeceğiz**", "**Çeteler halka hesap verecek**" vb. sloganların atıldığı basın açıklamasında, sistemin içine düştüğü ekonomik ve sosyal krizin faturasının halkımızca ağır bir biçimde ödendiği belirtilerek, en son yaşanan olayın da bu faturanın bir kesitini içerdiği vurgulandı. Zeytinburnu'nun uyuşturucu satışı açısından üs bölgesi haline geldiği belirtilerek, "Esrar, hap satışı ve fuhuş mahalleimizin sokaklarına inmiş, çocuklarımız daha küçük yaşta bu bataklıkla yüzyüze gelmiş durumda. Aynı zamanda sistem tarafından gençlerimizin bu çetelerin ağlarına düşürülmesine göz yumularak, imkânlar sağlanmaktadır" denildi.

Açıklamanın devamında, "**Yozlaşma ve yabancılaşmanın ancak örgütlenme ve mücadele ile aşılabılır**" denilerek, emekçi halkın örgütlü olması, haklarını meşru demokratik bir zeminde araması durumunda, sokak çetelerinin oluşmasına ve çocuklarının zehirlenmelerine izin vermeyebileceği vurgulandı. Açıklama "sorunun aşılması ve çocuklarımızın zehirlenip, ölmemesi için çetelere karşı tüm halkımız geleceğine sahip çıkarak, birlikte hareket etmeli ve nerede olursa olsun çetelerden hesap sormalıdır" çağrısı ile son buldu.

(İstanbul)

Hasta tutsaklar serbest bırakılsın...

Hasta tutsaklar ölüme terk ediliyor, sahip çıkalım!..

1980 Cuntası sırasında idamlarla ilgili bir soruya faşist Kenan Evren'in "Asmayalım da besleyelim mi?" şeklinde cevap vermesinin, 87 yıllık bir devlet politikası olduğu bugün F tipi olarak adlandırılan hücrelere bakıldığında rahatlıkla görülebilir. İnsan olmanın getirdiği bütün değerlerden yalıtılmaya çalışılan devrimci ve komünist tutsaklar, haberleşmelerin engellenmesi, görüşlere çıkartılan engeller, kitap alımının sınırlandırılması vb. saldırıların yanında, ayrıca tedavilerinin engellenmesi ile de karşı karşıya. Ölümcül hastalıklarla karşı karşıya kalan kimi devrimci tutsakların hapisane revirinden, hastalığı ne olursa olsun ağrıkesici verilerek gönderilmesi, hastaneye sevklerinin aylar sonrasına yapılması ya da bu konuda hiçbir yanıt verilmemesi, hastaneden verilen diyet programlarının/ilaçların temin edilmemesi, ilaçlara el konularak ya tek tek ya da hiç verilmemesi, düzenli kontrollerinin yapılmaması gibi bir dizi saldırı tüm tecrit koşullarına rağmen teslim alınamayan tutsakların tümünden yok edilmesini amaçlamaktadır.

Hastalığı süresince serbest bırakılması için birçok kez girişimde bulunulan **Savaş Kör**'ün durumu devletin bu konudaki yaklaşımının en çıplak örneğidir. Yıllardır onlarca ameliyat geçirmesine rağmen mesane kanseriyle baş edemeyen ve tahliyesi zorunlu olan **Erol Zavar**'ın inatla F tipinde yaşamaya mahkûm edilmesi, ciddi rahatsızlıkları olmasına rağmen **Mesut Deniz**, **Kemal Ertürk** gibi tutsakların müebbet cezalar almasıyla bu örnekler çoğaltılabilir. Son olarak Sincan Kadın Kapalı Hapishanesi'nde beyin kanaması geçiren ve çok geç fark edilen **Nevin Yaylacı**'nın durumu da ciddiyetini korurken Hepatit B hastası olan Yaşar İnce'nin durumunun da gün geçtikçe ağırlaştığı yeni gelişmeler arasındadır. Ülser, bel fıtığı, böbrek ve kalp rahatsızlığı gibi bir dizi başka hastalığı da bulunan **Yaşar İnce** tedavi edilmediği takdirde hastalığı siroz ya da karaciğer kanserine dönüşecek. Düzenli olarak kullanması gereken ilaçlar kendisini halsiz bırakarak ihtiyaçlarını karşılayamayacak hale getirmesine rağmen tek kişilik hücrede tutulmaktadır. Yaşar İnce'nin tedavisinin yapılması için gerekli olan kamuoyunu yaratmak ve DKÖ'lerle birlikte bu çalışmayı örererek tüm hasta tutsakların serbest bırakılmasını sağlamak en acil görevlerimizden biri olarak önümüzde durmaktadır.

"Yaşar İnce serbest bırakılsın"

TUYAB, F tipi hapishanelerde bulunan hasta tutsakların sağlık durumları ve bu tutsakların tedavilerinin engellenmesi ile ilgili olarak İHD İs-

Yaşar İnce

tambul Şubesi'nde bir açıklama yaptı. 4 Ağustos Cumartesi günü yapılan açıklamada TKP/ML dava tutsaklarından olan ve hastalıkları giderek artan Yaşar İnce, Mesut Deniz ve Kemal Ertürk'ün avukatlığını yapan Açılım Hukuk Bürosu avukatlarından Gül Altay'ın da katıldığı basın açıklamasında; özel olarak Hepatit B hastası olan ve tedavi edilmediğinden kaynaklı hastalığı ağırlaşan Yaşar İnce'nin sağlık durumuna dikkat çekildi.

Açıklamada, tek kişilik hücrede tutulan Yaşar İnce'nin sağlık durumu aktararak, birçok rahatsızlığı bulunan İnce'nin, tedavi taleplerinin çoğu kez çeşitli gerekçelerle geri çevrildiğini, hastaneye götürüldüğü her durumda ise askerlerin saldırısına maruz kaldığı belirtildi.

Tutsaklar tarafından son ulaştırılan bilgilere göre İnce'nin hastaneden alınarak hapishaneye götürüldüğü, yapılan tetkiklerde sonuçların olumsuz çıktığı ve karaciğerinde enfeksiyonun başladığının vurgulandığı açıklamada İnce'nin tedavi edilmemesi durumunda siroz ve kanser gibi ölümcül ve geri dönüşü zor hastalıklara yakalanacağı belirtildi.

Diğer hapishanelerde bulunan hasta tutsaklardan Nevin Yaylacı, Hatice Bolat, Erol Zavar, Mesut Deniz ve Kemal Ertürk'ün de sağlık durumları hakkında bilgilerin verildiği açıklamanın sonunda İnce ve Zavar başta olmak üzere tüm hasta tutsakların tahliye edilmesini, aksi takdirde oluşacak olumsuz durumdan Adalet Bakanlığı'nın sorumlu olacağı vurgulanırken, aynı zamanda başta TTB olmak üzere tüm DKÖ'leri hasta tutsakları sahiplenmeye ve dayanışmaya çağırıldılar.

"Hasta tutsaklar serbest bırakılsın"

Partizan Şehit ve Tutsak Aileleri (PŞTA), 5 Ağustos Pazar günü Taksim Galatasaray Lisesi önünde düzenledikleri basın

açıklaması ile hapishanelerde ağır koşullar altında, tedavisi yapılmayan, ölüme terk edilen hasta tutsakların yaşadıkları sorunlara dikkat çekerek, bu tutsakların acilen serbest bırakılmasını, tedavi olma koşullarının yaratılmasını talep etti.

"Devrimci tutsaklar yalnız değildir", "Hasta tutsaklar serbest bırakılsın", "Tecrit işkencesine son", "Yaşar İnce yalnız değildir" vb. dövizler açan ve sloganlar atan PŞTA üyeleri, yaptıkları açıklamada; geçmişte onlarca tutsağın hapishanelerde yeterli tedavisi yapılmadığından kaynaklı hayatını kaybettiğini vurgulayarak, "Savaş Kör'ün, Murat Dil'in yaşadıkları hafızalarda daha çok tazeyken, hasta tutsakların F tipi hapishane koşullarında tedavi edilebileceklerini nasıl düşünebiliriz" denildi.

Hepatit-B başta olmak üzere birçok rahatsızlığı bulunan ve sağlığının giderek bozulduğu belirtilen TKP/ML dava tutsağı Yaşar İnce'nin durumunun anlatıldığı açıklamanın devamında "fiziki ve psikolojik baskının yanısıra ağır koşullarıyla Yaşar İnce'nin F tipi hapishanede iyileşmesi mümkün değildir. Bu yüzden bizler İnce'nin bir an önce serbest bırakılmasını istiyoruz" denildi.

Ayrıca bu taleplerinin "Erol Zavar, Mesut Deniz, Kemal Ertürk gibi hasta tutsaklar için de geçerli olduğu"nun belirttiği açıklamada; hapishane koşullarında tedavi edilmesi mümkün olmadığı halde Yaşar İnce'yi ve diğer hasta tutsakları tahliye etmeyen Adalet Bakanlığı'nın bundan sonra olacak tüm olumsuzluklardan sorumlu olacağını altı çizildi.

Açıklama başta TTB, İTO, Uluslararası Af Örgütü gibi kurumlarına ve tüm ilerici, devrimci ve demokrat, duyarlı insanlara özelden Yaşar İnce, genelde ise tüm hasta tutsakları sahiplenme çağrısı ile son buldu. Eyleme Limter-İş ve Tekstil-Sen de katılarak destek verdi.

(İstanbul)

"Ayşe Yumlu Yeter serbest bırakılsın"

21 Eylül 2006 tarihinde tutuklanan **Tekstil-Sen Genel Başkanı A. Yumlu Yeter**'in hiçbir gerekçe gösterilmeden hapiste tutulması protesto edilerek, Yeter'in serbest bırakılması istendi.

5 Ağustos 2007 tarihinde **Galatasaray Lisesi** önünde toplanan **Tekstil-Sen** üyeleri "Genel başkanımız **A. Yumlu Yeter** serbest bırakılsın. **TMY** iptal edilsin" yazılı

pankart ve birçok döviz açarak bir basın açıklaması gerçekleştirdi. Yapılan açıklamada; hiçbir gerekçe gösterilmeden 10 aydır tutuklu bulunan **Tekstil-Sen Genel Başkanı Yeter**'in tutuklanmasının nedeninin, bir sendikacı olarak işçilerin-emekçilerin haklarını savunması olduğu belirtilerek "hak arayan her emekçinin 'terörist' görülmesi gibi, O da 'terörist' ilan edilmiştir" denildi.

Açıklama "Tekstil-Sen Sendikası olarak, her türlü hukuksuzluğun karşısında olacağımızı, adalet arama mücadelemizi sürdüreceğimizi bir kez daha yineliyoruz" denildikten sonra, Ayşe Yumlu Yeter'in ve diğer tutukluların **7 Ağustos Salı** günü **Beşiktaş Ağır Ceza Mahkemesi**'nde yapılacak duruşmasına katılım çağrısı ile son buldu.

(İstanbul)

Nevin Yaylacı'nın sağlık durumu ciddi!

Tutuklu bulunduğu **Sincan F Tipi Hapishanesi**'nde beyin kanaması geçirecek hastaneye kaldırılan **78'liler Birlik ve Dayanışma Derneği** üyesi olan **Nevin Yaylacı**'nın sağlık durumu ciddiyetini koruyor. Nevin Yaylacı'nın durumu ile ilgili Dernek, 3 Ağustos 2007 tarihinde saat 18.00'de Yüksel Caddesi'nde bir basın açıklaması gerçekleştirdi. Açıklamada; "28 Temmuz'da baş ağrısı şikayeti ile revire çıkan arkadaşımız, 'bir şey yok, psikolojiktir geçer' denilerek hücrelerine geri gönderilmiştir. Sağlık durumu daha da kötüleşmesine, ara ara bilinç kaybı yaşamasına rağmen hapishane yönetimi tarafından hastaneye kaldırılması bilinçli olarak engellenmiştir. 3 gün sonra kaldırıldığı Numune Hastanesi'nde beyin kanaması teşhisi konularak Hacettepe Hastanesi'nde ameliyata alınan ve sonra Numune Hastanesi'ne getirilen arkadaşımızın hayatı tehlikesi hala sürmektedir" denildi.

Açıklamada F tiplerinde hiçbir denetim olmadığına da değinilerek "aksine kişinin fiziksel ve psikolojik olarak sınıra getirilmesi için gösterilen özel çaba ve bunun sonucunda devrimci, demokrat ve aydınların bedel ödediklerini biliyoruz. **Erol Zavar, Yaşar İnce** ve daha nicelelerinin cezaevinde tedavileri yapılmadığı için hala bu bedeli ödeme tehlikesi ile karşı karşıyadır" denildi. (Ankara)

Tutuklananlar serbest bırakılsın!

Seçimlerden önce **HÖC** tarafından **Ankara**'da "Seçim çare değil bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine katıl" adıyla düzenlenmek isteyen yürüyüşe polis tarafından saldırılması sonucu 87 kişi gözaltına alındıktan sonra tutuklanmıştı. Söz konusu tutuklamalara ilişkin **HÖC** tarafından Galatasaray Postanesi önünde basın açıklaması yapıldı.

"Seçim çare dedikleri için tutuklanan 87 kişi serbest bırakılsın" yazılı pankart ve "Emperyalizme karşı çıkmak suç değildir" dövizleri açan kitle, sık sık, "Bağımsızlık istemek suç değildir", "Demokrasi istemek suç değildir" şeklinde slogan attı. Kitle adına açıklama yapan **TAYAD** Başkanı **Mehmet Güvel**, yapılan itiraz sonucu tutuklanan 87 kişiden 45'inin tahliye edildiğini hatırlatarak, "Ortadaki açık hukuksuzluğun çözümünü yargılananların bir kısmını serbest bırakmak değildir. Yargılananların tümü serbest bırakılıp, haklarında beraat kararı verilmeli ve asıl suçlular yargılanıp cezalandırılmalıdır" dedi.

(İstanbul)

Devrimci tutsaklara saldırılar sürüyor

Devrimci tutsakları baskı altına alarak yıldırım gibi nafiye çabalar zaman zaman şiddetle, tehditlerle hayata geçirilirken, zaman zaman da "yasal yollara", mahkemelere başvuruluyor.

2004 yılının Ağustos ayında yargılandıkları dava nedeniyle Beşiktaş Adliyesi'ne götürülen ve duruşma sonrasında ring aracına bindirilirken jandarmanın saldırısına uğrayan **8 TKP/ML** dava tutsağına ve aynı dosya kapsamında yargılanan iki tutsağına bir de mahkemeler tarafından ceza verilmiş olması bu duruma bir örnek teşkil ediyor. Ağustos ayında ring aracı içinde saatlerce bekletilen, bu nedenle nezarethaneye alınmaları için jandarmayla tartışan tutsaklar, duruşma sonrası ailelerinin gözleri önünde, saldırıya uğramışlardır. Bu saldırıya karşı tutsakların yaptıkları hiçbir suç duyurusundan sonuç çıkmazken, aynı olay nedeniyle tutsakların askerlere saldırdığı iddiasıyla askerlerin yapmış olduğu suç duyurusu sonucunda ise 10 tutsağına 6 ay hapis cezası verilmiş, bu ceza para cezasına çevrilerek ertelenmiştir.

Kocaeli 1 Nolu F Tipi'nde dayak

Kocaeli 1 No'lu F Tipi Hapishanesi'nde bulunan **Ufuk Keskin**'in 28 Temmuz'da ailesi ile görüşme yaptığı sırada gardiyanların saldırısına uğraması TAYAD'lı aileler tarafından Şişli Adliyesi önünde protesto edildi. "**F tiplerinde işkence ve saldırılara son**" yazılı dövizler açan TAYAD'lılar adına, TAYAD Başkanı **Mehmet Güvel** açıklama yaptı. Güvel, "**Bir anne ve baba için evladına işkence yapılması ve buna tanıklık etmesi ne kadar acıdır! Bunu düşündüğümüzde anlamak zor olmasa gerek**" dedi.

Güvel ayrıca yapılan işkencinin ailenin gözleri önünde olduğuna ve seslerin aileye dinletildiğine de değindi.

Adli Tıp Kurumu'nda keyfi uygulamalar sürüyor!

Türk Tabipler Birliği ve **Adli Tıp Uzmanları Derneği** tarafından, Adli Tıp Kurumu'nda yaşanan keyfi uygulamalara ilişkin bir basın açıklaması gerçekleştirildi. **2 Ağustos Perşembe** günü **İstanbul Tabip Odası**'nda yapılan basın açıklamasını, Türk Tabipler Birliği adına, **Prof. Dr. Günçay Gürsoy** ve Adli Tıp Uzmanları Derneği adına ise **Prof. Dr. Sermet Koç** yaptı. Gürsoy ve Koç'un yaptığı her iki açıklamada da; "**Adli Tıp Kurumu'ndaki keyfi uygulamalar ne yazık ki durdurak bilmiyor**" denilerek, daha önce de defalarca yapılan uyarıların dikkate alınmayarak, "**mesleki bağımsızlık**" ve bilimselliğinden ödün vermeyen uzman doktorlar üzerinde baskıların giderek arttığı ve birer birer sürgünlerle ve istifaya zorlamalarla bunların tasfiye edilmeye çalışıldığı belirtildi. Son örnek olarak, yıllardır Adli Tıp Kurumu'nda görev yapan **Uz. Dr. Şehali Özer**'in, son iki yıldır maruz kaldığı haksız ve keyfi uygulamalara yer verilen açıklamada, Adalet Bakanlığı ve Adli Tıp Kurumu Başkanlığı bir kez daha uyarılarak, "**Uzman Dr. Şehali Özer ve diğer meslektaşlarımıza karşı yapılan haksız, hukuk dışı uygulamalara son verilmeli**" denildi. (İstanbul)

Erzurum H Tipi Hapishanesi'ndeki uygulamalar insanlık suçu

Yazılı bir açıklama yapan İHD Genel Başkanı **Reyhan Yalçındağ**, Erzurum H Tipi Yüksek Güvenlikli Hapishanesi'nde bulunan tutsakların, hapishaneden hastane ve mahkemelere götürüldüklerinde, araç içerisinde, hastanedeki mahkum koğuşunda ve Adliye binasındaki mahkum bekleme odasında, fiziki saldırılara, kaba dayak ve darp uygulamalarına maruz kaldıklarını belirtti.

Yalçındağ, "**Çocuk mahkumların bulunduğu hapishanelerde, yaşı daha büyük olan mahkumlar, daha küçük yaşta çocuklara karşı tecavüz ve işkence suçunu işlemektedir**" dedi.

Yine politik tutsakların bulunduğu hücre tipi hapishane uygulamasına devam edildiği için tutsakların 24 saate yayılan tecrit ve gayri insani muameleye tabi tutulduklarını vurgulayan Yalçındağ, "**Erzurum H Tipi Hapishanesi'nde tutulan tutsaklar fiziki saldırılara, kaba da-**

yak ve darp uygulamalarına maruz kaldıklarını belirtmektedirler.

Başvurucu tutsaklar, saldırıların hem askeri ve sivil cezaevi görevlilerince ve hem de güvenlik görevlilerinin yönlendirmesiyle adli koğuşlarda bulunan bazı milliyetçi mahkumlar tarafından gerçekleştirildiğini ileri sürmektedirler" ibarelerine yer verdi.

Örneğin **Erdal Özdemir** isimli tutsağın 20 Temmuz günü Erzurum Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülecek olan duruşmasına götürülürken önce adli mahkumların küfür ve hakaret içeren sözlü saldırısına maruz kaldığını, bu durumu sorumlu Cezaevi Jandarma Komutanı'na şikayet edince de saatlerce dönüşümlü iki asker tarafından dövüldüğünü ve vücudundaki darp ve işkence izleriyle birlikte doktora götürülmeden koğuşuna geri götürüldüğünü iddia ettiğini bildiren Yalçındağ, bu gelişmelerin kaygı verici olduğunu dile getirdi.

Batman Hapishanesi'nde uygulamalara protesto

Batman M Tipi Kapalı Hapishanesi'nde tutsaklar, keyfi uygulamaları protesto etmek için görüşe çıkmama kararı aldı. 2 hafta boyunca görüşe çıkmayan tutsakların aileleri, hak ihlallerinin durdurulmasını istedi. Tutsakların yakınları adına açıklamayı yapan DTP Batman İl Başkanı **Salih Altun**, hapishane yönetiminin değişmesiyle birlikte hak ihlallerin artmasından kaygı duyduklarını söyledi. Hapishanedeki uygulamaların anti-demokratik ve hukuktan yoksun olduğunu ifade eden Altun, hak ihlallerini şu şekilde sıraladı:

"**Tutuklu ve hükümlüler hapishanenin ortak alanlarından faydalanamıyor, adliye ve hastanede bulunan bekleme odaları çöplükten geçilmiyor, sağlık sorunları giderilmemekte ve acil durumlarda tutuklu ve hükümlüler saatlerce bekletilmekte, ilaçlar bilerek yanlış verilmektedir.**" (H. Merkezi)

Faşist TC'nin hapishanelerdeki devrimci tutsakları teslim almaya dönük çabalarını hızlandıranın bir adımı olarak 1999'da çıkardığı 6 Mayıs Genelge saldırısı, faşizmin tüm saldırıları gibi, ülke genelindeki hapishanelerde bulunan devrimci tutsakların ölümüne direnişine çarpmıştı. Devrimci tutsakların başlattığı **ÖO** ve **SAG** eylemi, 12 devrimci tutsağın bu eylemde şehit düşmesiyle sonuçlanmış, ancak genelgenin hayata geçirilmesinde devlete geri adım attırılmıştı.

'96 ÖO şehitleri İzmir'de unutulmadı

Her yıl olduğu gibi bu yılda yapılan 96 **ÖO** şehitleri için birçok yerde anımlar düzenlenmiştir. Bunlardan biri de **İzmir**'de, **Tahsin Yılmaz** ve **Müjdat Yanat**'in mezarları başında gerçekleşen ve **Alınteri, BDSP, ESP, Kaldıraç, Mücadele Birliği** ve **Partizan** tarafından ortak olarak organize edilen anma etkinliğidir.

Tahsin Yılmaz'ın mezarı başında gerçekleştirilen ve "**'96 SAG ve ÖO direnişçileri ölümsüzdür!**" pankartının açıldığı anma, saygı duruşu ile başladı. Saygı duruşunun ardından

ortak metnin okunmasına geçilerek, özetle şöyle denildi:

"**Katliamlar tecrit politikasıyla devam ettirilmek istenmektedir. Bu düzen sahipleri biliyorlar ki, devrimci tutsakları teslim almak, dışarısını kontrol altına almak demektir. Onlar, sınıfsız ve sömürü-**

süz bir dünyaya olan özlemi teslim almak istiyorlar. Onlar, eşitlik ve özgürlük taleplerini susturmak istiyorlar. Bu yüzden içeride devrimci tutsaklara yönelik tecrit, işkence ve katliamlar yaşanırken dışarıda toplumsal muhalefeti susturmak için TMY, Polis Selahiyetleri Yasası vb. yasalar çıkarılmaktadır. Devrimci iradenin asla teslim alınmayacağı en iyi örneklerinden biri olan '96 SAG ve ÖO direnişi işçiler, emekçiler ve devrimciler için büyük bir anlam ifade etmektedir."

Metnin okunmasının ardından Tahsin Yılmaz'ın yoldaşları söz alarak, Tahsin Yılmaz'ın devrimci yaşamından söz ettiler. Konuşmaların ardından okunan şiirlerle son bulan anmanın ardından

Müjdat Yanat'in **Buca Mezarlığı**'nda bulunan mezarı başına gidildi. Burada devam eden anma, yapılan konuşmalar, okunan şiirler ve söylenen marşların ardından sona erdi. Kitle aynı mezarlıkta bulunan diğer devrim şehitlerinin mezarlarını da ziyaret ederek dağıldı.

(İzmir)

Hapishane incelemesinde öğrenciye izin var, İHD'ye yok!

Neredeyse tüm hapishanelerde boyutlu hak ihlalleri yaşanırken İHD'nin yaptığı açıklama, isteyen istediği hapishaneye gidebildiğini belirledi. DİHA'ya açıklama yapan İHD MYK Üyesi ve Cezaevi Komisyonu Üyesi **Necla Şengül**, bazı kesimlerin ve kişilerin istediği hapishanede istediği araştırmayı yapabildiğine işaret ederek, hapishanelerdeki sorunların çözümü için insan hakları savunucularına da izin verilmesini istedi. Geçtiğimiz aylarda Hürriyet gazetesinde yayınlanan hapishane anketini bir öğrencinin yaptığına işaret eden Şengül, öğ-

renciye izin verildiğine dikkat çekti.

Geçtiğimiz aylarda **Hürriyet** gazetesinde "**Hepsi kandırılmış çocuklar**" başlıklı haberde Sincan Hapishanesi'nde yapılan bir anketin sonuçlarının yayınlandığını belirten Şengül, habe o anketi yapan kişinin yüksek lisans tezini hazırlayan bir öğrenci olduğuna işaret ederek, böyle bir kişiye hapishanelerle görüşme yapmasına izin verildiğini ancak kendilerine vermediğini dile getirdi. Söz konusu anketin sonuçlarının gerçekçi olmadığını da altını çizen Şengül, ayrıca Sincan F Tipi Hapishane-

si'nde yaşanan bazı olayları şu şekilde sıraladı:

"**Birçok hapishanede tutuklular darp ediliyor. Zorla elbiseleri çıkarılarak, çırılçıplak aramaya maruz bırakılıyorlar. Mahkemeye çıkarılırken askerler tarafından darp ediliyor. Hasta tutukluların tedavi görmesi gerekirken izin verilmiyor. Kadın mahkûmların buldukları mekânlar afişlerle örtülüyor. Kalbinden rahatsız olan tutuklu yakınları x-ray cihazından geçemediği için yakınıyla görüşemiyor. Ağır müebbet cezası alan bazı tutuklular haftada sadece bir saat arkadaşlarıyla, günde bir saat de havalandırmadan yararlandırılıyor.**" (Ankara)

Çetelere değil, halka abluka!

Kültürel ve ahlaki yozlaşmanın devlet eli ve teşvikiyle yaygınlaştırıldığı, bu bilinçli politika sonucu, uyuşturucu vb. çetelerin kol gezdiği mahallelerden biri de Gülsuyu. Bu duruma “dur” demek için bir dizi çalışma yürüten mahalle halkı ve buradaki devrimci ve demokratik güçlerin son dönemlerde gerçekleştirdiği eylemler ise polisin yoğun saldırılarıyla karşılaşmakta. Özellikle Haziran’ın sonlarından itibaren mahalle adeta polis ablukası altında. Polis gece gündüz demeden insanların yolunu kesmekte ve kimlik kontrolü vb. bahanelerle mahalle halkını taciz etmektedir. Gülsuyu aynı zamanda “Kentsel Dönüşüm” adı altında gerçekleştirilmek istenen ve özü yağma, talan ve yeni rant alanları açmak olan projenin de hedefinde olan bir mahalle olarak da uzunca zamandır, gerek belediyenin gerekse de faşist devletin kolluk güçlerinin hedefi durumundadır. Buna Gülsuyu’nun geçmişten gelen direnişçi ruhu eklendiğinde ise, buraya dönük devlet terörünün bugünlerde tekrar yoğun bir biçimde hayata geçirilme çabası daha anlaşılır olacaktır. Bu yönlü saldırıların mahallede açıkça her gün terör estirilme boyutuna varması, polisin en küçük bir kıpırdanışa gaz bombaları vb. saldırılarla karşılık vermesi, mahalle halkını ve de buradaki devrimci ve demokratik güçleri harekete geçirmiş ve mahallede estirilen polis terörünün protesto edilmesi için bir basın açıklaması örgütlenmiştir.

ESP, HÖC, BDSP, DHP, Partizan, HKM, Köz ve PDD gibi devrimci ve demokratik kurumların çağrısıyla, mahalle halkıyla birlikte örgütlenen basın açıklamasını gerçekleştirmek üzere, 27 Temmuz günü saat 20:00 sularında bir araya gelen kitle, üzerinde “**Mahallemizde polis terörüne son**” yazılı pankartı açarak, Heykel Meydanı’na yürüyüşe geçti. Aynı saatlerde, mahalleyi panzer, akrep ve çevik kuvvet ile abluka altına alan polis, daha **Heykel Meydanı**’na gelmeden kitlenin önünü kesmiştir. Bu engellemeyi protesto etmek için, “**Katil polis Gülsuyu’ndan defol**”, “Yaşasın devrimci dayanışma”, “**Faşizme karşı omuz omuza**” gibi sloganlar atarak bekleyen kitleye hiçbir gerekçe göstermeden gaz bombaları ile saldırmıştır. Mahallenin gaza boğulduğu saldırıya, molotof, taş ve sapanlarla yanıt vererek, ara sokaklara çekilen kitle ise, barikat kurarak polise karşı yoğun bir direniş sergilemiştir. Birçok mahallelinin de, polisin hedef gözetmeden attığı gaz bombalı saldırısından etkilendiği gözlenirken, gaz bombalarından etkilenen yerlerden biri de, polisin saldırıya geçtiği noktada bulunan bir düğün salonuydu. O saatlerde bir Kına gecesine ev sahipliği yapan salonun açık camlarının önünde atılan ve doğrudan salonu etkileyen gaz bombaları, salonda bulunanların büyük bir panik yaşamasına ve birkaç kişinin gazlardan etkilenerek bayılmasına yol açmıştır. Polis terörü sonraki günlerde de, mahallenin giriş çıkışlarında kimlik kontrolleri, araçların durdurularak aranması biçiminde sürmüştü ve bugün bu abluka hala sivil polisler aracılığıyla sürdürülmektedir.

Gülsuyu’nda son dönemde yaşananlar ise,

mahalle halkının tepkisini almaya, polisin gerçekleştirdiği teröre karşı öfke büyümeye devam ediyor.

İşçi Köylü gazetesi olarak, Gülsuyu’nda gördüğümüz bir amca basın açıklaması günü gerçekleşen saldırıya ilişkin bakın ne diyor:

“Pankartımızı açmış yürüyoruz. Amacımız uyuşturucuya, kumara karşı çıkmak. Daha biraz yürümüşük ki, polis gaz bombaları atmaya başladı. Bir tanesi ayağıma geldi. Kurşun zannettim önce. Ve gazdan etkilendiğim için orada duramadım. Ancak biz şunu biliyoruz ki, kumar da, uyuşturucu da burada polisin bilgisi dahilinde gerçekleşiyor. Uyuşturucu, Heykel’in orada açık açık satılıyor. Hatta bir kez bana bile teklif ettiler. Polise söyledim, ‘**git işine**’ dediler. Çünkü rüşvet alarak, kendileri izin veriyorlar. Bunun için de bizim uyuşturucuya, kumara karşı çıkmamızı istemiyorlar.”

Amcayla görüştüğümüzden sonra, gaz bombası atılan düğün salonuna gidiyoruz. Salonun sahibi, gaz bombaları atıldığında salonda bulunanların nasıl bir panik yaşadıklarını anlatıyor. Polisin hemen açık camların dibine, içerde bulunanların etkileneceğini bile bile gaz bombası atmasını, halkla devrimcileri karşı karşıya getirmek istemek olarak değerlendiriyorlar salon çalışanları. Ve bunda da belli ölçüde başarılı olduğunu. Çünkü bazı esnaf, polisin bu yönlü politikasını bildiği halde, “**canım onlar da burada eylem yapmasın**” demeye başlamış. Benzer politikanın başka mahallelerde de, örneğin **I Mayıs Mahallesi**’nde de hayata geçirildiğini ve burada da esnaf ve eylemcilerin karşı karşıya getirildiğini konuşuyoruz. Onlar da bunun böyle olduğunu bildiklerini söylüyorlar, ancak “**yine de eylemcilerin, halkla ve esnafla karşı karşıya gelmemesi için bir çözüm bulunmalı**” diyorlar. Zaten 27 Temmuz saldırısından sonraki günlerde, aynı düğün salonunda bir toplantı yapılmış.

Mahalle muhtarının, halkın ve de eylemi örgütleyen kurumların katılımıyla gerçekleşen toplantıda, polis terörü tartışılmış ve toplantıda ortaya çıkan ortak düşünce, polisin, gerek salona gerekse rastgele halka attığı gaz bombalarının ve hedefsiz saldırıların, bilinçli gerçekleştirdiği yönünde. Polisin bu tutumuyla, halkla devrimcileri karşı karşıya getirmeye çalıştığı,

toplantıda bulunanların ortaklaştığı bir nokta olmuş. Bundan sonrası için neler yapılabileceği tartışılmış. Ayrıca bu toplantı esnaf ve halk tarafından olumlu karşılanmış. Ve böylece polisin karşı karşıya getirme çabası da büyük ölçüde kırılmış.

Gelişmelere ilişkin gördüğümüzden biri de, Gülsuyu’nda oturan bir İşçi Köylü okuru. Kendisi son dönemde gelişmeleri şöyle aktarıyor:

“29 Haziran tarihinden itibaren mahallemizde yoğun bir abluka söz konusu. Mahalle halkı bu tarz ablukalara, mahallenin kuruluşundan beri aşinadır. Her emniyet müdürü değişimi sonrasında, gelen her yeni emniyet müdürü, devletin faşizan politikalarını mahallemiz özgülünde hayata geçirme girişiminde bulunmuştur/bulunmaktadır. Kimi emniyet müdürleri faşist yüzlerini gizlemek adına ‘**babacan**’ tavırlara girerek, emekçi Gülsuyu halkıyla ilişkilerini geliştirme gayretiyle halkı devrimcilere karşı tavır almaya yönlendirmeye çalışırken, kimi emniyet müdürleri de devrimcilerin anti-emperyalist, demokratik, anti-faşist vb. eylemlerine azgınca saldırarak, devrimcileri sindirebileceklerini düşünmüşlerdir ve düşünmeye devam etmektedirler. Ama bizler bilmekteyiz ki, baskının zulmün olduğu yerde isyan etmek meşrudur.

Devletin kolluk güçleri özellikle de 1 Mayıs, 8 Mart vb. günlerde devrimcilerle halkı karşı karşıya getirme çabasındadırlar. **Halkın**

öfkelerini sisteme değil, devrimcilere yönlendirmeye çalışmaktalar. Bunun içindir ki, örneğin eylemlerde bilinçli bir şekilde halka ve halkın evlerine gaz bombası atmaktalar. Bu son gelişmeler öncesinden başlayarak, 28 Haziran’dan beri her Cuma günü mahallemizi ablukaya alarak, keyfi kimlik kontrolleri yapmakta ve keyfi bir şekilde sokaklarda oyun oynayan, çocuk yaşta diyebileceğimiz gençleri, ‘**saat sekizde dışarıda ne işiniz var? Evinize gitsenize**’ diyerek taciz etmekte. Yine aynı günlerde mahalleye yığınak yaparak, kortejler oluşturup, kalkanlarla vurarak, Heykel’e doğru yürüyüş yapmışlardır. Bu yürüyüş ve ablukayla amaçladıkları, halkı ve devrimcileri terörize ederek, devrimcilerin anti-faşist, anti-emperyalist mücadelesinin önünü kesmek, insanların devletin bütün saldırılarına karşı suskun kalmalarını sağlamaktır. 27 Temmuz’da polisin azgınca saldırısıyla sonuçlanan açıklama da, işte bu gelişmeleri protesto etmek üzere yapılmak istenmiştir.”

Gülsuyu’ndaki polis terörüne ilişkin gelişmeler işte böyle dile getiriliyor. **Ancak Gülsuyu halkı, geçmişte olduğu gibi, bugün de bu ablukayı dağıtmaya kararlı.** Bu kararlılık Gülsuyu’ndan İsmail Amca’nın şu dizelelerine yansımış:

**Bunlar faşisttir ezerler
Her an sizi sömürürler
Siz mücadele verin
Bunlar haindir hain**

**Gülsuyu Gülsuyu’nda
Eroin kumar kol gezer
Halkımız karşı çıkıyor
Faşist polis saldırıyor**

**Halkımız karşı koyuyor
Gaz bombası atılıyor
Faşist düzen saldırıyor
Halkımıza saldırıyor**

**Ozan Birçi* diyor ki
Mahallemizi koruyalım
Birleşelim birleşelim
Mahalleliiler güçlenelim**

* (İsmail amca)
(Kartal)

İŞÇİLER, KÖYLÜLER VE ASKERLER Mao Zedung'un Felsefi Düşünüşünü Yaratıcı Bir Şekilde Çalışın ve Uygulayın!

Karşıtların Birliği Yasasını Kullanmak

Son yıllarda, işçiler, köylüler, askerler ve devrimci kadrolar tarafından, Yoldaş Mao Zedung'un felsefi düşünüşünü yaratıcı bir yolla çalışırken ve uygularken yaşadıkları deneyimlerini anlatan birçok mükemmel makale kaleme alınmıştır. **Zhexue Yanjiu (Felsefi Araştırma)**, ulusal çapta her ay yayımlanan bir dergi, 1966'daki ikinci sayısını tamamen böyle yazılardan seçmelere ayırdı. Dergi, "**Karşıtların Birliği Yasasını Gösteren Yüz Örnek**" başlığı altında, hepsi materyalist diyalektiğin temel yasası karşıtların birliğini değişik açılardan açıklayan 100 seçmeyi yayımladı. Ayrıca, Yoldaş Mao Zedung tarafından Marksist-Leninist diyalektiğe yapılan büyük katkı üzerine bir **Önsöz** de yayımladı. **Peking Review**, derginin o sayısındaki 100 seçmenin 19'unu 12 editör notu ile birlikte bu ve sonraki sayılarda yayınlamak için seçti. **Önsöz**, ilk editör notu ve "**bir ikiye bölünür**" kavramı üzerine seçmeler ile aşağıda verilmektedir. – Ed.

Önsöz

"ZHEXUE YANJIU" EDİTÖRLÜK BÖLÜMÜ

İşçi, köylü ve asker kitleleri ile devrimci kadrolar, sınıf mücadelesi, üretim ve bilimsel deney için mücadele gibi üç büyük devrimci harekette yer alırken Başkan Mao'nun çalışmalarını kapsamlı bir ölçek-

te çalışıyor. Onların Mao Zedung'un düşünüşünü yaratıcı bir biçimde çalışmalarını ve uygulamaları büyük ve faydalı sonuçlar doğurdu. Çok sayıda insanın her çeşit işte somut problemleri çözmek için bilinçli bir biçimde Karşıtların Birliği yasasını kullanıyor olmaları gerçeği, insanların işlerine ek

olarak zihinlerinin de devrimcileştirilmesini yoğun bir biçimde destekledi. **Mao Zedung Düşünüşü**, bir defa geniş kitleleri kavratsa, dünyanın dönüştürülmesinde muazzam bir güç haline gelir.

Yoldaş Mao Zedung şöyle demiştir: "**Şeylerdeki karşıtlık yasası, yani karşıtların birliği yasası materyalist diyalektiğin temel yasasıdır.**" Ayrıca şunu da ifade etmiştir: "**Karşıtların birliği yasası evrenin temel bir yasasıdır.**" Yoldaş Mao Zedung, Lenin'in bu yasaya dair düşüncesini diyalektiğin özü olarak, karşıtların birliği yasasını materyalist diyalektiğin temel yasası olarak izah ederek ve bu yasa ile materyalist diyalektiğin diğer yasaları arasındaki bağlantıları ortaya çıkararak geliştirmiştir. O, bu yasanın içeriğinin yaratıcı ve çok boyutlu bir açıklamasını gerçekleştirmiş ve böylelikle Marksist-Leninist diyalektiği yeni ve daha yüksek bir seviyeye ulaştırmıştır. Bu, Yoldaş Mao Zedung tarafından Marksist-Leninist felsefeye yapılan büyük bir katkıdır.

Karşıtların Birliği Yasası, materyalist diyalektiğin diğer yasaları ile aynı konumda ya da onlarla aynı seviyede değildir. Materyalist diyalektiğin, niceliğin niteliğe dönüşümü ile niteliğin niceliğe dönüşümü yasası ve kabul ile ret yasası vesaire gibi diğer yasaları ve kategorileri nihai tahlilde bu temel yasanın - Karşıtların Birliği- değişik ifadeleri ve uzantılarıdır.

Niceliğin niteliğe dönüşümü ve ni-

telinin niceliğe dönüşümü yasası, şeylerin gelişiminde karşıtların, nicelik ile niteliğin, nicel değişme ile nitel değişimin birliğidir. Şeylerin hareketi ve gelişimi kendisini her zaman iki durumda gösterir: görece bir birlik durumunda bir şey içerisindeki iki çelişkili yön ile nicel değişme durumu; ile

lanmamız gerektiğini; halk arasındaki çelişkiler ile bizimle düşman arasındaki çelişkileri ayırt etmede ve bunların her ikisini ele almada iyi olmamız gerektiğini; tüm çalışmalarımızda sınıf mücadelesini ve sosyalist yol ile kapitalist yol arasındaki mücadeleyi ana unsur olarak almamız gerektiğini; proleter politikayı en öne koymamız gerektiğini öğretti. Yoldaş Mao'nun öğretilerini daha yakından takip etmeli, sınıf mücadelesini asla unutmamalı, daima politikaya

Marksist diyalektik kütüphanelere sıkışmış ölü bir felsefe değildir. Kitlelerin devrimci mücadelesinden doğmuş ve bu mücadeleye hizmet eden yaşayan bir felsefedir. Bundan dolayı, devrimci diyalektiği çalışırken, pratik uygulama üzerine ağırlık vermeliyiz.

yönlendirici bir konum vermeli ve seçmeci ile ilkesiz uzlaşmaya karşı çıkmalıyız.

Yoldaş Mao Zedung, Marksizm-Leninizm'i kapsamlı olarak ilerletti ve geliştirdi. Mao Zedung Düşüncesi, Marksizm-Leninizm'in zamanımızdaki en yüksek doruğunu temsil etmektedir. Onu daha da iyi çalışmalıyız. Onun geliştirdiği devrimci diyalektiği çalışmalıyız. Bizim için, Mao Zedung'un düşünüşü, şeyleri doğru bir biçimde gözlemlemek, sorunlar üzerinde çalışmak, çelişkileri ele almak ve mücadeleler başlatmak için yenilmez bir silahtır. Modern revizyonizme, dogmatizme, metafiziğe ve skolastik felsefeye karşı savaşımızda bu keskin silahı daha bilinçli bir şekilde kullanmalıyız.

Marksist diyalektik kütüphanelere sıkışmış ölü bir felsefe değildir. Kitlelerin devrimci mücadelesinden doğmuş ve bu mücadeleye hizmet eden yaşayan bir felsefedir. Bundan dolayı, devrimci diyalektiği çalışırken, pratik uygulama üzerine ağırlık vermeliyiz.

Bu sayıda [**Felsefi Araştırma'nın**] yayınladığımız 100 yazı, işçi, köylü ve asker kitleleri tarafından ve devrimci kadrolar tarafından yazılan makalelerden, yazarlarının Mao Zedung'un diyalektik düşüncesini yaratıcı bir biçimde nasıl çalıştıklarını ve uyguladıklarını, sorunları nasıl çözdüklerini ve işi karşıtların birliği yasası altında özetlemek için yazılan makalelerden alınmıştır. Gerçekleri ve yorumları sunan bu örnekler canlı, militan ve ikna edicidir. Onlar, nitelik olarak kütüphane felsefesinden, soyut düşünceden soyut düşünceye doğru ilerleyen felsefeden farklıdır.

nitel değişim durumu, bu birliğin bozulması ve bir şeyin başka bir şeye dönüşümü. Bir şey içerisindeki iki çelişkili yön arasındaki mücadele, nicel değişimden nitel değişime ve nitel değişimden nicel değişime sürekli geçişi belirler.

Kabul ve ret yasası, şeylerin gelişiminde, karşıtların, kabul ile reddin birliğidir. Şeylerin gelişimi her zaman, kabul-ret-kabul-reddin bir süreci olarak ifade edilir. Karşıtların, kabul ile ret arasındaki mücadelenin sonucu, eskinin ortadan kalkması ve yeninin büyümesi, bir şeyin düşük bir evreden daha yüksek bir evreye gelişimidir.

Materyalist diyalektiğin, fenomen ile öz, sebep ile sonuç, biçim ile içerik, parça ile bütün, kısmi ile genel, olasılık ile gerçeklik, şans ile gereklilik, özgürlük ile gereklilik vb. diğer kategorilerinin hepsi, şeylerin gelişimi sürecinin belirli görünüşlerindeki karşıtların ilişkisidir.

Yani, karşıtların birliği yasası hakim yasa iken diyalektik materyalizmin diğer tüm yasaları ve kategorileri bu yasanın ifadeleri ve açıklamalarıdır. Materyalist diyalektiği çalışırken ilk önce Yoldaş Mao Zedung'un öğrettiği gibi bu yasayı çalışmalıyız. Karşıtların Birliği Yasası'ndan ayrı tutulduğunda, materyalist diyalektiğin tüm diğer yasaları ve kategorileri anlaşılmaz olacaktır.

Yoldaş Mao, bu yasayı uygulayarak sosyalist toplumdaki çelişkileri ifşa etti ve yorumladı. Yoldaş Mao bize, bu çelişkileri gözlemlerken ve ele alırken bu yasayı kul-

PERU'DA NELER OLUYOR?

Tüm ülkede protestolar gerçekleşiyor. Hükümetin cevabı ise hapse atmak.

Andlar ülkesi **Peru**, şu günlerde güçlü eylemlerle ve tabii ki saldırı dalgasıyla sarsılıyor. Şimdiye kadar 300'den fazla kişi tutuklandı, en az üç kişi öldürüldü. Peki bunun arka planı ve nedenleri nelerdir?

Cusco, Puno, Arequipa, Ucayali, Apurimac, Tacna, Lima, Ayacucho.....

Öğretmenler, maden işçileri, köylüler, işçiler.... Tüm eyaletler ve çeşitli sektörler çalışma hakları için, çevrenin korunması için, fiyatların artışına karşı mücadele ediyorlar. **Serbest Ticaret Anlaşması'nı (STA)** ve hükümetin giderek artan otoritesini aktif olarak reddediyorlar. Hükümetin cevabı ise çok sayıda insanın öldüğü ve sayısız yaralının olduğu saldırılar ve tutuklamalar.

Peru-İndymedia, kitle iletişim araçlarını bu durum karşısında ölüm sessizliğine bürünmekle suçluyor ve kentlerden, kasabalardan ve tüm bölgelerden sürekli haber akışının sağlanması çağrısı yapıyor.

Yapılan istatistiklere göre: 115 bin öğretmen 12 saat mesai ücreti almadan çalışmakta ve 140 bin ilkökul öğretmeni ise 7.5 saat tamamen ücretsiz çalışmakta. Stajyer öğretmenler için planlanan yeni bir yasayla -ki eğitim sendikası buna karşı grev çağrısı yaptı- birlikte, öğretmen maaşları % 25-40 arası düşürülmek istenmekte.

Protestoların yakıcı bir noktasını da, tek tek bölgelerin kalkınması için devlet kasasından daha fazla pay ayrılması, akaryakıt ve temel gıda maddelerine yapılan zamların geri alınması oluşturuyor. Daha **6 Temmuz'da** 20 bin eğitim emekçisi, sağlık çalışanı, öğrenci ve halkın çeşitli çalışan kesimleri, bu talepler için sokak eylemleri yapmışlardı. Bu eylemlere bir çok kentten delegasyonlar gelmişti. **11 Temmuz'da** ise, Arequipa'da ziraatçılar genel grev çağrısı yapmışlar ve tüm eyaleti felç etmişlerdi. Hükümetle yapılan görüşmelerden ise bugüne kadar sonuç alınabilmiş değil. **Eğitimciler Sendikası (SUTEP)** grevlerin süresiz devam edeceğini

açıkladı. Başkan **Alan Garcia Perez'in** 21 Temmuz'da Trujillo'ya yaptığı ziyaret sırasında düzenlenen etkinlik ise 500 SUTEP üyesi polis ve başkanın gerici sempatanları tarafından engellenmişler.

Garcia ise buna karşın, halkın, "**az sayıda kişinin caddeleri bloke ederek ve kamu düzenini bozarak yarattığı huzursuzluğun bitmesini istediğini**" açıklıyor.

Garcia'ya göre, "komünizm ölmek için direniyor ve şiddetin ve Peru'nun iç uzlaşmazlıklarının ardında da hep o var. Diyaloğa hazırım, ancak benim istediğim çerçevede olursa, çünkü halk kendi kurumlarını seçti ki, yönetsinler." Ayrıca, caddelerin ve trenlerin bloke edilmesini de suç olarak tanımlıyor.

Garcia döneminde, reel ücretlerde % 53 gibi bir durağanlık yaşanırken, 22 kez fiyat artışı gerçekleşmiş bulunmakta. Peru'daki yoksullaşmanın hız kazanması daha 1980'li yıllarda başlamış. 1985 yılında **GSMH'dan** kişi başına düşen gelir 2.800 Dolar'ken, bu oran 1990 yılında 1.900 Dolar'a düşmüş, **Garcia'nın** iktidarda olduğu son yıllarda ise Lima'daki yoksulların sayısında daha hızlı bir artış yaşanmış ve yoksulların oranı

%16.9'dan % 44.3'e çıkmıştır. Bir milyon işyeri tasfiye edilmiş ve metropollerdeki işsizlik oranı % 42.5'den % 73.1'e

ulaşmıştır.

Bu ekonomik ve sosyal "**icraatlara**", birçok kişinin katledildiği, devletin sistematik baskı ve saldırılarını da eklemek gerekiyor. Ayrıca Lima halkının büyük bir çoğunluğu, bugünkü hükümetin **Fujimori'den** bu yana işbaşına gelen en rüşvetçi hükümet olduğunu düşünüyor.

Garcia hükümeti ise, bir yandan ekonomik-sosyal hak gaspına dönük bir dizi yasayı çıkarma ısrarını sürdürürken, eğitim kalitesindeki düşüklüğün sorumluluğunu da, eğitim emekçilerine ve onların sendikası SUTEP'e yüklemeye çalışıyor.

Hem başkan Garcia hem de yardımcısı **Del Castillo** bugünlerde tam birer savaş generallerine, polis gücü ise tam bir savaş ordusuna dönüşmüş durumdadır.

Kitlelerin isyanı

Perulu emekçi yığınların, yıllardan beri hayata geçirilen neo-liberal politikaların yarattığı ekonomik-sosyal yıkımın sonucu olarak ortaya çıkan bu tabloya verdikleri cevap ise haftalardır gerçekleşen ve yaşamı felç eden eylemler olmaktadır. Neo-liberalizme karşı gerçekleşen eylemlerin başaktörü ise bu zamana kadar, özgürlük ve iktidar için mücadele eden kitleler olmuştur. Bu ülkenin ihtiyaç duyduğu öncü güç ise, bugün cesur kitlelerin örneğinde, "**asağıdan**" oluşmaktadır.

Peru İşçileri Genel Konfederasyonu,

bu çetin siyasal durumdan ve ülkenin çeşitli yerlerinde ortaya çıkan sosyal ihtilaflardan kaynaklı olarak bir dizi eylem kararı aldı: İş bırakma, işçi örgütlerinin harekete geçirilmesi, sendikaların sorumluluğu altında gerçekleşmek üzere karar altına alınacak çeşitli eylem biçimleri. Tüm bu eylem sürecinin başlıca hedefini ise, Peru'da iflas etmiş olan ve halkın büyük çoğunluğu tarafından reddedilen neo-liberal politikaları hayata geçirmedeki ısrarını koruyan Başkan Garcia'nın hükümet politikalarına karşı çıkmak oluşturuyor.

Perulu emekçiler grevlerini son haftalarda birçok iş koluna yaymayı başardılar. Bu süreçte çelişkilerin iyice açığa çıktığı sektörlerden biri de madenlerdi. Örneğin, **Peru-Kuzey Amerika sermayeli Casapalca Madeni**'ndeki işçilerin koşulları, insan sömürsünün en vahşi biçimini gözler önüne sermekte. Buradaki işçiler günlük 5 Dolar bile olmayan ücret karşılığında günde 11-14 saat çalışmak zorundalar. Buradaki eylemler ise bin civarında işçinin işten çıkarılmasıyla tetiklenmiş. Madencilik Peru'nun en kârlı sektörlerinden biri. Maden patronları geçtiğimiz yıl, işçilere hiç zam yapmazken, kendi kârlarını % 86 artırarak, 3.500 mil. Dolar kazanmışlar.

Ancak ciddi sorunlarla yüz yüze olanlar sadece madenciler değil.

Tekstil işkolunda çalışanlar da benzer koşullar içindeler. Mesela tekstil firması Topy Top'da 5000 kişi çalışmakta. Ancak bunların sadece 93'ü sendikalı. Bu süreçte sendikalı olanların da büyük bir bölümü işten çıkarılmış ve şu an sadece sendikalı olarak 23 kişi kalmış. Çoğunluğu kadın ve 20 yaşın altında olan işçiler, günde 12-14 saat çalışmak zorundalar, ve bunların büyük bölümüne ücret bile ödenmiyor.

Sonuç olarak; Perulu emekçilerin eylemleri tüm ülkeyi sarsmaya devam ediyor. Birçok büyük şehirde caddeler ve meydanlar işgal ediliyor, polis birlikleri iniş yapamıyor, havaalanlarının denetimi ele geçiriliyor. Son yıllarda devletin en fazla şiddet uyguladığı **Ayacucho'da** 3 ve 4 Temmuz'da gerçekleşen genel grev tüm kenti felç ederek, büyük bir başarıya ulaştı.

Bolivya'ya sınır olan **Puno** kentinde de, burayı ziyarete gelen devlet başkanı taşlanarak karşılandı.

Emekçi halkın bu eylemleri hükümet tarafından, bir yandan "**hiçbir önemi olmayan izole**" eylemler olarak gösterilmeye çalışılmakta, diğer yandan ise eylemlere dönük azgınca saldırılar gerçekleştirilmekte.

Garcia hükümetinin baskı ve sindirmeye dönük, orduyu harekete geçirerek gerçekleştirdiği, tutuklamalardan, bir dizi fiili saldırılardan oluşan bu pratiği, hiç kuşkusuz gerici-faşist zihniyetin ve bu zihniyetin ürünü olan halka karşı duyulan kinin, ancak esas olarak da kitlelerin harekete geçmesinden, yani kitlelerden duyulan korkunun ürünüdür.

Başkaldırının birinci yılında Oaxaca -Liliana M.*

Zorunluluklar genellikle kazara ortaya çıkar. Bazı şartlar altında, ezilenlerin bilincinde biriken çelişkiler çekilmez hale gelince, durum şimşek hızıyla değiştirilebilir: Öfkeli halk, tarih sahnesinde görünmeye başlar. **Oaxaca** öğretmenlerinin daha iyi ücret, eğitim kaynakları ve şartları için verdiği savaşım, bütün Oaxacalıların yaşamına yansıyan bir hareket başlattı.

14 Haziran 2006'da Oaxaca Eyalet Hükümeti, **CNTE Öğretmenler Sendikası**, 22 No'lu Şube'nin kurduğu protesto cephesini şiddet kullanarak sökmek istedi.

Saldırı, çocuklarımızı ve gençlerimizi eğiten, eğitimi ve toplumumuzda yaşam şartlarını düzeltmeye çalışanların haklarını savunanlara arka çıkan, şehirde toplanan yığınların gücüne ve beraberliğine çarptı.

Olaylar kızıştıkça, hepimiz, gittikçe bütün eyalete yayılan bir örgütün yaratılmasına katıldık: **Oaxaca Halk Meclisi -APPO**. APPO sadece mücadeleye katılan örgütlerin bir koalisyonu değildi. O, işçilerin örgütlü iradesinin bir ifadesi, egemen sınıfın yerel devlette temsilcilerini etkisizleştiren ve federal polisi engelleyen yeni bir devletin to-

humuydu. APPO'yu APPO yapan emekçilerin yoğun katılımıydı.

Bu iki kuvvetin karşı karşıya olduğu bir durumdu ve tanıma göre, sonsuza kadar devam etmesi olanaksızdı, birinden biri yenilecekti. **Ya emekçiler kapitalist devleti parçalayacak, ya da o bizi parçalayacaktı.** Hareketi yok etmek için federal önlüyici polis gönderildi, ama kitlelerin yanıtı örnek bir davranıştı. Baskına bütün gücümüzle, teke tek çarpışarak karşı koyduk. Bizzi püskürtmeyi başarabildiler ama yok edemediler. →

Hükümet gerçek yüzünü, kimi savunduğunu, kapitalist sınıfı korumak için ne derece şiddet kullanmaya hazır olduğunu gösterdi: işkence, keyfi tutuklama, “**düşünce özgürlüğü**” ve adli ihlaller. Halkı, çatışmanın sadece Oaxaca’yla kalmayıp **Atenco**’da, **Pata de Conchos**’da da sona erdiğine inandırmak istiyorlardı.

Hareketin ileri gitmemesinin nedeni, halkın istekli olmaması değildi; birçok kişi bu uğurda can bile verdi. Duraklama, APPO liderlerinin reformizm ve ultra-solculuk arasında bocalayarak hareketi bütün ülkede yığınlar arasında yaygınlaştırma olanağını elden kaçırmaması nedeniyle oldu: örneğin, milyonlarca emekçinin desteklediği başkanlık

seçimi hilesine karşı olan harekete, bizim hareketin bağlanmaması. Bu bağlantı kurulabilseydi, Oaxaca valisi **Ulises Ruiz Ortiz**’e (URO) karşı hareket ile **Felipe Calderon**’un zorla başkan seçilmesine karşı ortak bir cephe kurularak, genel grev başlatılıp, ikisi de alt edilebilirdi.

O zamanlar Oaxaca’da ve bütün ülkede var olan şartlar genel grevi başkaldırıcı bir genel greve döndürmeğe elverişliydi ve bu durumu 180 derece emekçilerin yararına çevirebilirdi. Maalesef APPO liderleri buna karşı çıktı, fırsatı kaçırdı, Oaxaca’yı ulusal mücadeleden uzaklaştırdı ve yalnızlaştırdı. Sonuçta, **URO** ve **Calderon**’un harekete karşı başlattıkları tepkiyi kolaylaştırdı. Geç-

mişte yapılan hataları tekrarlamamak için, harekette derhal yeni bir devrimci politik liderlik yaratmamız gerekiyor.

Ülkedeki ekonomik kriz yaşam şartlarını çok daha zorlaştıracak ve Oaxacalı yığınların acısı çoğalacak. Oaxaca yeni bir ayaklanmaya hazırlanıyor, ama bu defa bütün ülkenin emekçileri, köylüsü ve gençliği de direnişe katılacak.

APPO’ya katılan bizlere düşen görev, geçmiş deneylerden ders alarak, sorunlarımızın çözümü için ulusça harekete geçmek, bütün emekçilerin yerel **Halk Meclisleri**’nde örgütlenmesine çalışmak ve bu meclislerin birbiriyle bağlantısını ve işbirliğini sağlamak olmalı. İçeriği, üretim araçlarını ele

geçirmek, köylüye ucuz kredi, Latifundio’ları (büyük çiftlikler) kamulaştırma, herkese parasız nitelikli eğitim vs. olan bir program için savaşmalıyız.

Emekçilerin gücü ele geçirebileceklerini ve kullanabileceklerini ve kapitalizmin varlığının devam etmesi için bir neden olmadığını gösterdik. Gelecek günlerde Calderon’un zayıf ve kriz içindeki hükümeti bizim sokaklara çıktığımız zamandan beri gittikçe daha da kötüleşen sorunlara çare bulamayacak. Mücadelemiz devam etmeli ve Meksika’nın bütün kıtada yankılanacak sosyalist dönüşümü gerçekleştirmeli.

*Oaxaca’dan bir militan
18 Temmuz 2007

Güney Asyalı Maoist partilerin bildirisi

CCOMPOSA Hint egemenlerinin komşu ülkelere yönelik artan müdahalelerine karşı Güney Asya haklarına karşı koyma çağrısı yapmaktadır

Bölgede ABD emperyalizminin jandarması görevini üstlenen Hint egemenleri Güney Asya ülkeleri üzerinde tam bir hakimiyet kurmayı hedeflemektedir. En son ki **SAARC Zirvesi**’nde daha da ileri giderek Güney Asya ülkelerinin sınırlı egemenliklerini baltalamak için Asya Parlamentosu kurmayı önermiştir. Daha öncesinde bölgedeki ekonomik hegemonyasını sağlamlaştırmak için ortak para birimi oluşturmayı da önermişti. SAARC Zirvesi’nde bölgedeki pazarlara hakim olmak ve Hindistan’da (çoğunluğunu komprador sermayenin ve Çok Uluslu Şirketlerin) ürettiği ürünlerin tüm Güney Asya ülkelerine serbest akışını sağlamak için **SAFTA**’yı (**Güney Asya Serbest Ticaret Örgütü**) dayatmayı sürdürmüştür.

CCOMPOSA (Güney Asya Maoist Partileri ve Örgütleri Koordinasyon Komitesi) SAARC’ın dağıtılması ve Güney Asya ülkeleri arasındaki halklar arasındaki ilişkileri sağlayacak gerçek forumların oluşturulması çağrısını yapmaktadır.

Hint egemenleri son dönemlerde komşu ülkelerin iç işlerine daha saygısızca müdahale etmekte ve **Keşmir**, **Naga**, **Manipuri**, **Assam** ve diğer halkların kendi kaderlerini tayin etmek amacıyla ulusal taleplerini bastırmak için daha yoğun şekilde saldırmaktadır.

Nepal’de Nepal halkının demokratik taleplerini yok etmek için aktif bir rol oynamakta ve Maoistleri tecrit etmek için gerici unsurları desteklemektedir. **Terai**’deki Madhesi halkını Nepal monarşisiyle işbirliği içinde Maoistlere karşı kışkırtmaktadır. Hindu köktencileri **Gaur**’daki 28 Maoist’in katledilmesi olayında olduğu gibi vahşi çeteler örgütlemektedir. Yakın zamanda da **YCL (Genç Komünistler Birliği)** Merkez Komite üyesini bir yoldaşıyla birlikte bu çeteler öldürmüştür. Hintli büyükelçi son zamanlarda Nepal sınırları içinde dolaşarak okullar, hastaneler, yollar vb. için büyük para-

lar önererek kitleleri Maoistlerin etkisinden çıkarmaya çalışmaktadır. Ek olarak, Hintli paramiliter güçler Butan kökenli Nepallilerin üzerlerine ateş açarak onların anavatanlarına dönmelerini engellemeye ve günümüzün modern köle emeği olarak kullanılmalrı için Batı’ya göndermelerini isteyen ABD komplosuna ortak olmaktadır. ABD emperyalizmi ve Hint egemenleri gerici destekleyerek Maoistleri etkisizleştirmeye çalışmaktadır. CCOMPOSA Hint egemenlerinin Nepal’deki rolünü mahkum etmektedir ve Nepal’in içişlerine karışmasına son verme ve Hint halkına da Nepal sınırında faaliyet gösteren katil çetelere karşı adaleti sağlama çağrısında bulunmaktadır.

Bangladeş’te Hint egemenleri yalnızca açıktan yarıdakçılı **Sheikh Hasina**’yı desteklemekle kalmamakta, aynı zamanda ordu destekli geçici hükümetin Hint büyük komprador sermayesi için büyük anlaşmalar yapmasını zorlamaktadır. Büyük yatırımlar için **Tata**’lara yardımcı olmaktadır ve son zamanlarda Mittals **Bangladeş**’teki enerji sektörü için dev bir anlaşma yapmıştır. Hint büyükelçisi, ABD büyükel-

çisiyle birlikte ülkede aktif bir şekilde çalışarak çeşitli siyasi partilerle ve geçici hükümetle görüşmeler yapmaktadır. CCOMPOSA yoksullukla bağlanmış **Bangladeş**’in zengin doğal kaynaklarının Hint kompradorları ve ABD emperyalistleri tarafından yağmalanmaması ve kendi ülkelerinin kalkınması için faydalanılması çağrısında bulunmaktadır.

Sri Lanka’da hükümet **Çin** ve **Pakistan**’dan silah almayı hedefleyince açıkça tehdit ettiler. Hint egemenleri Sri Lanka’ya, onur kırıcı bir serbest ticaret anlaşması imzalamaya zorladı. Ayrıca **Tamil Elam** için Tamil halkının haklı taleplerini bastırmak için Sri Lanka hükümetini gizlice desteklemektedir. CCOMPOSA tüm bu eşitsiz anlaşmaların yırtılmasını talep etmekte ve Tamil halkının kendi kaderini tayin hakkı için haklı mücadelesini desteklemektedir.

Ek olarak, Hint egemenleri **Butan**, **Sikkim**, **Maldives** gibi küçük ülkeler üzerindeki hakimiyetini sürdürmeye ve sıkılaştırmaya devam etmekte ve **Keşmir** kartını kullanarak **Pakistan**’a zorbalık yapmayı sürdürmektedir. Özel-

likle Hint hegemonyasındaki ezilen uluslar üzerindeki hakimiyetini zorla sürdürmeye devam etmektedir. Hint işgal ordusu yalnızca bu haklı talepleri vahşi şekilde bastırmakla kalmamakta, aynı zamanda haklı mücadelelerini kan okyanusunda boğmak için halkın bir kesimini diğerine düşürmektedir. Bu **Nagaland**’da, **Manipur**’da, **Assam**’da, **Keşmir**’de ve diğer yerlerde görülmektedir. CCOMPOSA ezilen uluslardan halkların kendi geleceklerini kararlaştırmalarına izin verilmesi ve Hint ordusunun ve paramiliter güçlerin bu bölgelerden derhal ve tamamen çekilmesi talebinde bulunmaktadır.

Güney Asya; devrimci, demokratik ve ulusal hareketler için kaynayan bir kazan halini almıştır. CCOMPOSA tüm bu haklı mücadeleleri desteklemektedir ve Güney Asya halklarına ortak düşmanlarına karşı birleşmeleri ve yöneticilerinin bölgedeki destekçileri olan ABD emperyalizminin bölme politikalarına kanmamaları çağrısında bulunmaktadır.

1) **Purba Bangla Proletarya Partisi-MK; PBSP (CC)(Bangladeş)**

2) **Doğu Bengal Komünist Partisi (ML) (Kızıl Bayrak); CPEB (ML) (Red Flag) (Bangladeş)**

3) **Bangladesher Samyobadi Dal (Marksist-Leninist); BSD (ML), (Bangladeş)**

4) **Butan Komünist Partisi (Marksist-Leninist-Maoist); CPB (MLM)**

5) **Hindistan Komünist Partisi (Maoist); CPI (Maoist)**

6) **Hindistan Komünist Partisi (Marksist-Leninist) Naksalbari; CPI-ML (Naksalbari), (Hindistan)**

7) **Hindistan Komünist Partisi (Marksist-Leninist-Maoist); CPI (MLM); (Hindistan)**

8) **Nepal Komünist Partisi (Maoist); CPN (Maoist), (Nepal)**

Sularımız da özelleştiriliyor; Artık her şey sudan ucuz!

"Ben ülkemi pazarlamakla mükellefim" diyen "kabadayı" Başbakan ve AKP ülkeyi satmaya devam ediyor. Fabrikaları, tarım arazilerini, limanları, ormanları dağları, ovaları, emperyalist tekellere satan AKP, hızını alamamış olacak ki şimdi de suyu satıyor. **Gelinen aşamada ülkemiz açısından can alıcı bir noktada duran akarsu ve göletlerin özelleştirilerek sermaye tekellerinin rant kapısı haline getirilmesi, özelleştirme saldırısının boyutlarının ne kadar kapsamlı olduğunu da gösteriyor.** Aylardır gizli devlet su işleri (DSİ) tarafından yürütülen bir çalışmayla Türkiye'deki akarsuların, havzaların ve göletlerin **Yap-İşlet-Devret** modeli ile 49 yıla varan süreler içerisinde tekellere peşkeş çekilmesi, beraberinde yaratacağı sorunlarla birlikte yaşadığımız su sorununu daha da derinleştirecektir. Yap-İşlet-Devret modeli bilindiği gibi, kamuya ait malların özel sektöre belli süreler içinde devredilmesini ve özel sektörün kamuya ait malları belli bir süreliğine işletmesi sonra da devretmesini öngörüyor. Ama ülkemizde süreç hiç de bu şekilde gelişmiyor. Liman ve köprülerde örneğine rastladığımız gibi, bu model kamu alanlarının yeni yeni sermaye gruplarına sürekli devredilmesi ile kendini tekrar eden bir durum yaratıyor. Böyle adlandırılması yapılan işe bir **kılıf** olmaktan öteye gidemiyor.

IMF ve AB talimatı; "Suyu özelleştirin!"

Akarsu ve göletlerin özelleştirilmesi projesinin, IMF'ye verilen taahhütler sonucu gündeme getirilmiş olması, 10 Mart 2000 tarihinde Dünya Bankası'na sunulan 29 maddelik mektubun ardından 8. planda yer alması ve uluslararası finans kuruluşları tarafından ödenen tam 12 IMF kredisinde suyun özelleştirilme koşulunun olması, su kaynaklarını özelleştirmenin adımlarının daha eskile-

re ve de emperyalizmin talimatlarına dayandığını gösteriyor.

Adına "**küresel ısınma**" dedikleri ama esasta emperyalistlerin doğayı tahrip etmesinin bir sonucu olarak dünyamızın ısınması ve doğa dengelerinin alt üst olmasından dolayı "su sorunu" dünyamızın başlıca sorunlarından biri haline gelmiştir. Öyle ki dünya çapında yayın yapan Fortune dergisi ve sermaye stratejistleri Mayıs 2000 tarihli sayısında "**Su endüstrisinin küresel trendi**" ile ilgili olarak yaptığı, "20. yüzyılda petrol, devletler ve şirketler için ne ifade ettiyse 21. yüzyılda da ulusların varlık düzeyini belirleyecek, değerli bir meta olan su aynı değerde olacaktır" değerlendirmesi ile kendi cephelerinden suyun önemini kendi sınıfsal çıkarlarına uygun olarak böyle vurguluyorlar.

Yoksullar suya ulaşamıyor!

Bugün başta Afrika ve Asya kıtası olmak üzere 1.1 milyar insan güvenli temiz içme suyundan, 2.4 milyar insan ise güvenli bir içme suyu arıtma hizmetinden yoksun bir şekilde yaşamakta; Afrika ve Asya'nın yanı sıra bu sorunun yaşandığı bölgelere yeni bölgeler eklenmektedir. Suyun özelleştirilmesi dünyanın birçok yerinde halkın suya ulaşımını zorlaştırmış, kentlerde ve kırsal alanlarda insanı yıkımla yüz yüze bırakmıştır. Örneğin Dünya Bankası'nın 2000'li yıllarda yürüttüğü politikalar sonucunda, Gana'da su ücretleri yüzde 95 yükseldi. Hindistan'da aile bütçesinin yüzde 25'i su faturalarına gitmeye başladı. Halkın su faturalarının altında ezildiği ve ücretlerinin yarısına yakınının gasp edildiği Filipinler'de yüzde 400 ve Bolivya'da yüzde 300 fiyat artışları yaşandı. Bu örnekleri daha da artırmak mümkündür.

Ülkemizde de bir yıl öncesinden yağışların yeterli düzeyde olmamasından dolayı burjuva-feodal medyada yoğun bir şekilde işlenen kuraklık

ve susuz günlerin yaşanacağına dair propaganda- lar Beyşehir gibi göllerin kuruması ile tarım alanlarında yarattığı tahribatlar son olarak Ankara ve İstanbul gibi büyük şehirlerde su kesintileri ile su kaynakları üzerinde oynanan oyunlar doruğa çıkarıldı. Çalışmalarına seçim sürecinin çok öncesinden başlanan akarsu ve göletlerin özelleştirilmesi planları özellikle gizlenerek seçim sonrasında bırakıldı. Ve şimdi gündeme getirildi. Su, halkın ortak malı iken, gelinen aşamada akarsu havza ve göletlerin özelleştirilme ile kırsal kentte yıkıcı sonuçlar doğuracaktır. Özellikle GAP; Kızılırmak, Fırat, Dicle gibi tarımsal sulama alanlarında taşıdığı hayati önem düşünüldüğünde bunların tekellerin serbest piyasa koşullarına bırakılması ile ciddi bir tahribat ve yıkımı da beraberinde getireceği görülür.

Burjuvazi ise su içinde yüzüyor

Egemenler su üzerinde oynanan oyunları perdelemek için; faturayı halkımıza kesmek istemektedir. Aylardır medyada halkın su kullanımına dönük belediyeler ve DSİ tarafından yapılan suyu tasarruflu kullanma çağrıları, halı ve araba yıkayanlara yönelik hayata geçen yaptırımlar gündemde. Halkımıza yönelik dış fırçalar, tuvalette ne kadar su kullanılacağına dair çağrılar yapılırken öte yandan egemen sınıfların harcadığı su miktarlarına hiç değinilmemekte, halkımız suçlu

gibi gösterilmektedir. Burjuva-feodal medyanın satılık kalemleri "**bu halk adam olmaz**" diye hizmet ettikleri sınıfı alçakça gözden uzak tutmaya çalışıyor. Oysa ki emekçi sınıflarda su kesintileri bu bahane ile yapıp suya zam paketleri bizzat belediye başkanları tarafından hazırlanırken, villalarda günü birlik değiştirilen havuz suları, gösterişten ibaret olan suni şelaleler, beş yıldızlı otellerde müşterileri eğlendirmek adına alabildiğine çeşitlilikte kullanılan tonlarca suya dair tek kelime edilmiyor. Yine **Konya'da, Çukurova'da** yeterli su "olmaması"ndan kaynaklı köylüler tarım ürünlerinde zarar ederken hemen yanı başındaki Antalya vb. turistik merkezlerde zenginlerin eğlenmeleri için yapılan binlerce dönümlük golf sahalarında her gün milyonlarca metre kubik temiz, içilebilir su kullanılmaktadır. Bu tablo içinde bakıldığında yaşanan su kesintilerinin, "kuraklığın" esas nedeninin su yetersizliğinden kaynaklı değil özellikle su hizmetlerini halka ulaştırmaması ile yaratılan rant ortamıdır.

Sonuç olarak;

Hayatımızı kurak bir cehennem çevirmek isteyen özelleştirme saldırısına karşı bugünden karşı koymak, geleceğimizi emperyalist tekellerin insafına bırakmamak için bu saldırıya dur demeliyiz. Bu tüm yoksul halkın ortak sorunudur. Sorunuza sahip çıkalım.

GÖRÜŞ

Dünyada ve ülkemizde su kaynakları üzerinde oynanan oyunların arka planını öğrenmek üzere Çevre Mühendisleri Odası İstanbul Şube Başkanı **Eylem Tuncaelli** ile görüştük. Tuncaelli; Bir yandan suların tükendiğine dair propaganda yapılırken öte yandan suların özelleştirilmesinin arasındaki çelişkiye dikkat çekiyor.

-1990'lı yıllardan beri su özelleştiriliyor. İngiltere, Fransa, Filipinler, Jamaika'da IMF ve DB'nin politikaları doğrultusunda akarsular özelleştiriliyor. Do-

ğal su kaynaklarının yüzde 85'i yüzde 15 tarafından yönetiliyor. Suyun özelleştirilmesinden sonra Fransa'da su fiyatları yüzde 35 oranında arttı. Yine aynı ülkede temiz suya ulaşamadığı için kolera salgınları yaşandı. Kolombiya'da bununla ilgili olarak ciddi eylemler yapıldı. Türkiye'de önce su hizmetlerinin özelleştirilmesi gündeme geldi. Su sayaçları, Yuvacık Barajı özelleştirildi.

Bu süreç nasıl işliyor? Önce uluslararası sermaye; hükümetler bazında girişimlerde bulunuyor, ardından suyun ve akarsuların özelleştirilmesi gündeme geliyor. Bu politikaların sonucunda sağlıklı ve temiz suya ulaşım net olarak engelleniyor.

Bu alanda büyük bir rant var. Türkiye'de de 90'larda başlayan bu süreç son yıllarda kuraklığın artmasıyla gündeme daha yoğun bir şekilde sokuldu. Şu anda taslak halinde olan bir yasa tasarısı hazırlandı. **Su konusunda hükümet tamamen yalan söylüyor.** Bir yandan su kaynaklarının olmadığı söyleniyor, öte yandan akarsular özelleştiriliyor, olmayan bir şeyi özelleştiremezsiniz. Demek ki su kaynakları var, ancak devlet bunları işletmiyor. Su katmuya yani bize aittir. **Bize ait bir şeyi gasp ede-**

rek suç işliyorlar. Diğer ülkelerde yaşananlar ülkemizde de yaşanacak, yani temiz suya ulaşamaya- cağız, su fiyatları artacak. **Söylemlerin aksine Türkiye su fakiri bir ülke değil, su havzaları mevcut yönetimlerce korunamadı.** Seçim dönemlerinde su havzaları yapılaşmaya açılarak talan edildi. Hükümetlerin, yöneticilerin su için bir politikası yok. Ne yazık ki fatura bize kesiliyor.

Toplam 12-13 tane akarsunun özelleştirilmesi planlanıyor. İsmi geçenler arasında Fırat ve Dicle de var. Yap-İşlet-Devret modeline göre yapılması planlanıyor. Projeler için yarışmalar açılacak, birinci olana ihale verilecek. Sadece suyun özelleştirilmesi değil özelleştirmenin hiçbirinde kamu yararı yoktur. Sudan sonra geriye havamızın özelleştirilmesi mi kaldı?

Su, yol, eğitim, sağlık için para vereceksek vergi ödememizin ne anlamı var. Belediyeler bu hizmetleri vermek zorunda olan kuruluşlardır, ancak bu hizmetlerin pazarlandığı kurumlar haline gelmişlerdir. Kısacası suyumuz, toprağımız kelimenin tam anlamıyla uluslararası sermayeye peşkeş çekilmektedir.

Ne yapmalı?

Halk temiz su kullanabilmeli. Su bize ait olmalı, su hizmetleri kamuya ait olmalı. Su kesintilerinin, su sıkıntısının yaşanmasının tek nedeni kuraklık değil. Yağış oranı düştü, ancak kuraklığın tek nedeni bu değil. Sanayi üretimini denetleyemediyse, buna uygun politikalar üretmediyse kriz ortamı elbette oluşur. Şu anda özelleştirme projeleri su sıkıntısının çözümü gibi gösteriliyor. Her defasında aynı oyun sahneleniyor. Elektrik kesintileri yapıyordu ardından termik santraller gündeme geldi. Bakanlığın su konusundaki önlemleri de çok komik. Üç bakanlık su sorununu tartışmak için bir araya geldi çıkan sonuç; **Ayşe teyze klimanı kapat, ampulünü değiştir, günde bir kez duş al.**

13 Temmuz 2007'de Türkiye ile İran arasında **Nabucco Projesi**'nin bir aşaması olarak doğalgaz üretimi ve taşınması konusunda bir mutabakat imzalandı. İran, Güney Pars sahasından üç kuyuyu ihalesiz olarak TPAO'ya vermeyi teklif ederek, döşenecek boru hattıyla Avrupa ve Türkiye'ye hem İran hem de Türkmenistan gazının satılması düşünülüyor.

Bu anlaşma çerçevesinde **Türkiye (Erzurum)** ile **İran (Asuliye)** arasında 2000 km'lik boru hattı döşenmesi planlanıyor. Bu hatla gazın **Erzurum-Trakya-Bulgaristan-Romanya-Macaristan** ve oradan da tüm Avrupa'ya dağıtılması hedefleniyor. Bu boru hattından şimdilik 30 milyar metre küp gaz verilecek. Bunun 16 milyar metreküpü Türkiye'ye, 14 milyar metreküpü ise Avrupa'ya satılacak.

1996'da yine İran'la imzalanan bir anlaşma gereği her iki taraf kendi sınırlarındaki boru hatlarını döşemeyi taahhüt etmiş, ancak Türkiye bu hatları zamanında bitiremediği için İran'a tazminat ödemek durumunda kalmıştı. Önceleri bu tazminatı ısrarla isteyen İran, çıkarları doğrultusunda taktik değiştirerek Türkiye'yle yakınlaşma çizgisi çerçevesinde, tazminatı istemekten vazgeçmiş ve bu sürecin siyasal alanındaki bir yansıması olarak da PKK'ye karşı Türkiye ile ortak askeri operasyonlar yapmıştı.

“Zamanlama yanlıştı”

Bu anlaşmaya ilk tepki ABD'den geldi. ABD Ankara Büyükelçiliği sözcüsü; **“Türkiye'nin İran'la her türlü enerji işbirliğine karşı olduklarını”** açıkladı. ABD Dışişleri Bakanlığı sözcüsü ise **“zamanlamanın kötü”** olduğunu belirtti. Rusya, sessizliğini korurken, AB çevrelerinden kimisi, bu hattın AB'nin Rusya'ya bağımlılığını azaltacağını savunurken; kimisi de bu hattın Türkiye'yi AB'ye bağlayacağını savundu.

ABD'nin karşı çıkışına hem Türkiye hem de İran aynı paralelde yanıt vererek, bu anlaşmanın her iki ülkenin çıkarına olduğunu ve iki komşu ülkenin işbirliğine **“başka ülkelerin karışma hakkı olmadığını”** belirttiler. Ancak bu açıklamalara rağmen meselenin arka planına göz atmak gereklidir.

Ortadoğu, Kafkasya ve Orta Asya, dünya enerji rezervlerinin % 75'ine sahip. Dolayısıyla emperyalistlerin dünya hakimiyeti için başlıca çatışma alanını bu bölgeler oluşturuyor. Günümüzde bu enerjinin çıkartılması-işlenmesi ile taşınması noktasında odaklanan çatışmalar, bu coğrafyada bulunan ülkelerin tamamen bu rekabet ve çatışma çerçevesinde şekillenmelerine neden oluyor.

ABD, bir yandan Orta Asya ve Kafkasya'yı ele geçirmek için uğraşırken diğer yandan da Ortadoğu'da tam denetimi/hâkimiyeti kurma uğraşındadır. İran, dünya petrol rezervinin % 11'ine (132 milyar varil) dünya doğalgazının ise % 15.3'üne (970 trilyon metreküp) sahip. Ayrıca İran'ın sınırları içinde yer alan Hürmüz Boğazı'ndan (Basra Körfezi'nin çıkışında), dünya petrolünün % 30'u geçiş yapmaktadır. Yani sıra Körfezin (ve ülkelerinin) güvenliği açısından da en stratejik bölgeyi oluşturmaktadır. Dolayısıyla İran, ABD için bir çibanbaşı rolündedir.

ABD için İran'ın kontrolü hem Orta-

İran'la imzalanan gaz anlaşması ve gerçekler!

doğu ve Kafkasya'nın hâkimiyeti açısından hem de sahip olduğu rezervler bakımından hayati önemdedir. Bunun için saldırı planı dâhil her yolu ihtimali denemeye hazır görünüyor. Bu bağlamda İran'ın Türkiye ile enerji anlaşması yapması, ABD'nin kısmen işine gelmiyor. **Kısmen diyoruz çünkü Nabucco Projesi aslında ABD'nin desteklediği bir projedir.** Doğalgazda Rusya'ya bağımlı AB'yi bu bağımlılıktan kurtarmak ve Balkanlar'da kurmayı planladığı enerji ve ulaşım merkezinin bir parçası olarak Nabucco Projesi'ni desteklemektedir. Türkmenistan doğalgazını da içermesiyle Rusya ve Çin'e karşı büyük bir avantaj sağlayabilecek bu proje, İran yüzünden istediği çerçevede gelişmedi. Orta Asya ülkelerinin hâkimiyetine yönelik politikalarının çoğunun -Rusya ve Çin tarafından- boşa çıkarılması da bu planlarını aksatan bir etken oldu.

Türkiye, ABD'nin BOP ve devamında, Kürt politikalarıyla tam uyuşamamaktan kaynaklı sorun yaşıyor. Her ne kadar Türkiye, ABD'ye göbekten bağımlı olsa da bu hassas konu Türkiye'nin başka emperyalistlerle işbirliğini artırmasının zeminini güçlendiriyor. Bu gelişmeler paralelinde Türkiye'de artan ABD karşıtlığı, Türkiye'nin kimi adımlarına ABD'nin aktif müdahalesinin önünü kesebilmektedir. Yani sıra Türkiye'nin enerjide Rusya'ya bağımlılığı da ABD'nin işine gelmemektedir. Bunu kırmak için planladığı Kerkük-Ceyhan Doğalgaz Boru Hattı, Kürt sorunu ve Irak'ın istikrar-sızlığından dolayı yakın zamanda faaliyete geçecek gibi görünmüyor. Ayrıca Türkmenistan gazının, Rusya dışından bir güzergâhla Avrupa'ya taşınması, ileriki zamanlar açısından ABD'ye avantaj sağlayabilir. İran ve Türkmenistan üzerinde hâkimiyeti gerçekleşirse bu hat ABD'ye büyük avantaj sağlar. Bu çerçevede ABD'nin güçlü bir karşı duruşu söz konusu değildir.

Esas kazançlı çıkan Rusya!

Bu anlaşmanın Rusya açısından büyük kayıp vb. olduğu şeklindeki yorumlar da abartılı ve asılsızdır. Rusya, milli gelirinin yaklaşık % 60'ını enerjiden sağlamaktadır. 1 trilyon dolarlık **Gazprom Şirketi** ile dünyanın birçok bölgesini ağ gibi sarmıştır. Orta Asya ve Kafkasların kontrolü esasta Rusya'dadır. BTC (Bakü-Tiflis-Ceyhan) boru hattı yüzünden kısmen

güç kaybettiyse de yarattığı alternatiflerle bu hattın ve Nabucco'nun olumsuz etkisini kırabilecek güce ve altyapıya sahiptir. Alternatif olarak inşa ettiği ve etmeye devam ettiği **Mavi Akım, Mavi Akım (2), Hazar Boru Hattı, Güney Akım Projeleri** ile enerji ağını genişleterek hem kârını hem de enerji kaynakları üzerindeki hâkimiyetini artırarak ilk etapta ABD'nin Orta Asya ve Kafkaslar üzerindeki etkisini kırmayı amaçlamaktadır.

Rusya, dünyada en çok doğalgaz rezervine sahip ülkedir. Dolayısıyla doğalgaz piyasasında en önemli yere sahiptirler. Ayrıca 2006'da gaz ve Euro'ya dayalı bir OPEC planını ilan etmesiyle birlikte ABD'nin enerji hegemonyasını kırmaya yönelik niyetini ve gücünü açığa vurmuş oldu. Rusya, AB'nin doğalgaz ihtiyacının % 60'ını, Türkiye'nin ise % 65'ini karşılaması ve İran'a askeri olarak kendine bağlaması dolayısıyla bu ülkelerde etkili kozları elinde bulunduruyor.

Bu bağlamda Türkiye ile İran arasındaki mutabakat ilk bakışta Rusya'ya karşıymış gibi görünüm arz etse de, arka plana bakıldığında bu anlaşmanın en çok Rusya'nın işine yaradığını görürüz. Hem Türkiye hem de İran'ı daha fazla etkisine alabilme zemini yaratan bu anlaşma, bazı çevrelerin iddiasının aksine İran-Rusya ilişkilerini zedelemiyor. Ki Türkmenistan gazının esasının Rusya'nın denetimine geçtiği de göz önüne alınırsa, bu anlaşma Rusya'ya zarar vermeyecektir.

AB açısından ise bu anlaşma enerji ihtiyacında belirleyici bir öneme sahip değildir. Yıllık 600 milyar metreküp gaz tüketen AB için Nabucco Projesi'nin sadece % 5'lik bir ihtiyacı karşılaması anlamına geleceğinden Rusya'ya gazda bağımlılığı devam edecektir. Yani sıra AB'nin ortak bir enerji politikası olmaması ve içindeki çatlaklar nedeniyle (Birliğin “bir” olmaması) Rusya, farklı enerji hatlarıyla AB'yi enerjide kendine daha fazla bağımlı kılabilmektedir.

Enerji kaynakları ve hatları üzerinde oynanan satranç oyununda jeo-stratejik öneme sahip olan Türkiye, bu avantajını kullanarak emperyalistlerden daha fazla pay alma telaşındadır. “Enerji koridoru” oluşturma politikaları esasta enerjinin geçiş ücreti (kırıtısı) olduğu halde, bunu “bölgesel güç”, “ekonomik kalkınma” vb. söylemlerle kitlelere farklı yansıtmak-

tadır. Türkiye'nin var olan yarı-sömürge yapısından bunların söz konusu olamayacağı bilinmektedir. Bu anlaşma ne Türkiye ne de Avrupa için enerji açısından belirleyici olmadığı halde şaşalı başlıklar manşetleri süslüyor. Türkiye, I. Kürdistanı'na girme noktasında ABD'ye nasıl karşı çıkamamaktaysa enerji konusunda da onun çizdiği çerçeveden çıkacak güçte değildir. Türkiye'nin bu anlaşmayı imzalaması ekonomik getirisinden çok İran'la son yıllarda ortaklaştığı Kürt Devleti kurulması korkusundan kaynaklıdır. Türkiye, İran'dan kendi siyasal hedefleri için faydalanmak istemektedir. Bu anlaşmanın -Türkiye için- esas budur.

İran açısından da söylemleri her ne kadar emperyalistlerden bağımsızmış gibi görünse de esasta onların çizdiği çerçevenin dışına çıkacağı bir durum söz konusu değildir. İran da Türkiye gibi bu anlaşmadan ekonomik çıkarlardan çok siyasal hedeflerini gerçekleştirmeyi (3 kuyuyu ihalesiz vermeyi teklif etmesi bunun bir kanıtıdır) amaçlamaktadır. Türkiye ile Kürt sorununda ortak hareket ederek ülkesindeki Kürtlerin de kurulacak “bağımsız” Kürdistan'a dâhil olmasını engellemek için “dayanışmaya” hizmet etmekte.

Satranç tahtasında piyon olmak...

Enerji kaynakları üzerindeki “satranç oyununa” bakıldığında gerek Türkiye gerekse İran'ın bu oyun içindeki yeri ile yaptıkları anlaşmanın gerçekte hangi güçlerin hamlesi olduğu daha iyi anlaşılabilir.

Ülkemizde “ekonomik kalkınma” hamlesi olarak gösterilen bu anlaşma, enerji bağımlılığını daha da artırmaktadır. İran ve diğer Ortadoğu ülkelerinde benzinin litresi 15 ile 30 Ykr arasında iken ülkemizde 3 YTL civarındadır. Her bağımlılığı artıran politika diğer tüketim mallarının fiyatlarını artırmakta böylece yoksulluğun artmasında önemli bir etken olmaktadır. Enerjiye bağlı olarak zamların artması ile ücret ve gelirlerin artışının çok güdük kalışı dolayısıyla kitlelerin alım gücü iyice düşmektedir. Bu gerçekliğe rağmen ikiyüzlü ve sahtekârca hala “refah”, “kalkınma” söylemleri manşetleri süsleyebilmektedir.

Gerek ülkemizde gerek Ortadoğu'da gelişmiş bir anti-emperyalist hareketin olmayışı hem bu tür anlaşmaların bir manipüle aracı olmasına yaramakta hem de emperyalizmin politikalarını daha rahat hayata geçirebilmesine olanak sağlamaktadır. Bu nedenle hem genel olarak anti-emperyalist hareketlerin büyütülmesi hem de Ortadoğu'daki anti-emperyalist hareketlerle ortak hareket edilmesi zorunludur.

Halkların örgütlü mücadelesi geliştirilmeksizin, emperyalizme geri adım atılamayacağı ve kitlelerin manipüle edilmeye devam edileceği aşikârdır.

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı toprakları üzerinde geçen boru hatlarının halkımıza hiçbir yararı yoktur. Yararı olmadığı gibi enerji yollarının güvenliği gerekçesiyle ülkemiz halkı daha fazla baskı görmektedir. Bu yönüyle de gelişen anti-faşist, anti-emperyalist mücadeleler daha ilk başta emperyalistler ve komprador patron-ağa devletinin direkt “ilgisine” mazhar olmaktadır.

Seçimlerle beraber hemen her kesimin kendi çıkarları doğrultusunda tartışıp "çözüm" ürettiği "Kürt sorunu" nun gündemin kilit meselesi haline gelmesi ve bu konudaki yaklaşımlar bizim olguların kavramlarla nasıl çarpıtılıp ters yüz edilerek gerçeğin gizlendiğini açık etmemizi gerektiriyor.

Bilindiği gibi Türk hâkim sınıfları, birakalım Kürtlerin ulus olduğunu, varlıklarını dahi kabul etmeyip imha-inkâr politikalarını dizginsizce hayata geçirmişlerdir. Kürt ulusunun varlığını ve örgütlenerek hak talep etmesini hep bir sorun olarak görmüş, bu sorunu da baskı ve zulümle ortadan kaldırmaya çalışmışlardır. Onlar için "en iyi Kürt ölü Kürt'tür!". Varlığı kendinden başka ulus ve azınlıkları katletme, yok sayma, ezme üzerine kurulu TC hâkim sınıflarının bugün de bu anlayışı hakimdir. "Ne mutlu Türküm diyene!" anlayışını benimsemeyen herkesin TC'nin düşmanı ilan edilmesi, dilini-kültürünü yaşatmasının engellenmeye çalışılması, bu nedenle sayısız Kürt'ün soruşturma, baskı ve tutuklamalara maruz kalması, katledilmesi ve daha sayısızca örnek Türk hâkim sınıflarının Kürt ulusal sorununa yaklaşımını gösterir.

Ülkemiz egemenlerinin emperyalizme göbek-

ticiliği ve yönlendiriciliğinde bugüne kadar izledikleri politika, önce Kürt ulusu örgütlü bir güç olduğu ve uzunca bir süredir kanla-canla mücadele ettiği, sonra da emperyalistlerin bölge politikalarıyla belirli anlamlarda çeliştiği için sürdürülemez hale gelmiştir. **Ne var ki özellikle ABD emperyalizminin Irak'ta saplandığı batağa rağmen Genişletilmiş Ortadoğu Projesi'ni sürdürme zorunluluğu uşağa yani Türk hakim sınıflarına politik manevra alanı açmakta, Kürt ulusal sorunundaki tıkanmışlıklarını "sürdürülebilir kılma" eğilimini güçlendirmektedir.** Rüzgarın belli anlamlarda ters esmesi durumunda ise can simidi gibi "Kürt sorunu", "demokratikleşme", "Avrupa Birliği", "kültürel haklar" söylemlerine sarılmaktadırlar.

Ne yazık ki bu söylemleri sadece Türk hakim sınıfları değil, "sol", "sosyalist", "devrimci" vb. sıfatları kendine yakıştıran silahlı-silahsız reformistler de dillerine dolamışlardır. Bugün Kürt Ulusal Hareketi'nin temsilcilerinin Meclis'te "çözüm" ve "barış" aramaları Kürt Ulusal Hareketi'nin son 10 yıldır girmiş olduğu icazetçi, tasfiyeci anlayıştan bağımsız değildir. Bu anlayış ulusal soru-

"Kürt sorunu" değil, Kürt ulusal sorunudur. Bunun için öncelikle Kürt ulusunun Kendi Kaderini Tayin Hakkı tanınmadan-savunulmadan çözümler üretmeye kalkmak havanda su dövmeye kalkmaktır. Görmezden gelmek, gizlemektir. **Kürt ulusunun Kendi Kaderini Tayin Hakkı'nı savunmadan bir arada yaşamayı savunmak bir tutarsızlığın göstergesidir.** Yani o ulusun kaderini nasıl tayin edeceğine kendisinin karar vermesinin yok sayılmasıdır, inkârdır. Çünkü bir ulusa sadece beraber yaşamayı dayatmış oluyorsunuz. Beraber yaşamının koşulları yok veya bir ulus bir arada yaşamayı istemeyip ayrılmak istiyorsa bunun önüne geçilmiş, bu hak görmezden gelinmiş, gasp edilmiş olunur. Bu hakkı kendinizde göremek o ulusun hakkını hiçe sayıyorsunuz. Bunu da halkların kardeşliği ve birliği adına yaptığınızı söyleyerek gizlemeye çalışıyorsunuz. Kendi kaderini nasıl tayin edeceğine o ulusun kendisi karar verir, sizin bu hakkı gasp etme hakkınız yoktur. Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi bu anlayış Türk hakim sınıflarının anlayışıdır. Örneğin **Taha Akyol 20 Temmuz 07** tarihli **Milliyet** gazetesindeki yazısında Leyla Zana'nın Diyarbakır konuşması ile

var olan sorunları boyutlandırmış, çözümsüzlüğe mahkum etmiştir. Yani yaşanan sorunların kaynağı bu sistemin kendisidir. Gerçek çözüm ise bu sistemin içinde değildir. Ulusal soruna çözüm aramaya kalkanlar işe öncelikli olarak Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkı'nı tanıyarak-savunarak başlamalıdır. Bunun aksi bir yaklaşım Türk hakim sınıflarının politikalarının değirmenine su taşımaktan, o sorunun gerçek çözümünü ertelemekten öte gidemeyecektir.

Özellikle son süreçte seçimlerin yapılacağına kararlaştırılmasıyla beraber Kürtlere yönelik saldırılar hızlanmıştır. Çeşitli illerde Kürt işçilere yönelik saldırılar gerçekleşmiş, Kürt oldukları için insanlar linç edilmeye çalışılmıştır. DTP'lilere yönelik yoğun soruşturma ve tutuklamalar hayata geçirilmiş, Diyarbakır Sur Belediye Başkanı çok dilli hizmet vermek istediği için görevinden alınmıştır. DTP'nin seçime bağımsız adaylarla katılacağı açıklamasıyla o güne kadar birbirlerinin gırtlaklarına yapışan Türk hakim sınıflarının temsilcisi partiler hemen ellerini birbirlerinin boğazlarından çekip birleşerek DTP'lilerin bağımsız adaylarla seçime girmelerinin önüne geçmek istemiş, seçilip Meclis'e girmelerini engellemek için her türlü zorluğu çıkarmışlardır. **Geçici Güvenlik Bölgesi** adı altında T. Kürdistanı'nın belli yerlerinde ablukalar oluşturulmuş, halkın ablukaya alınan yerlere giriş çıkışı yasaklanmış ve insanların yaşamları baskı altına alınmıştır. Esasında bütün bunlar egemenlerin ezilen uluslara yönelik izlediği ve yıllardır da Kürt ulusu üzerinde hayata geçirdiği şovenist-ırkçı politikalarının bir ürünüdür.

Varlığı kendinden başka ulusları-azınlıkları yok sayma, katletme, inkar etme üzerine kurulu bir sistemin sahipleriyle anlaşarak Kürt ulusal sorununun bir çözüme kavuşacağına inanmak bir yanılsamadır. Yanılsamadır, çünkü bu sistemin sahipleri Kürtlerin bir ulus olduğunu kabul etmeyip, kendi kaderini tayin hakkını yok saymakta, gasp etmektedir.

Emperyalistlerin "Kürt sorunu"na yaklaşımları (kendi çıkarları doğrultusunda bir yaklaşımdır) bir "çözüm" gibi görünse de esasında bir çözümlü içermemektedir. Türk hakim sınıfları emperyalistlerin bu konudaki "çözüm" yaklaşımına dahi ayak diremekte ve yıllardan beri süregelen imha-inkar politikasında ısrarlı davranmaktadır. Kimisi Kürtlerin kendi dillerini, kimliklerini vb. haklarının tanınmasını, Meclis'te siyaset yaparak kendilerini ifade edebilmelerini kendi çıkarları doğrultusunda "çözüm" olarak sunarken kimileri buna dahi tahammül edemeyerek Kürtler üzerindeki baskı ve zulmün daha da koyulaşmasını istemektedirler. Özellikle CHP'nin bu konudaki söylem ve yaklaşımları hakim ve güçlü olan kliğin Kürt ulusal sorununa yaklaşımlarını da açık eder. Irak Kürdistanı'na operasyon tartışmalarının alıp başını gittiği günlerde CHP'nin ve diğer ırkçı-faşist partilerin ateşi nasıl körükledikleri ve şovenizmi nasıl tırmandıkları görülmüştür. Faşist sistemin sahibi Türk hakim sınıfları bu yaklaşımlarını farklı biçimlerde de koruyarak, kendi çıkar ve ayrıcalıklarını baskıyla-zulümle eritmeye, kendilerine yedeklemeye çalışacakları bir sır değildir. Nitekim, seçim sonuçlarının belli olduğu saatlerde daha önce Amed'de "Kürt sorunu benim de sorunumdur ve daha fazla demokrasiyle çözülecektir" diyen Başbakan Erdoğan, AKP merkez binası önündeki binlerce kişiye "Tek millet, tek bayrak, tek vatan, tek devlet" söylemini tekrar ettirmiştir. Bu anlamıyla Türk hakim sınıfları içinde "ılımlı" olarak nitelendirilenlerin dahi "çözüm" anlayışı bu sınırı

Kavramları çarpıtmak,

Var olan sistem kendinden başka ulus ve azınlıkları ezme, baskı altında tutma, imha ve inkar etme, "Ne mutlu Türküm diyene" anlayışını benimsemeyen herkesi TC düşmanı olarak gören ve öyle kalacağını savunan bir temel üzerine kuruludur.

gerçeğe boyun eğdirmez!

ten bağlı oluşlarına paralel ülke içerisinde de şu veya bu biçimde kitlelerin "hak alma bilincinin" gelişmesini engellemeye dönük politikaları sürekli olagelmıştır. Sürekli olarak ya ekonomik ya da siyasi bir krizin içinde veya eşliğinde bulunan görece "istikrar" süreçlerinde dahi kitlelerin hoşnutsuzluğunun baki olduğu ülke gerçekliği (diğer bir deyişle Türk hâkim sınıflarının halk yığınlarının yönetilme-yönetme krizlerinin "istikrarlılığı") en basit hak talebinin zor yoluyla bastırılmasını, burjuva demokrasisi sınırlarını dahi arayanların da sindirilmesini koşullamaktadır. Türk hâkim sınıflarının Kürt ulusal sorununa yaklaşımı da bu zemin üzerinden olmaktadır. Fakat elbette sürecin tek dinamiği emperyalizme göbekten bağlı Türk hâkim sınıflarının bu gerçekliği değildir. **Emperyalizmin bölge politikaları belirleyici derecede önemlidir, dahası Kürt ulusu da örgütsüz/boyun eğen bir durumda değildir.** Bu anlamıyla Türk hâkim sınıflarının Kürt ulusal sorunu çerçevesinde kuşkusuz emperyalistlerin yöne-

nun çözümünü bireysel hak ve özgürlüklere yani birkaç "kırıntıya" indirgemştir. Bunun ulusal sorunun çözümü olacağı yanılgısı içerisinde. Ulusal sorun, Demokratik Cumhuriyet söylemi, Misak-ı Milli anlayışı ve üniter devlet yapısı yaklaşımı içinde çözülemez. Bunu ileri sürmek Kemalizm'i, devlet gerçeğini hiç anlamamakla eş değerdir. Böylece hakim sınıfların politikalarının değirmeni-ne su taşınmış, bir ulusun ulus olduğu gerçekliği ve özellikle o ulusun **Kendi Kaderini Tayin Hakkı** görmezden gelinmiş olunmakta. Türk hakim sınıflarının böyle bir söylemi benimsemesi anlaşılırdır. Çünkü bu söylem sorunun özünü karartmaktadır. Fakat bir olguyu çarpıtmak için kavramlar üzerinde ne kadar oynanırsa oynansın o olgu ortadan kalkmaz.

"Kürt sorunu" yoktur, "Kürt Ulusal Sorunu" vardır!

Kürtler, hâkim sınıfların ifade ettiği gibi bir "sorun" değil bir ulustur. Var olan sorun,

ilgili şöyle buyuruyor: "Bu şiddet yanlısı şoven milliyetçi ve pankürdist yaklaşım ancak teröre ideolojik kaynaklık eder, barışa huzura demokrasiye dökülen bir kezzaptır. Bu zihniyetle bir arada yaşamak mümkün olmaz!" (Yani ayrılışlar mı? Yoksa imha mı edilsinler!? -bn) ve hemen ardından ekliyor; "Beş yüzyıllık tarihsel ittifakımıza ve iki yüzyıllık modernleşme çabalarımıza sadık kalmayı savunacaklarını söyleyen Tuğluk ve onun gibi düşünenler, ZANA gibilerin tahrikçi ve şoven çizgisini eleştirmelidir! İnanırcı olmaları için... bir arada yaşamayı kolaylaştırmak için...". "Kürt sorunu" vb. söylemlerin, nereye kan taşıdığı, kime daha fazla politik manevra alanı açtığı daha somut anlatılamaz!

Kürt ulusal sorunu, var olan sistem içinde çözümlür mü?

Türk hakim sınıflarının Osmanlı'nın yıkılışı sürecinden beri kendinden başka ulusları, azınlıkları yok sayma, imha-inkâr üzerine kurulu politikası

aşmamaktadır. Somut duruma rağmen mevcut sistem içinde Kürtlerin kendi dillerini rahatça konuşmalarının, kendilerini siyasal arenada, baskılara maruz kalmadan ifade edebilecekleri kültürel, demokratik haklarının tanınması halinde sorunun çözüleceğini savunan kesimler bulunmaktadır. Bu kesimler bunu savunmanın ötesinde bu sorunun bu sistemde gerçek anlamda bir çözüme kavuşturulamayacağını savunanları "siz bu sorunu sosyalizme havale ediyorsunuz. İlkelerimiz-programı-

mız var diyerek erteliyorsunuz" şeklinde eleştirmektedirler(!) Bu kesimlerde salgın yaklaşımlardır bunlar. Bunun esas nedeni mevcut sistemin gerçekliğinin bilinmemesi veya gözardı edilmesidir. Mevcut sistemden kaynaklanan sorunların sistemin yıkılmasıyla değil sisteme yama yapılmasıyla çözüleceğinde görülmesindedir. Oysa bir ulusal sorunun gerçek ve devrimci çözümü UKKTH'nin savunulmasından geçer. Biz meseleye bu talebin devrimi güçlendirip güçlendirmeyeceği açısından

bakarız.

Reformistler bizim bu sorunu sosyalizme havale ettiğimizi söyleyedsunlar. Biz devrim hedefimize bağlı olarak her türlü demokratik hak için ve çeşitli reform talepleri için mücadele edecek, bedel ödeyip ödeyecek fakat bunların "çözüm" anlamına gelmediğini, bu sorunun bu sistemde gerçek bir çözüme kavuşturulamayacağını ısrarla savunacağız. Çünkü var olan sistem

kendinden başka ulus ve azınlıkları ezme, baskı altında tutma, imha ve inkar etme, "**Ne mutlu Türküm diyene**" anlayışını benimsemeyen herkesi TC düşmanı olarak gören ve öyle kalacağını savunan bir temel üzerine kuruludur. Bu temel yıkılmadan üzerine inşa edilenleri tamamen ortadan kaldıramazsınız. Biz ulusal sorunun bu sistemde **gerçek bir çözüme** kavuşturulamayacağını savunacak kadar geniş bir ufka sahibiz. Ama "ne yazık ki" siz reformistlerin ufku meclise kadardır!

Anayasa tartışmaları egemenlerin dönemsel ihtiyacının ürünüdür

Seçim sonuçlarına ilişkin tartışmaların henüz durulmadığı şu günlerde ortaya atılan Anayasa tartışmaları, tüm gözlerin ve kulakların bu yöne çevrilmesini de beraberinde getirdi.

AKP'nin "solcu" olarak lanse edilen, yeni dönem milletvekillerinden Anayasa Hukuku Profesörü **Zafer Üskül** tarafından dillendirilen değişiklik önerisinin bu kadar tartışma yaratmasının başlıca nedeni ise, Türkiye egemen sınıfları açısından bugüne kadar "**tabu**" sayılan bir konuya dokunulmasıydı. **Çünkü söz konusu değişiklik, Kemalizm'in bel kemiğini oluşturan vurguların anayasadan çıkarılmasına ilişkindi.** Tabii konu Kemalizm olunca tartışmanın kısa sürede alevlenmesi de kaçınılmaz oluyordu.

En büyük ve ilk tepkiler kaçınılmaz olarak milliyetçi-şoven çevrelerden geldi. Bunların başında gelen CHP, Anayasada yapılması önerilen değişikliklerin "**gerçek sahibi**" sıfatıyla girdiği tartışmalarla birlikte, aynı zamanda da seçimlerde aldığı yenilgi üzerinden yürütülen tartışmaları başka mecralara taşımaya çalışmakta.

"Solcu" olarak tanımlandığı için, **AKP'ye** transfer olup milletvekili seçilmesi bazı çevreler tarafından "şaşkınlıkla" karşılanan **Prof. Zafer Üskül**, bir gazetede yayınlanan röportajında yaptığı, "**kiyamet koparan**" açıklamasında, Anayasa'nın başlangıç kısmı ve maddelerinde Kemalizm'in yansımaları olan "**Atatürk milliyetçiliği**" ve "**Atatürk ilke ve inkılapları**" kavramlarına gerek olmadığını söyledi.

Kafasında "**sivil ve renksiz bir anayasa**" olduğunu söyleyen Üskül, kendisine yöneltilen bu yönlü soruları ise: "**Demokrasi dışı yöntemlerle yapılan anayasalar çok eleştiri konusu oluyor ve benimsenmiyor. Renksiz bir anayasa lazım. Herhangi bir ideolojiyi öngörmeyen, dayatmayan bir anayasa lazım**" sözleriyle yanıtlıyor. Zafer Üskül, Anayasa'nın başlangıç maddesinde ve birçok maddesinde ve de milletvekilliği yemininde yer alan "**Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlılık**" ilkesinin kısıtlayıcı olduğunu, Anayasa'nın Kemalizm'in izni taşıdığını ve her siyasi partinin kendine özgü bir ideolojiyi savunabileceğini dile getiriyor özetle.

Zafer Üskül'ün Kemalizm'in yeni Anayasada yer almaması gerektiğine ilişkin bu çıkışı, böylece seçim sonrasının da temel gündemi oldu. Ancak Üskül'ün bu konudaki ilk açıklamaları veya konuyu ilk kez dillendirdiği değil bu. Bu yılın başlarında hazırlanan ve benzer tartışmalara sahne olan "**TÜSİAD Raporu**"nu da **Üskül** hazırlamıştı.

Bu raporda, Anayasa, Kemalizm, Kürt sorunu ve daha bir dizi "hassas" konu, özde emperyaliz-

min uşağı komprador burjuvazinin, emperyalist patentli neo-liberal politikaları hayata geçirmesini daha da kolaylaştırma çerçevesinde ele alınmıştı.

"**Türk Demokrasisinde 130 Yıl: Türkiye'de Demokratikleşme Perspektifleri 10. Yıl Güncellemesi**" adıyla yayınlanan rapor, **TÜSİAD** tarafından Prof. Zafer Üskül'e hazırlanmış, **Hrant Dink**'in katledildiği gün olan 19 Ocak 2007'de yapılan TÜSİAD toplantısıyla basına sunulmuş ve ilk tepki MHP Başkanı Bahçeli'den gelmişti. Raporun tanıtımını yapan dönemin TÜSİAD Başkanı **Ömer Sabancı**, **Devlet Bahçeli**'nin "**PKK'nin siyasallaştırılmasına katkıda bulunduğu**" iddialarına, "**Bir siyaset adamı sözlerini nereye gideceğini, hangi dinamikleri etkileyeceğini düşünerek konuşmalıdır. Siyasetçilerimizden daha vakur, akılcı ve demokrasiyi yücelten söylemler bekliyoruz**" diye yanıt vermişti. TÜSİAD bu adımıyla birlikte,

Bugün süren Kemalizm tartışmaları; tamamen Türkiye egemen sınıflarının ve onların bağlı olduğu emperyalist güçlerin ihtiyacı temelinde yürütülmektedir.

sözde AB'nin de rejimin sivilleşmesi önünde ideolojik bir engel olarak gördüğü Kemalizm'den ve de böylelikle Kemalizm'in, iç, dış, bölgesel ve uluslararası politikada çizdiği kırmızı çizgilerin sınırlayıcılıklarından kurtulma hedefiyle hareket ediyordu kendince. Yine aynı mantıkla ve de özde neo-liberal politikaların gereği olarak, Kemalist felsefeye sahip olmayan "**sivil toplum örgütleri**"nin etkinleştirilmesini ve böylelikle rejimin ve onun egemenlik aygıtının çok daha etkin ve kendi çıkarlarını daha fazla koruyan bir tarzda işletilmesini öngörüyordu.

Hatırlanacağı gibi, TÜSİAD tarafından aynı adla hazırlanan ikinci rapordur bu. İlk rapor, **1997**'de hazırlanmış ve kamuoyunda geniş tartışmalara yol açmıştı. Benzer içerikteki bu raporun hazırlanmasında rol oynayan Sakıp Sabancı, daha rapor hazırlanmadan önce, **1996** yılında, rapora zemin hazırlama mahiyetinde yaptığı bir konuşmada, Türkiye'yi bir mozaik benzetmiş, Alpaslan Türkeş ise bu benzetmeyi "**Ne mozaiki ulan!**" diye karşıla-

mıştı.

Kemalizm'in ilkeleri, faşizmin ilkeleridir

Atatürkçülük olarak da tanımlanan Kemalizm'in kökenleri, Cumhuriyet'in kuruluşundan çok öncesine dayanmaktadır. Jön Türklerin fikir babalarından şair Ziya Gökalp'in, "Tam Ulusalçılık" tezine dayalı Türkleştirme politikasının 4. Jön Türk Kongresi'nde kabul edilmesiyle birlikte, bu topraklarda yaşayan Türk olmayan ulusların askeri yöntem de dahil, zora dayalı Türkleştirilmesinin ilk adımları da atılmıştır.

Kendisi de bir İttihat Terakkici veya bir diğer deyimle Jön Türk olan Mustafa Kemal'in sonraki yıllarda önderliği ele geçirmesiyle ve Cumhuriyet'in kuruluşuyla birlikte resmi ideoloji haline gelen Kemalizm'in temelleri özde böyle atılıyor.

karlarının halkın çıkarlarının üstünde tutulmasını sağlamak için kullanılmış, Kemalizm'in halkçı söylemi ise bu zamana kadar, emekçi yığınların her türden hak talebini yok sayma ve emekçi yığınlar üzerinde yoğun bir baskı kurmaktan başka bir anlam taşımamıştır.

Kısacası, ülkenin işçi emekçi yığınlarına, Kürt halkına ve de devrimci güçlere karşı on yıllardır sistemli bir biçimde hayata geçirilen faşist baskıların, saldırıların ve katliamların ideolojik temelini oluşturmaktadır Kemalizm.

Ancak Kemalizm'in faşist bir ideoloji olduğu gerçeği uzunca yıllar sol cemahta bile kabul görmemiş, Türkiye Devrimci Hareketi, Mustafa Suphi'den sonra tamamen, "solcu" ve "devrimci" olarak tanımladığı Kemalizm'in etkisi altında kalmıştır. Kemalizm'in etkisinden ilk kopuş ise, **İbrahim Kaypakkaya** ile birlikte, O'nun Kemalizm'e ilişkin yaptığı tespitler ve bu tespitlerde Kemalizm'i faşist bir ideoloji olarak tanımlamasıyla gerçekleşmiştir. Ancak TDH'nin, İbrahim Kaypakkaya'nın ve O'nun düşüncelerini savunanların dışında kalan kesiminde Kemalizm'in etkisi uzunca yıllar sürmüştür. Ta ki Kemalizm'in gerçek faşist yüzü iyice açığa çıkana kadar...

Bugün süren Kemalizm tartışmalarına gelince, bu tartışmalar tamamen Türkiye egemen sınıflarının ve onların bağlı olduğu emperyalist güçlerin ihtiyacı temelinde yürütülmektedir. "**Sivil ve Demokratik Anayasa**" adı altında yürütülen bu tartışmalar, bir aldatmacadan başka bir şey değildir. Anayasa üzerinde yürütülen tartışmalar doğrultusunda bir değişiklik yapılsa bile, bu değişiklik ülkemiz egemen sınıflarının ve uluslararası dengelerin ihtiyacına cevap verecek nitelikte olacaktır. Çünkü Kemalizm'le birlikte çizilen çizgiler, artık hem ülkemiz komprador burjuvazisinin, onların temsilcisi hükümetlerin ve de hepsinden önemlisi, bağlı oldukları emperyalist güçlerin dönemsel politikalarının önünde engel oluşturmaktadır. Kurtulmak istedikleri esasta bu engeldir. Yani yapılacak tüm değişiklikler, sömürü ve talan düzeninin gelinen aşamadaki ihtiyaçları doğrultusunda ele alınacak ve sömürüyü ve talanı farklı boyutlara taşımaya hizmet edecektir.

Yeni anayasa iddia edildiği gibi, ne "**sivil**", ne "**renksiz**" ne "**ideolojisiz**" ne de "**demokratik**" olacaktır. Bu niteliklere sahip bir Anayasa, ancak ve ancak emekçi yığınların hak ve özgürlükleri için harekete geçerek, işçi sınıfının partisi önderliğinde, sınıfsal temelde yükseltecekleri mücadele ve bu mücadeleyi devrim zaferiyle sonuçlandırarak, halk iktidarını kurmalarıyla mümkün olacaktır!

Kemalizm Anayasada, CHP'nin de programında yer alan ve "altı ok" olarak adlandırılan, 6 başlıkla tanımlanıyor:

Cumhuriyetçilik, laiklik, milliyetçilik, halkçılık, devletçilik ve inkılapçılık.

Bugün üzerinde çokça yaygara koparılan **laiklik**, dinin devletten ayrı tutulmasına değil, bilakis dinin devlet eliyle kitleleri baskı altında tutulmasına hizmet etmiştir. Yani TC zaten hiçbir zaman laik olmamıştır.

Atatürk inkılaplarını koruma adına konan başlık ise, sistemde her türden değişikliğin önünü kesmekten başka amaca hizmet etmemektedir.

Bu başlıklar arasında Kemalizm'in faşist gerçeğinin ifadesi olan **milliyetçilik** ise, TC'nin kuruluşundan bu yana, başta Kürt halkı olmak üzere, bu topraklarda yaşayan azınlıklar ve diğer uluslar üzerinde imha-inkar politikasını hayata geçirmeye hizmet etmiştir/ etmektedir.

Devletçilik, emekçi halkın devletin tüm yapıtlarına boyun eğmesini sağlamak, devletin çı-

Alışlagelmiş ve belirlenmiş yöntemlerin dışına çıkalım Devrim mücadelesini kalıplara sıkıştırmayalım!

Gelişen her yeni durumu, her yeni olayı ve olguyu, verili her mücadele ortamını inceleyip, tahlilde bulunmak, ona zamanında ve ortama uygun, belli bir plan ve program dahilinde pratik tavır takınmak mücadelede olmazsa olmaz bir anlayış olmalıdır. **Aksi durumda sürekli süreçten ve buna paralel pratikten kopuk, kitlenin ve kitle hareketlerinin gerisinde kalınır.** Böyle bir pozisyonda bırakalım kitlelere önderlik etmeyi-onları iktidara seferber etmeyi, kendi örgütlü kitlemize dahi önderlik edemez, onu bir biçimde organize edip pratikte seferber edemeyiz.

Ki bugün baktığımızda gelişen kitle hareketlerine zamanında müdahale etmeyi başaramadığımız rahatlıkla görülür. Tüm bilim dallarında (ve konumuz özgülünde Marksizm-Leninizm-Maoizm biliminin uygulanmasında) sorunu çözmek için sorunun ne olduğunu, ortaya çıkmasının zeminini vb. yani niteliğini tahlil etmek ön koşul olarak kabul edilir. Ancak bunlar doğru bir tarzda ve içerikte ortaya konduktan sonradır ki, doğru yöntem ve araçlarla sorun çözülmeye girilir. Aksi takdirde; adı doğru konulmamış, ortaya çıkış koşulları ve zemini tespit edilmemiş, üzerinde sistemli bir görüş oluşturulmamış ama varlığı inkâr edilemez hale gelmiş sorunların dillendirilmesi yakınmanın ötesine geçmeyecektir/geçmemektedir. **Bunların yapılmasının sadece bir ön adım, ön koşul olduğunu unutmamak gerekir.** Bunun ardından edinilen bilimsel bilgiler üzerinden soruna müdahale etmek, çözmek için -çözüm gücü ve olan-faaliyetçilerle birlikte nasıl bir çözüm oluşturulacağına, hangi yöntemlerin uygulanacağına dair -mümkün olduğunca- ortaklaşmış bir plan ve proje hazırlamak ve bu şekilde hareket etmek yine olmazsa olmazlardandır. Hatta sorunların boyutuna göre defalarca kez bir araya gelip yöntemlerimiz ve sonuçları üzerinde görüş alışverişi yapmak, yeni yöntemler geliştirmek,

karşılaştığımız sorunlara ilişkin çözümler aramak vb. müdahale sürecinin daha verimli ve doğru sonuçlar alıcı hale gelmesini sağlayacak, aynı zamanda faaliyetçilerimizin gelişimlerine de önemli katkılar sunacaktır.

Tüm bunlar vakit kaybı mıdır? Zamanımızı tartışmalara boğmak ve pratiğe geçmemek için **"bahane"** midir? Yani bunlar teorik saf-satalar, içi boş, sağ tartışmalar mıdır? Pratik yaşam kitaplardakine benzemez mi? Sorun belli, çözüm de belli midir?!

Ya peki, meseleye, önümüzü tıkayan bir soruna karşı müdahalesiz kalmak kadar yanlış müdahale etmek de farklı ama son tahlilde devrime zarar verecek sonuçlara yol açmaz mı? **"Devrimci teori olmadan, devrimci pratik olmaz"** diyen ustalarımızdan öğrenmek zorundayız. Bizler bilincimizde MLM bilimini, onun yöntemlerini ne kadar özümsemiş ve günlük yaşamımızdan en ileri pratiğimize kadar ne kadar uygulayabilir hale gelmişsek; bu tartışma süreçleri o kadar kısa sürecektir. Bizler Amerika'yı yeniden ve yeniden keşfedelim demiyoruz. Ama var olan, tüm sınıf mücadeleleri tarihinden süzülüp gelen deneyim ve bilgiyi her somut pratiğimize yaratıcı bir şekilde uygulayalım ve yine buradan elde edeceğimiz deneyim ve bilgileri sınıf mücadelesinin hanesine yazalım diyoruz. Zaman kaybını MLM bilimini kavramaktaki yetersizliğimizde; bunun **"kaynağını da bilincimizde; gerçeği kavramayan ve gerçeğe hükmedemeyen bilincimizde aramak gerekir."**

Bu genel bilgiler ışığında özellikle kitlelerle ilişkilerimizde yaşadığımız sorunlara bakarsak ilk başta bir korkuya, umutsuzluğa kapılmamak çok zor görünmektedir. Zira sorunlarımızı alt alta bir liste halinde sıraladığımızda biz **"sınıf mücadelesine bir ara verelim de kendimizle uğraşalım"** diyen bile çıkabilir. Ancak sorunlarımızı, varlık nedenimiz olan sınıf mücadelesi içinde çözmekten başka bir yolumuz bulunmamaktadır, ki tek doğru çözüm yolu da budur. Ve biz de, gözbebeğimiz Proletarya Partisi de, sınıf mücadelesi de bu şekilde, daha nice sorunlarla göğüs göğse gelerek, nice badireler atlatarak gelecek/ilerleyecektir. Sorunlar, problemler korkutucu değildir, aksine her problemi çözdüğümüzde, her sorunu alt ettiğimizde bir adım daha ileriye gitmiş olacağız.

Sorunlarımızı kısaca sıralayalım o halde;

Önderlik edip yönlendirmeyi, kitleleri pratik içine çekerek eğitmeyi, pratik içindeki kitlelerle sıcak ilişkiler kurma ve bunları sistemli bir şekilde sürdürmeyi, kitlelere pratik içinde onlarla birlikte ve onlar için orada olduğumuzu, düşmanın saldırıları karşısında militan tavırlarımızla kitlelere örnek olmayı, kitlelerin kendiliğinden hareketlerine neden olan ekonomik taleplerini demokratikleştirmeyi, siyasi taleplerle bütünleştirmeyi sağlamış durumda değiliz.

Kitlelerin çeşitli kesimlerinin desteğini sağlama, mücadelenin organizeli bir tarzda

sürdürülmesi, işçinin memuru, öğrencinin işçiyi desteklemesi ve sorunlarına sahip çıkmasını bir anlayış olarak pratikte organize edebilmiş, yerleştirebilmiş değiliz. Grevlerde, direnişlerde, gecelerde, gezilerde, mitinglerde, seminerlerde, sendika ve dernek genel kurullarında, cenazelerde, anmalarda vb. kitlesel eylemlerde alabildiğine hazırlıksız, alabildiğine kendiliğinden bir durum ortaya çıkmaktadır.

Gelişen hareketler karşısında esasta edilgen ve du-yarsız kaldığımız aşikardır.

Bu anlamda en sıradan kitle eylemlerinde dahi önderlik etmede yetersiziz. Oysa önderlik etmek için ise öncelikle bu tür eylemlerin siyasal önemini kavramak gerekiyor. Diğer yanı sıra bu tür eylemler kitlelerin eğitimi, dönüşmesi ve militanlaşması için muazzam öneme sahiptir. Hem kendi kitlemizi eğitmenin bir aracıdır, hem de diğer geniş kesimleri etkilemenin bir aracıdır. Bunu başarabilmek için ise güçlü bir katılım, disiplinli ve uyumlu bir hareket tarzı, donanımlı bir ajitasyon-propagandaya sahip olmak gerekiyor. Miting ve gösterilerin içeriğine ve esas amacına denk düşen politik şiarların atılması, siyasal olgunluğun ve önderlik misyonunun gereğidir. Gelişigüzel davranmak, **"bağırarak-çağırarak"** bize fazla bir şey sağlamadığı gibi, geline aşamada kitlelerin tepkisine ve bir anlamda bizlerin kitleden kopmasına dahi neden olabilmektedir. Hiçbir birim bu sorunları çözmek **"benim işim değil, şu veya bu komitenin işidir"** diyemez. Bu burjuva memur mantık yıkılmalı, ortadan kaldırılmalıdır. Her komite Proletarya Partisi'nin komitesi olduğuna göre, onun sorunlarına karşı sorumlulukları aynıdır.

Yukarıda da genişçe açıkladığımız gibi bu hastalıkların üstesinden gelebilmenin koşullarından biri, öncelikle bunların nedenlerinin tespit edilmesi zorunluluğudur. Bunlara bakıldığında öncelikle örgütsel dağınıklık, her işe göre somut örgütlenmelerin ve görevlendirmelerin yapılmaması, denetim ve organizasyonun zamanında yapılmaması, çalışma tarzında bireycilik, yanlış anlayışlar vb. nedenler ön plandadır.

Elbette bu durumun siyasal boyutu da var. Siyasal olarak ciddi bir kavrayışsızlık olduğu açıktır. **Siyasal kavrayışsızlık örgütsel çıkmazlar, yanlış örgütsel ve pratik yöntemlerin egemen olmasına yol açar.** Bununla beraber yaşanan sorunun ideolojik yanı görmezlikten gelinemez. Bu yan ise, sorumsuzluk, tembellik, bürokratism, illegalite ihlallerine tavırsız kalma, hastalıklarla mücadele etmeme vb. şeklinde yansımaktadır. Bu hastalıklar burjuvazinin iğrenç toplumsal ilişkilerinin ve yaşam tarzının birer ürünüdür. Ve bu iğrençlikler bugünkü faaliyetimizde şu veya bu şekilde yankısını bulmaktadır. Zira sınıflar var olduğu sürece biz istesek de istemesek de bunlar bizim dışımızda var olacaklardır. Ancak bunların var olması gerçeği, bize yeni görev ve sorumluluklar yüklemektedir. Bu çerçevede sorunu ele aldığımızda bugün esas ve acil görev, bu hastalıklara karşı topyekün bir savaş açmaktır. **Birey olarak, birim olarak, örgütlülük olarak bu hastalıklar üzerinde tartışılmalı, bunları net olarak ortaya koyduktan sonra ısrarla üzerine giderek tedavi etmeli, yok etmeliyiz.**

Bugün tüm birim ve komitelerimiz bu konularda kendilerini yeniden sorgulamalı, gözden geçirmeli ve yeniden yapılanmaya gitmelidir. Oluşturulacak yeni yapılanmaları her yö-

nüyle sınıfın örgütlenmesi, harekete geçirilmesi ve proletarya partisiyle kucaklaşmasının ihtiyaçlarına göre oluşturmak ve şekillendirmek öncelikle gerekli ve zorunludur.

Yaşadığımız bu ve benzer sorunların aşılmasının tek yolu kuşkusuz ki sınıf mücadelesinin pratiğidir. İçinden geçtiğimiz her dönemi doğru değerlendirmek, doğru sonuçlar çıkarmak ve çıkardığımız bu sonuçlar üzerinden hareket ederek yürümek zorundayız. Yaşanan dejenerasyonun ortadan kaldırılması ve buna doğru tarzda müdahalenin sağlanmasının tek yolu budur.

Devrimci faaliyeti kavrayışımızdaki darlık ve sığlık, kitlelere yönelik çalışmalarımızın da temelini oluşturuyor. Zamanla hedef kitlenin daralmasını ve **"mevcut"** kitleye ulaştığımızda da tatmin olma durumunu beraberinde getiriyor. Yürütülecek olan en geniş çalışmalarda öncelikli olarak kendi bünyemizde olan insanlarımızın politik olarak düşüncelerini alarak tartışmak ve politikaları kavratmak, harekete geçirebileceğimiz çevre ve çeperi netleştirmek, mevcut süreçle ilgili olarak nasıl hareket edeceğimizi netleştirerek sürece girmemiz gerekirken, bizler belirlenmiş ve öncesinden netleşmiş alanlar üzerinden çalışma yürütmeyi tercih ediyoruz. Pratiğimize yön veren anlayış bu olunca da örgütlenme ağını geliştirmek, kendi bünyemizde bir gelişme sağla-

mak oldukça zorlaşıyor.

Belirlenmiş araçların dışında, bulunduğumuz alanların özgün sorunlarıyla gündemi birleştiren yöntemler ve araçlar geliştirmekteki tutukluğumuzun altında yatan taşıdığımız darlıktır. Daha fazlasını zorlama, sarf ettiğimiz enerjinin fazlasını sarf etme, daha fazla kitleye ulaşma ve sesimizi **"belirlenmişlerin"** ötesine duyurmak için, devrimciliği, devrimci faaliyeti kavrayıştaki küçük burjuva hastalıklar önemli bir sorundur.

Bu hastalıklarımızın ortadan kalkması, faaliyetlerde ısrarlı ve samimi olanların öne çıkmasını sağlarken, yürümeye gücü kalmayanların ise elenmesini beraberinde getirecektir. Ara verilmeksizin yürütülen pratik çalışmalarımızın politik zeminini kavrayıp/kavratamadığımız oranda arınma ve güçlenmeyi birlikte yürütemiz. Bugün **"zaman harcamak"** zorunda kaldığımız sorunların birçoğu zamanında müdahale edemediğimiz ve bir anlamda büyümesine neden olduğumuz gerçeklerdir. Taşıdığımız zaaf ve yetmezliklerimizin tümünü bu anlayışla ele almak ve üzerinde ciddiyetle durmak zorundayız. Yoksa yarın karşımıza daha büyük sorunlar olarak çıkacağı, hepimizin malumu olduğu gerçeklerdir.

Ancak tüm bunların aşılmasını gerektiğini söyleyerek aşılmayacağı da bireysel ya da ör-

gütsel deneyimlerle sabittir. Bu noktada en başta söylediğimiz gibi, sorunun bir parçası olmak istemiyorsak çözümün bir parçası olmak için tüm örgütlülüklerimizin azami çaba sarf etmesi, sorunlar üzerinde samimi bir şekilde kafa yorması gerekiyor. Bunların düzeltilmesi gerekir diyerek kenara çekilmek samimi ve namuslu bir davranış değildir. Oysa bizi bir araya getiren ve içinde kesinlikle kişisel menfaatler olmayan değerler bütünü çerçevesinde yapacağımız her tartışma, her **"çatışma"** ilerlemeyi sağlayacaktır. Yaratılan bu değerlerin en büyüğü ve işçi sınıfı ve ezilenlerin kurtuluşunun en önemli teminatı olan Partinin (dolayısıyla devrimin) çıkarlarını, politikalarını, stratejisini esas alarak yapılacak müdahale gerçek anlamda sınıf mücadelesine ve devrime hizmet edecektir. Bunun dışındaki tüm yol ve yöntemler sorunlara yeni sorunlar eklemekten başka da bir anlam ifade etmez.

Sonuç olarak sorunlarımız gözümüzü korkutmamalı, aksine mücadele azmimizi körüklemeli. Lenin'in 1905 yenilgisinden sonra söylediği sözler bizim için de yaşam bulmalıdır: **"Bize boşuna kaya gibi sağlam demezler. Sosyal-demokratlar, ilk silahlı saldırının yenilgisinde cesaretini yitirmeyecek, kendini kaybetmeyecek ve maceraya sürüklemeyecek bir proletarya partisi inşa etmiş bulunuyorlar."**

PUSULA

Temel gündemimiz yeni yönelimimizdir!

Proletarya Partisi'nin sınıf mücadelesinde hak ettiği konuma ulaşabilmesi, sınıf mücadelesine müdahale etmesi, kitleleri örgütlemesi ve kitleler nezdinde umut haline gelebilmesi hedefiyle analizler yapan ve somut görevler belirleyerek ilerleyeceğimiz hattı netleştiren **8. Oturumun** çağrısına hayat vermek için çabaları derinleştirmek önem arz etmektedir. **Proletarya Partisi'nin iradesinin yansıdığı 8. Yönelimin başarıyla hayata uygulanabilmesi için kararların örgütlü, kitlemizle beraber ulaşabildiğimiz en geniş kesim içinde gündemleşmesi, derinleştirilmesi, kavranmaya çalışılması gerekmektedir.** Yönelim anlaşılmadığı, pratikte denenmediği ve pratikten gelen bilgilerle zenginleştirilmediği müddetçe, halkımıza ve sınıfımıza layık bir hareket yaratmamız mümkün olmayacaktır.

8. Oturumla birlikte Proletarya Partisi, 4 ana görevi önüne koymuştu. Bunları kısaca özetlemek gerekirse, öncelikle Halk Savaşı stratejimizin geliştirilmesi konusunda ortaya çıkan açmazların aşılması ve esas alanda örgütümüzün güçlendirilmesi. İkincisi, kitle çizgisinin kavranışında sıçrama yaratarak kitlelere seslenen ve kendisine en yakın olanlardan başlayarak geniş kitleleri örgütleyebilen, harekete geçirebilen bir yapı haline gelebilmektir. Üçüncüsü

kitleden kopukluğun ve kitleye kapalı çalışma tarzının bir sonucu olarak ortaya çıkan örgütsel dejenerasyonun giderilmesidir. Son olarak da mücadelemizi ileriye taşıyacak yeni, genç kadro ve militanların yetiştirilmesidir. Bu konular bugün çözümemiz gereken olmazsa olmaz meselelerdir ve çözüm doğrultusunda bir tempo tutturduğumuz oranda başarılı bir yola girmemiz ve küçükten büyüğe önümüze çıkan engelleri aşmamız mümkün olacaktır.

Parti iradesinin ortaya koyduğu bu yönelim Proletarya Partisi'nin etrafında kenetlenen tüm devrimciler açısından temel alınması gereken nokta olmalıdır. **Gündemimizde bu net ve doğru görevlerin anlaşılması, geçmiş pratiğimizin sert bir devrimci eleştirisinin yapılması, olumluluklarımızı büyütürken olumsuzlarımızı yıkmaya cesaret etmemiz sağlıklı ve verimli bir faaliyet içinde gelişmemizi sağlayacaktır.** Parti iradesinin belirlediği bu görevleri anlamaya çalışmayan, farklı gündemleri tartışmaktan yönelimi anlamaya zaman ayırmayan bir çalışma tarzının kendini tüketeceği ve kaybettireceği açıktır. Bu nedenle her örgütlülüğümüzün, her yoldaşımızın ve Partimize gönül veren her samimi devrimcinin gündeminin parti iradesinin onay-

ladığı yönelim olması gerektiği açıktır.

Elbette bu yönelimle amacımız başta proletarya olmak üzere tüm ezilen, sömürülen kitlelerin gerçek sorunlarını dillendirmek, çözüm üretebilmek ve tek kurtuluş yolu olan **Demokratik Devrim** sürecine halkımızın katılımını sağlamaktır, örgütlü bir halk yaratmaktır. Halkımızın örgütlenmesi, demokrasi bilincinin gelişmesi, kendi inisiyatifiyi açığa çıkarması ve gücünün farkına varması ve tüm bu gelişmelerin ancak Proletarya Partisi rehberliğinde gerçekleşeceğini dolaysız pratikten anlayabilmesi için kitle çiziminde, çalışma tarzımızda bizi gerileyen yönlerden kurtulmamız şarttır. Bu da ancak kolektif bir düşünüş tarzı ile mümkün olacaktır. Faaliyetinde örgütlülüğünün gelişimini, militanların politikleşmesini engelleyen zaaflarımızdan en çok bizler olumsuz etkilendiğimiz için çözümün bir parçasının da kendimiz ve birimiz olduğuna fark ederek bu bilinçle parti iradesinin çağrısına yanıt olmak bugünün ihtiyacıdır. Konferansın başarıyla tamamlanmasından bu yana geçen süreçte içinde bu konularda adım atmayan, eski çalışma tarzını sürdürmekte ısrar eden, iradeyi değil de kendi gündemlerini tartışmaya çalışan anlayışlarla ilerlememiz mümkün olmayacaktır. Bu nedenle bulunduğumuz yerden memnun olmayan devrimcilerin halka hizmet ve partiye güven şiarıyla sürece dahil olması önemli bir ihtiyaçtır.

Elbette ki, sürecin kavranması yalnızca kitle çizgisinde, çalışma tarzında ortaya çıkan ve gelişmemizi, politikleşmemizi engelleyen, dejenerasyonu arttıran zaaf ve hatalarımızı incelemek ve doğru çalışma tarzını, Proletarya Partisi'nin halkın gözün-

de saygın kılan değerlerimizi öğrenmekle, incelemekle mümkün olmayacaktır. Bunlarla birlikte halkımızın gerçek sorunları üzerinden sınıf düşmanlarımızın yoğun saldırıları altında yaşamı günden güne kötüleşen halkımızın içinde devrimci faaliyeti geliştirmekle, özcesi yoğun ve planlı bir pratikle hayat bulacaktır. Böylesi bir süreç içinde temelimiz, hareket noktamız 8. Yönelim olduğu müddetçe yapacağımız olası hatalardan dersler çıkarmamız, yönelimin doğruluğunu kavramamız ve yönelimi zenginleştirmemiz mümkün olacaktır. **Dar pratik bir çalışma tarzı ile ve halkı örgütleyecek mekanizmalar yaratmadan, somut hedefler göstermeden, verimsiz ve zoraki bir çalışmayla bunu başaramayacağımıza göre halkımızın gerçek sorunlarını incelememiz, halkımıza yönelik emperyalizmin ve yerli uşaklarının saldırılarının kapsamını anlamamız, net politik hedefleri belirlememiz ve örgütlenme araçlarını göstermemiz gerekmektedir.**

Proletarya Partisi'ni rehber edinen devrimcilerin bu somut deneyimleri incelemesi, farklı önerileri tartışması, analizler yapması ve 8. Yönelime uygun şekilde biçim vererek ikna etmeye çalışması önemli bir yükümlülüktür.

Çevremizdeki kitleden başlayarak mümkün olan en geniş kitlenin öneri ve eleştirileriyle birlikte halkın gerçek sınıfsal ve demokratik sorunlarının planlı bir şekilde ele alınması ve ortaya çıkan sonuçların 8. Yönelim temelinde incelenerek biçim verilmesi, temel olarak parti iradesinin rehber edilmesi engelleri teker teker önümüzden kaldıracığımızın güvencesidir.

İngiltere tarihinin en uzun operasyonu bitti

İngiltere'nin askerlerini çekmesi karşılığında, IRA'nın ise silahlara tamamen veda etmesiyle biten görüşmelerin bu sonucu ise, IRA'nın, emperyalistlerin 11 Eylül konsepti çizgisine evrildiğinin en somut kanıtıdır.

İngiltere 38 yıl boyunca işgal altında tuttuğu Kuzey İrlanda'dan çekilme kararı aldı. 1969 yılında "Operation Banner" (Bayrak Operasyonu) adı altında gerçekleşen işgal, Kuzey İrlanda'daki Protestanlar ile Katolikler arasındaki çatışmalar bahane edilerek başlamıştı. Sözde barış gücü olarak bölgeye giden, ancak gerçekte burayı işgal eden İngiliz birlikleri, işgalin ardından ciddi bir direnişle karşılaştılar. **İrlanda Cumhuriyet Ordusu (IRA)** adıyla faaliyet gösteren örgütün işgalin sürdüğü uzun yıllar boyunca İngilizlere karşı yürüttüğü silahlı mücadeleye, İrlanda sorununun tüm dünya kamuoyuna taşınmasını da beraberinde getirdi.

IRA, Eylül 1994'te ateşkes ilan ederek, İngiliz devletiyle görüşmeler yürütmeye başladı. Görüşmeler daha çok da, örgütün legal örgütlenmesi olan Sinn Fin aracılığıyla yürütüldü, ancak bu görüşmelerden 2000'lerin başına kadar kesin bir sonuç alınmadı. Ancak İngiliz emperyalizminin 11 Eylül konseptine uygun yönelimi bu süre içinde İRA'nın da bu konseptte uygun bir çizgiye evrilmesini getirdi. Son yıllardaki görüşmeler doğrudan Blair üzerinden yapıldı ve Blair bu yönlü özel bir çaba içine girdi. İngiltere'nin askerlerini çekmesi karşılığında, IRA'nın ise silahlara tamamen veda etmesiyle biten görüşmelerin bu sonucu ise, IRA'nın, emperyalistlerin 11 Eylül konsepti çizgisine evrildiğinin en somut kanıtıdır.

IRA'nın kronolojisi

IRA'nın tarihi kronolojisi neredeyse İrlanda ile aynı. Her yüzyılda **İngiliz Krallığına** karşı ayaklanan İrlandalılar, katliam, sürgün, sefaletle iç içe yaşadılar. 19. yüzyıla gelindiğinde Ada'nın nüfusu yapılan katliamlarla giderek azaldı. Sadece zorla Hindistan plantasyonlarına köle olarak satılan 750 bin İrlandalı kılıçtan geçirilerek katledildi. İngiliz sömürgecilerinin adaya tekrar gelmesiyle başlayan **Paskalya Ayaklanması** kanla bastırıldı. Ayaklanmanın önderlerinden 15'i idam edilirken, sağ kalan **Michael Collins** ve **Eamon de Valera** 1918'de İRA'yı kurdular. 1918 bölge seçimlerinden başarıyla çıkan İRA, merkezi parlamentoya gitmeyi reddederek İrlanda'nın bağımsızlığını ilan etti. Bunun üzerine, İngiliz krallığı Adaya asker çıkartarak Adayı tamamen işgal etti. 1921 yılında Ada, Serbest İrlanda ve Kuzey İrlanda olarak ikiye bölündü ve Kuzey İrlanda İngiltere'nin bir eyaleti olarak günümüze kadar geldi.

İngiltere'nin, Serbest Güney ve İngiltere'ye bağlı Kuzey İrlanda olarak ikiye ayrıl-

ması şartlarını Michael Collins kabul etti. Fakat anlaşmaya rağmen öldürüldü. IRA bu kez Valera önderliğinde yer altına çekilerek, silahlı direnişi esas alan müca-

deleyi başlattı. Kırklı yılların sonunda Güney'in tam bağımsızlık elde etmesiyle, Valera Grubu, İngiltere anlaşmasını kabul ederek kısa süre de olsa iktidara geldi. Ve iktidara gelmez İRA'yı tasfiye etti.

Ancak altmışlı yılların ortalarında, köriklenen Katolik-Protestan mezhep çatışmaları **Belfast** ve **Derry** kentlerinde kanlı olaylara dönüştü. Olaylar karşısında pasif tutum takınan İRA'ya muhalif olan Kuzey İrlandalı öğrenciler 1968 gençlik hareketinin etkisiyle de "**Geçici İRA**"yı kurdular. Katolik gençliğin yoğun olduğu üniversitelerde temeli atılan İrlanda Kurtuluş Ordusu'nun sahneye yeniden çıkması ve silahlı mücadeleyi başlattığını ilan etmesini, İngiltere, ayaklanmanın başlangıcı olarak kabul ettiğini açıkladı. 25 bin askerini Adaya gönderdi. İRA, Belfast vb. yerleşim bölgelerinde İngiliz polis ve askerlerine yönelik yüzlerce eylem gerçekleştirdi.

Margareth Thatcher dönemi ise, İrlanda halkı için en acılı yıllar olarak geçti. Şiddet ve baskıdan taviz vermemesiyle ünlü Thatcher, kirli savaş yöntemleri, sokakta infaz ve tutuklulara karşı hapishanelerde yapılan insanlık dışı uygulamalarla onlarca tutsağın sakat kalmasında başrol oynamıştır. İRA özgürlük savaşçıları 1973'te kurulan **Dip-**

lock Mahkemeleri'nde sorgusuz, sualsiz ağır cezalara çarptırıldı. Bu mahkemeler İngiltere'nin Kuzey İrlanda'da açtığı özel işken- ce merkezlerinin sahte ifade düzenlemeleri- ni esas alıyordu.

IRA tutsakları, 1981 yılında, **Long Kesh** Cezaevi H Bloklarında, zorla giydirilmeye çalışılan tek tip elbiseye karşı İrlanda'nın bağımsızlığını içeren siyasal taleplerin de olduğu **Ölüm Orucu**'nu başlattı. Direniş İrlanda halkının kitlesel desteğini arkasına aldı. IRA önderlerinden, Ölüm Orucu'nu sürdüren **Bobby Sands** hapishanede milletvekili seçildi. Fakat sadece İrlanda halkının değil, dünya kamuoyunun desteğine rağmen, Demir Leydi lakaplı Thatcher, IRA mensuplarını "**terörist**" olarak lanse etmeyi sürdürdü. "**Özgürlük kuşları kafeslerde tutulamazlar**" sözleriyle direnişi sürdüren Bobby Sands ve dokuz İRA militanı ÖO'da şehit düştü.

IRA emperyalist-kapitalist dünya tarafında ML olarak adlandırıldı. Oysa İRA'nın ML temelinde yükselen bir ideolojisi yoktu. O sadece bir ulusal hareketti.

Uzun yıllar gizliliği esas alması, emperyalist bir ülkenin işgali altındaki metropollerde illegal silahlı mücadeleyi başarıyla sürdürebilmesi başlıca olumluluklarını oluşturur. İngiltere'nin on yıllar boyu süren vahşi devlet terörüne rağmen, bu konuda ilkeli davranmıştır. Askeri eylem çizgisinde sivilleri hedef almamaya, eylemlerinde sivillerin zarar görmemesine özen göstermiştir. İRA, sıradan halkın zarar görebileceği yerlere bomba vs. yerleştirdiği veya benzer askeri eylemler düzenlediğinde, İngiliz polisini arayarak, bu yerleri boşaltmasını haberdar etmesiyle ünlüdür. Ancak, İRA'yı karalamak amacıyla, kimi zaman bilinçli olarak boşaltılmayan eylem noktalarında sivillerin zarar görmesi gündeme gelmiştir.

IRA en son **28 Temmuz 2005**'te yayınladığı bir bildiriyle silahlı mücadeleye son verdiğini açıkladı. Açıklamaya ek olarak tüm silahlı güçlerine "**Soğukkanlı olun ve silahları bırakın**" çağrısı yaptı. Burjuva kalemşorlar ve Tony Blair emperyalist sisteme entegre manifestosunu, "**tarihi açıklama**" olarak sevinçle karşıladılar. Silahlara veda- nın, dolayısıyla ulusal bir hareketin bitirilişinin karşılığı ise; birkaç İngiliz Üssü'nün kapatılması, özel hareket askerlerinin kademeli olarak Adadan çekilmesi, ileri tarihlerde tutsak İRA militanlarının affedilmesi oldu.

SUDAN

BM tarihinin en büyük askeri müdahalesi bu yılın sonundan itibaren başlıyor. **BM Güvenlik Konseyi**, dokuz ay süren görüşmelerin ardından, BM ve Afrika Birliği'ne bağlı 19.500 asker ve 6 bin polisi, kriz bölgesi Darfur'a gönderme kararı aldı. İngiltere ve Fransa'nın öncülüğünde hazırlanan kararda, Darfur'daki durumun uluslararası güvenliği tehdit etmeye devam ettiği vurgulandı. Sudan'ın batısındaki Darfur bölgesindeki çatışmaların durması için, başlangıç olarak bir yıllığına **BM-Afrika Birliği Karma Askeri Gücü Harekâtı (UNAMID)** başlatma kararı alındı.

Bu karar aynı zamanda, BM'nin askeri fonksiyonunun giderek öne çıkması olduğu kadar, ABD ve Avrupa emperyalistlerinin Ortadoğu'nun ardından uzunca zamandır yoğunlaştıkları Kuzey Afrika'ya dönük yağma ve talan politikalarının da adım adım hayata geçirilmesi anlamı taşımakta. ABD tarafından önce, Etiyopya aracılığıyla **Somali**'ye ardından ise bölgenin iç çatışmalara en açık ülkesi olan Sudan'a dönük bir dizi müdahale gündeme gelmiş ve petrol zengini bölgenin ele geçirilmesinin altı yapıtı, buradaki yerel güçler arası çatışmalar kızıştırılarak hazırlanmıştı. Bugün ise "**bölge için tehdit oluşturduğu**" gerekçesiyle, beklenen müdahale gündeme gelmiştir.

GUANTANAMO

Afganistan işgaliyle birlikte gündeme gelen ve işgalin ardından yüzlerce tutsağın hiçbir hukuksal dayanak ve yargılama olmadan insanlık dışı koşullarda tutulduğu **Guantanamo Hapishanesi**, bir kez daha buradaki tutsakların açlık grevine sahne olmaktadır.

Bu süreçte devam eden açlık grevine de, yine daha öncekilerde olduğu gibi, zorunlu besleme saldırısı gerçekleştirilmekte. Düzenlerce tutsağın şu günlerde sürdürdüğü açlık grevine müdahale edilerek, en az 20 kişiye zorla besleme uygulanmıştır. Uygulama sırasındaki yöntemlerin ne kadar insanlık dışı olduğuna ilişkin daha önce kamuoyuna yansıyan bilgiler, bu süreçte de tutsakların avukatları aracılığıyla kamuoyuna duyurulmuş ve müdahaleden vazgeçilmesi çağrısı yapılmıştır. Konuya ilişkin insan hakları örgütleri de zorla beslemedeki yöntemleri "**oldukça vahşi**" olarak değerlendirerek, kamuoyunu bu konuda duyarlı olmaya ve harekete geçmeye çağırılmaktadır.

HAİTİ

Haiti hükümetinin devlete ait Telefon idaresi Teleco'yu özelleştirme çabası içine girmesi, çalışanları harekete geçirdi. Özelleştirmenin her şeyden önce en az 2800 kişinin işten çıkarılması anlamına geleceğini söyleyen Teleco çalışanları, haftalardan beri başkent **Port-au Prince**'de, ard arda eylemler gerçekleştiriyorlar.

Hindistan egemenleri Maoist isyandan kokuyor

Maoist gerillaların son süreçte giderek artan eylemleri, Hindistan egemenlerini giderek telaşlandırıyor. En son geçtiğimiz haftalarda **24 kişilik Hint asker grubunun Maoistler tarafından öldürülmesi, Hint güvenlik güçlerinin Maoistler karşısındaki başarısızlığının da tartışılmasını getirmiş bulunmakta.**

Alınan bilgilere göre, Maoist gerillalara karşı bir operasyon düzenlemek üzere, merkez Hindistan'daki ormanlık alana giden 100 kişilik asker ve polis gücü, burada her türden askeri donanıma sahip 500 kişilik gerilla birliğiyle karşılaşmış. Bu karşılaşmanın ardından, güvenlik güçleriyle gerillalar arasında çıkan çatışmada çok sayıda asker ölürlen, düzinelere asker de olay ye-

lerinden kaçmış. Çatışma sırasında güvenlik güçleri tüm cephanelerini tüketirken, gerillalara çok kısa sürede destek güçler katılarak, asker ve polisten oluşan devlet güçleri, ağır bir yenilgi yaşamışlar.

Hindistan'ın 29 eyaletinden 14'ünde giderek yükselen bir mücadele yürüten **Maoist hareket, bu bölgelerde yaşanan yoğun işsizlik ve giderek yaygınlaşan yozlaşmaya karşı olan yerel toplulukların ve topraksız işçi ve köylülerin desteğini arkasına almış bulunmakta.**

Devlet yetkilileri bölgede, 4.500 Maoist gerillaya karşı, 2000'den az **"ayaklanma karşıtı güvenlik görevlisi"**nin çalıştırıldığını, bu gücün ise Maoistler karşısında ba-

şarı sağlamanın mümkün olmadığını belirtiyorlar. Ayrıca **"Savaş deneyimi bir hayli yüksek olan gerillalarla başa çıkmak için daha iyi bir istihbarat ve eğitimin gerektiğini"** de vurgulayarak, **"Bu, biraz zaman alacak"** diyorlar.

Bir yandan Maoistleri etkisizleştirmeye çalışan ancak ağır yenilgiler alan güvenlik güçleri, diğer yandan da ülkenin birçok yerinde tırmanan kitle eylemlerine azgınca saldırmayı sürdürüyorlar.

En son **Andra Pradeş** eyaletinde, Haydarabat yakınlarında, topraksız köylü hareketi tarafından gerçekleştirilen eylemlere saldıran polis, köylülerin üzerine ateş açarak 8 köylüyü katletti.

Evrensel Bakış

Barut fıçısı patlamaya hazır!

Emperyalizmin krizinin yansıması olan gelişmeler, hem emekçi halklar hem de emperyalistler cephesinde kaçınılmaz seyrini sürdürüyor. Bu gelişmelerin bir yanında emekçi yığınların, mazlum halkların direnişleri, diğer yanında ise, krizi aşma çabası içinde saldırganlık projelerine ve bu projelerin hayata geçirilmesine dönük stratejilere sarılan emperyalistler var.

Halklar cephesindeki gelişmeler ise oldukça ümit verici. Sadece Ortadoğu ve Asya'da değil, Latin Amerika'da da yükselen halk hareketleri, emperyalizmin krizini derinleştirmede önemli bir rol üstlenmekte. **Peru'dan Meksika'ya, Brezilya'dan, Venezüela'ya,** neredeyse tüm Latin Amerika halkları, gerek emperyalist politikalara gerekse bu politikaların uygulayıcısı olan kendi ülke yönetimlerine karşı ciddi eylemler gerçekleştirmekteler. Emekçilerin eylemleriyle sarsılan bu ülkelerin büyük çoğunluğunda, emekçi yığınların oyları ile iktidara gelen sözde **"sosyalist"** ve **"sol"** kimlikli politikacıların hükümet olması ve eylemlerin bunların hükümetlerini hedef alması ise, önemli bir noktayı oluşturuyor. Temelinde halkçı söylemlerin yattığı aldatmacanın, halkları nezdinde artık açığa çıkması anlamına gelen bu gelişmeler, emekçi halkların, kendilerini sisteme yedeklemeyi hedefleyen her türden pratiğe eninde sonunda ayaklanarak karşı koyacağını ve hesap soracağını da göstermektedir.

Kısacası, barut fıçısı sadece Asya'da ve Ortadoğu'da değil, Latin Amerika'da da, halklar lehine patlamaya hazır hale gelmiş bulunmakta. Bu patlamayı kendi lehlerine çevirme çabasındaki emperyalistler ise, özellikle de işgallerin ve emperyalist saldırganlığın başını çe-

ken ABD emperyalizmi, işgallerin daha da derinleştirdiği krizini aşmanın yolunu, Ortadoğu'daki barut fıçısına daha fazla barut ilave ederek, daha büyük patlamaları tetiklemeye hazırlanıyor. Ve tabii ki bir kez daha, bu patlamaların, ülke içinde giderek derinleşen ekonomik ve siyasal krize bağlı, yakınlaştığı kesin olan patlamayı tersine çevirmesi umuduyla.

İşte ABD emperyalizmi bu çerçevede gerçekleştirdiği girişimlerle, Suudi Arabistan'ın yanı sıra, İran Körfezi'nde bulunan beş petrol zengini ülkeye, önümüzdeki yıllarda en az 20 milyar değerinde silah satmanın hazırlıklarını yapıyor. Hatta bu hazırlıklar, ABD Dışişleri Bakanı **Rice** ve Pentagon şefi **Gates**'in geçtiğimiz günlerde gerçekleştirdikleri Ortadoğu gezisiyle birlikte, neredeyse son aşamasına gelmiş bulunmakta.

Doların Euro karşısında giderek değer kaybetmesi, petrol piyasalarında, birçok ülkenin Dolardan Euro'ya geçmesi, çok açıktır ki ABD'nin ekonomik krizini daha da boyutlandırmaktadır. İşgaller için bankalardan alınan milyarlarca dolar borcun ödenememesi ve birçok bankanın neredeyse kapısına kilit vuracak hale gelmesi, emlak piyasaları başta olmak üzere, bir bütün olarak ABD para piyasalarında büyük çalkalanmaları getirmektedir. Bunun yansımaları ise, ABD borsalarının bu günlerde büyük zararlarla kapanmasında görülmekte, bu durum Türkiye de dahil özellikle de emperyalizme bağımlı birçok ülkenin, borsa vb. ekonomi piyasalarında panik yaratmaktadır.

Yukarıda da vurgulandığı üzere, ABD emperyalizminin son dönem artan hamlelerinin ardında yatan en önemli neden işte budur. Çünkü ekonomi uzmanları yaz sonuna kadar büyük bir çöküşe karşı uyarılmaktalar.

Bunu farkında olan Bush hükümeti ise, krizi tersine çevirme çabalarını, işgal savaşlarını yayarak aşma gayretini sürdürmektedir. Ancak giderek artan işgal karşıtlığı, yeni bir cephenin ve de mevcut işgallerin sürdürülmesinin artık giderek imkansızlığını ortaya koymaktadır. Bunun içindir ki açılacak yeni savaş (işgal) cephelerinin, öncelikle kendi toplumu içinde meşrulaştırılması gerekmektedir.

Üst düzey bir ABD yetkilisi geçtiğimiz günlerde **"en geç Kasım ayına kadar ABD'de kapsamlı terör saldırıları olacağı, El Kaide'nin böylesi bir hazırlık içinde olduğu"** duyumunu aldıklarını söyleyerek, 11 Eylül benzeri bir süreç yaşanabileceğinin sinyallerini vermekte.

Bu kez devreye sokulmak istenen senaryonun hedefinde ise saldırı hazırlıkları hala süren İran olduğu kesin gibi. ABD her ne kadar son günlerde, Pakistan'a dönük müdahale tehditleri savursa da, bölgedeki işbirlikçisi olan bu ülkeye dönük bu tehditlerin, daha çok da gözdağı niteliği taşıdığı söylenebilir.

Kısacası, Ortadoğu'daki birçok ülkenin böyle muazzam boyutlarda silahlandırılmasının, bir nedeni işgal bölgelerindeki direnişleri kırmaksa, diğer bir nedeni de askeri donanımı neredeyse bölgedeki ülkelerin toplamının donanımından daha güçlü olan İran'a karşı askeri gücün artırılmasıdır. Çünkü olası bir İran saldırısında bu ülkelerin bu silahları İran'a karşı kullanması veya ABD'nin yaptırımlarıyla kullanılması ihtimali yüksektir. Ancak bunların yanı sıra, bir diğer önemli neden de, bölgenin hakimiyeti için gerekli olan, iç karıştırları kızıştırarak, kardeş kavgalarının önünü daha da açmak ve bu silahların, bugüne kadar olduğu gibi, ileriki süreçte de bu kardeş kavgalarında kullanılmasını sağlamak, böylelikle de krizden etkilenen silah tekellerinin kârlarını garantilemektir.

İşgallerdeki yenilgiyi hazmedemeyen ve bu yenilginin sonucu olarak krizleri giderek derinleşen emperyalistler, krizden çıkış çabalarının sonucu olarak barut fıçısına çevirdikle-

ri bölgede, fıçıya barut doldurmayı sürdürürlerken, dakikası 200 bin Dolar'a mal olan işgallerin, başta Irak ve Filistin halkları olmak üzere, tüm bölge halkları üzerinde yarattığı yıkım da giderek büyüyen bir insanlık dramına dönüşmektedir. İşgalin sonucu olarak yaşanan çatışmaların sonucu olarak her gün çok sayıda Iraklı yaşamını yitirirken, Irak halkının en az üçte biri acil insani yardıma ihtiyaç duymakta. 26.5 Iraklıdan 8 milyonu gıda maddesi, elektrik, su, ilaç ve barınaktan yoksun olarak yaşamını sürdürmeye çalışmakta. **Iraklı çocukların ise % 28'i, yetersiz beslenmeden dolayı açlıkla boğuşmakta.** Bu koşulların düzelmesi bir yana her gün giderek daha da ağırlaşmakta.

Giderek büyüyen bir diğer insanlık dramı ise, izole edilmiş durumdaki **Gazze Şeridi**'nde, buradaki Filistin halkı özgülünde yaşanmaktadır. 1.5 milyon Filistinlinin dünyayla bağları koparılmış bulunmakta. Binlerce Filistinli bu koşullardan kurtulmanın yolunu, Mısır'a kaçmakta görmektedir. Ancak sınırlardan geçişe izin verilmemesi, bu kaçışı da mümkün kılmamakta. Ağır hastaların bile tedavi amaçlı sınırlardan geçişine izin verilmezken, **İsrail ve El Fetih'e** bağlı güvenlik güçleri, geçiş noktalarındaki güvenlik önlemlerini giderek artırmaktalar. Sınırdaki yaşanan bu insanlık dramının baş sorumlusu olarak da, **"İsrail'den sınırın kapatılmasını rica ettiği"** söylenen, işbirlikçi Abbas gösterilmektedir.

Ancak hem Filistin'de hem de Irak'ta işgal karşıtı direniş kendini yeniden biçimlendirme, böylelikle işgal karşıtı direnişleri büyütme çabasını sürdürüyor. Bu çabalar ise, ne işgalcilerin ne de buralardaki kukla hükümetlerin uzun süre ayakta kalamayacağını, er geç yıkılacağını sinyallerini vermekte. Tıpkı **Latin Amerika** halklarının sahte halkçıların iktidarını sarsan eylemleri ve Hindistanlı Maoistlerin, emperyalist güdümlü Hindistan egemenlerini **"Maoist ayaklanmadan korkma"** noktasına getiren yükselişleri gibi. Ne de olsa dünya halkların omzunda duruyor. Yeter ki onlar ayağa kalsın!

Kanla kirlenen elleri kim temizler?

Töredir; "baba evinden gelinliğiyle giden, kefeniyle geri döner." "Namus" kirlendi mi bir kere "ceza" bellidir: Alnına sıkılan tek bir kurşun. Artık ne zorla evlendirildiğin kişi bir gece sana tecavüz ettiği için taşıdığı bir buçuk aylık bebeğin önemi vardır - tıpkı Yase-min Çakar gibi- ne de 21 yaşının gencecik, tertemiz hayallerinin - tıpkı belediyeye ait çöplükte başından av tüfeğiyle vurularak öldürülüp, cesedi yakılan 21 yaşındaki Halise Taşkın gibi- Onlar "kirlenen namuslarını" kanlarıyla temizlediler. Peki kanla kirlenen elleri ne temizler?

Masmavi göğe inat, simsiyah urbalar içinde yürüyorum susuzluktan çatlamış boz tarlalarda. Ölümün rengiymiş siyah! Anam söyledi daha bu sabah, özenle çıkarırken çeyiz sandığından siyah eski entariyi. Yıllar yılı saklanmış, anadan kıza geçmiş. Kim bilir kaç ölüme tanıklık etmiş.

"Hadi" dedi anam, "Davran gayrı. Gey şu uğursuz entariyi. Baban yıkmadan ortaltığı, hazır ol hele". Usuldan kaçırdı gözlerini. Karanlık ufuklarda gözyaşlarını sildi sessizce. Susmayı öğretmişlerdi anacığımıza. Susmak, yaşamak demekti onun için. Susmak, dayaktan kurtulmak; susmak gün ışığını görmeyi kapı aralarından.

Aklım uyuşmuştu beni saran duyguların yoğunluğundan. İsteksiz, şaşkın giydim kara entariyi. Kara bir yemeni getirdi, başımı bağladı anam. Sıcacık kucagında uyuduğum, ılık sütünü emdiğim, beni büyüten anam... Şimdi içi yanıp yanıp kavruluyordu, ama dışarıya yalnızca incecik buharlar salan güçlü volkanik bir dağ gibi duran anam.

Sabahın ilk ışıklarıyla düştük yola, babam önde ben arkada. Son durağın neresi olduğunu bilmeden yürüdük saatlerce. Yüksek bir dağın eteğinden geçen patikadan yürürken ayağım ka-

yıverdi. Seçirtti elimden tuttu babam. Sessiz bir dev gibi çektiki yukarıya beni. Sıcacık babamın elleri. Şefkatli.

Gün göğe ağdığında epeyce uzaklaşmıştık köyden. Ucu bucağı görünmeyen, boz topraklı tarlalardan yürümeye başladık. Ayağımdaki lastik pabuç yeryüzü cehennemine gibi yakıyordu ayaklarımı. Babam ikide bir "Ha gayret! Az daha dayan hele!" diyordu şaşkın bir robot gibi. Masmavi gökyüzünde altın bir kolye gibi duran güneş iyice arttırmıştı etkisini. Sıcaktan, dilim damağım kurumuş, nefes almakta zorlanırdım. İkide bir yalamaktan çatlamış boz topraklara dönen dudaklarımı gören babam, sırtındaki kıl örme torbadan çıkardığı çelik matarayı uzattı, yüzüme bakmadan. Çekinerek aldım matarayı.

Babam da, ben de göz göze gelmekten kaçınıyorduk. Sanki birbirimizin yüzünü görürsek, aile meclisinin bize verdiği o büyük, önemli vazifeyi yerine getirme gücümüzü yitirecektik. Çelik matarada soğukluğunu korumuş buz gibi sudan içtim son kez. Hepsini içmek istiyordum ama içemedim. Babamın geri dönüşünü de düşünmek zorundaydım. O, bu yolları bir kez daha yürümek zorundaydı

boydan boya eve dönerken.

Matarayı alırken, ellerimi tuttu babam. Öylece durdu bir süre. Yıllar sürdü sanki o kısacık an. Usulca dudaklarına götürdü ellerimi, öptü. Sıcacık gözyaşları damladı ellerimin üstüne. Kerpiç evimizin önünde oynar buldum kendimi bir an. Toza toprağa bulanmış, üstümde anamın yeni diktiği basma entari, kirlenmiş kıvrıkcık saçlarım. Babam daha genç o zamanlar. Üzerinde yıpranmış, tozlu mavi kot pantolonu; terden sırlıklam olmuş siyah-beyaz kareli pamuk gömleği. Yorgun argın dönmüş harmandan. Yüzünde yol yol ter izleri. Eğilmiş küçük kızını kucaklıyor. Elbisemin tozlarını silkeliyor bir taraftan. Bir taraftan minik çocuk ellerime öpücükler konduruyor. Babam çok seviyor beni. Ne kadar mutlu bir çocuğum ben. Kapıda, el pençe duran suskun anama uzatıyor beni.

- **Gız, hele bi yu şu güccük gızın elini yüzünü, öpem hele bi pamuk yanaklarından.**

Sımsıkı tutuyor babam elimi. Sessizce yürüyoruz tarlanın öte ucuna. Yüksek ağaçlar örtmüş tarlanın öte yüzünü. Ağaçların dibine gelince durdu babam isteksizce. Yolun sonuna geldiğimizi anladım. Oturdu babam yüzünde kopko-

yu bir hüznün. Oturdum yanına çocukluğumdaki gibi usulca. Ama sokulamadım, sarılamadım yine çocukluğumdaki gibi. İçimde tarifi mümkün olmayan bir his. Beynim yetersiz kalıyor algılamakta duygularımın karmaşasını. Uyuştum. Sırtındaki kıl örme torbaya soktu babam elini. Solgun siyah bir yemeni çıkardı.

- **"Al hele şunu da. Yüzünü ört"** dedi kısık bir sesle.

Yüzüne bakmadan aldım yemeniyi. Gelin duvağı gibi örttüm başıma. Ayağa kalktı babam son bir gayretle. Elini beline attı. Amcasının verdiği tabancayı çıkarıp yüzüme doğrulttu. Yemeninin arkasından usulca son bir kez baktım babama. Ağlıyordu. Dudakları ızdırapla kasılmış, titriyordu.

- **"Şahadet getir"** dedi hiçkırarak. Şahadet getirdim. Korkunç patlama sesiyle bir iki metre öteye savrulup, çuval gibi düştüm boz toprağın üstüne. Vücutumda bir yerler çok acıyor. Silik bir gölge fark ettim başucumda. Belli belirsiz bir yüz. Babam. Ağlıyordu hiçkırıklarla.

- **"Affet yavrım. Affet yavrım"** diyordu acı bulanmış sesiyle. Tozlu ellerimi öpüyordu babam kerpiç evimizin önünde. Anam kapıda bizi bekliyordu suskun. **(Bir İK okuru)**

"Bizlere vesika, Manukyan'a ödül verdiler"

Kadına yönelik cinsel istismarın en şiddetli boyutu olan fuhuş ülkemizde binlerce kadının hayatını karartmakta. Çoğu zaman görmezden gelinen ve egemenler tarafından bir gelir kaynağı olarak görülerek örgütlenen, insan bedenine ve köleliğine dayalı bu sorun dünyada olduğu gibi ülkemizde de ciddi boyutlarda yaşanmaktadır. Bu sömürü ağının içinde zorla yıllarca tutulan ve kendini hayatsız kadın olarak adlandıran Ayşe Tükrükçü, geçtiğimiz seçim döneminden bağımsız milletvekilliği adaylığı ile bu konuya dikkatleri çekmeye çalıştı. Sorunun çözümünde yapmaya çalıştıklarının bir başlangıç olduğunun bilincinde olan Ayşe Tükrükçü, kadınlar üzerindeki cinsel istismarın ve sömürünün devletin denetiminde olduğunun, yapıldığının altını çiziyor. Ayşe Tükrükçü ile yaşadıkları ve milletvekili adaylığı üzerine konuştuk.

-Bağımsız adaylık süreci sizin için nasıl başladı ve neleri hedeflediniz?

- Ben halka hayatı çalınmış insanların ne kadar çok olduğunu duyurmak istedim. O insanların isteyerek bu yola girmediklerini göstermek istedim. Türkiye genelinde 35 tane sığınma evi var. Bize o kadar zorluklar çıkarıyorlar ki, devlet bizim oraya alınmamamız için çok ağır şartlar koyuyor. Bu devlet kurumlarına gitmeniz için cebinizde 150-200 YTL olması gerekiyor. **Bizler, hayatı çalınmış kadınlar o sığınma evlerine alınmıyoruz.** Hayatsız kadınlar da bu vatanın insanlarıdır. Kiminin kardeşi, kiminin annesidir. Hiçbirimiz isteyerek oraya gitmedik. Çıktığınız takdirde ise hiçbir gidecek yeriniz

yoktur. **Bizlere vesika verdiler, Manukyanlara ise ödül verdiler. Bu haksızlık! Sen kimin üzerinden para kazanıp kime ödül veriyorsun!**

Bu çalışmalarını yürütürken, sokaklarda yaşamak zorunda kalan kadın arkadaşlarımla görüştüm ve onların görüşlerini almak istedim. Onların sesi olmak için adaylığımı koydum.

- **Devlet, bu süreçte ne gibi engellemelerde bulundu?**

- Bağımsız adaylığımın ilgili bildirimleri dağıtmama bile devlet yasak koydu. Gözaltına bile alındım. Neden alındığımı sorduğumda bana **"geldiğin yeri ve gideceğin yeri unutma"** dediler. Ben bu emniyet birimlerimin nasıl ve

hangi kurumlarda çalıştıklarını bilen bir insanım. Genelevin kapısında nokta dediğimiz bir bölüm var, orada bir polis ve bekçi duruyor. Bizlere olanları, nasıl şiddet gördüğümüzü çok iyi biliyorlar. Kızlar onlara sığındığında ise yetkililere haber vereceklerine, patronlara haber verdiklerini de biliyoruz.

- **Yani kurtulmak isteyen kadınların oradan çıkmak için hiçbir şansı yok değil mi?**

- Hayır, mümkün değil. Türkiye'de bilinen 68 tane genelev var. 68 genelevde 3.715 tane kadın var. Kimileri yaşları büyütülerek çalıştırılıyor, kimi de 50-60 yaşına gelmiş olduğu halde hala çalıştırılıyor. Büyük çoğunluğu küçük yaşta

tecavüze uğramış, enseste maruz kalmış, aile içi şiddet görmüş. Eşini mahkemeden boşayıp buraya getirenlere şahit olduk. Kayıtsız ya da bir vesika altında pek çok çalıştırılan kadın var. İstanbul'da hayatı çalınmış hayatsız kadın sayısı 30.000'in üzerinde. Daha 2 gün önce Fatih Emniyet Müdürlüğü'nde 6 polis bir kadına tecavüz etti. Emniyet Müdürü onları açığa aldı. Üç gün sonra onlar İstanbul'un başka bir yerinde çalışacak. Devlet bize hiçbir hak vermiyor hayatımızı kurtarmamız için. Ama onlara hep hak veriyor. Bizim etimiz satılık, ama onlarınki değil. Neden bizi satma hakkı onlara veriliyor?

Beni 9 yaşında uğradığım ensest ve tecavüz buraya getirdi. Oraya düşen kadınların neden orada olduğunu değil, nasıl oraya düştüklerini sormak lazım.

Ben bu vesika yüzünden bir işe giremiyorum. Nereye gitsem SSK'dan bu vesika karşıma çıkıyor. Devlet hayatı çalınmış bir kadın olduğumu kayıt altına almış ve bu belge yüzünden her kapı yüzüme kapanıyor. İsmimi bile değiştirsem bir şey değişmez. Bunu devletin mahkemesinde devletin kaydı altında yapacaksın. O vesika da senin yeni ismine eklenecek.

- **Son olarak söylemek istediğiniz bir şey var mı?**

- Hayat çalmak çok kolay ama onları hayata döndürmek çok zor. Ben haksızlığa uğrayan insanların hepsinin yanındayım. Mücadeleye sonuna kadar devam edeceğim. **(İstanbul)**

Devrimci ve komünistlerin kültür-sanata yaklaşımı Marksist teorinin kültürü analizinden yükselir. Emperyalist-kapitalist ve burjuva-feodal kültürün insanlar üzerindeki etkilerini yıkmayı, öncelikli mücadele olan emperyalist-kapitalist sistemi yıkmanın bir parçası olarak ele alırız. Bizler elbette kültür sanat faaliyetlerimizi devrim sonrasına ertelemeyiz ve burjuva-feodal kültürle mücadele eder, bunu devrim mücadelesinin önemli bir ayağı olarak görürüz. Halk kültürünün ilerici yanlarını alır, devrimci kültürle yoğurur ve tekrar halka sunarız/sunmalıyız. Bunu kitleleri örgütlemenin bir aracı olarak görürüz.

Ancak şu da bir gerçek ki, bizler MLM biliminin sunduğu engin belirlemelerden çıkardığımız derslere karşın, genel olarak kültür sanat faaliyetlerimizi gerektiği gibi örgütleyememenin sıkıntılarını karşı karşıyayız. **Kültür sanat faaliyetini bütünü bir parçası olarak ele almak yerine, hatalı bir takım anlayışlarla hareket edildiğinde varılacak/varılan sonuçlar ortadadır.** Kültür sanat politikamızı hayata geçirmenin birer aracı olan kurum-kurumlarımızın bu noktada önemli bir yeri vardır. Bu alandaki politikaların sistemli, sürekli ve somut hale dönüşeceği mekânlar olarak buralar hayati önemdedir. Ancak bu noktada da yukarıda altını çizdiğimiz eksikliklerden kaynaklı sorunlar yaşadığımız açıktır.

Yaklaşık 11 yıl önce birçok yoldaşımızın, çevremizdeki onlarca insanın büyük emek ve çaba ile yarattığı kültür-sanat kurumumuz, faaliyete geçirdiği ilk yıllarda yükselen bir grafik çizerken, son yıllarda yaşanan darlaşma sonucunda, zamanla misyonunu oynamada sıkıntılı bir süreç girmiştir. Genel olarak DKÖ'leri ele alışımızdaki yanlış şekillenişin yarattığı sıkıntılar, kültür-sanat gibi daha özgün yanları bulunan bu alanda da yakıcı sorunları karşımıza çıkarmıştır/çıkarmaktadır. DKÖ faaliyetine uygun olmayan tarzdeki pratikler zamanla kurumu misyonu dışına çıkarmıştır. Asıl olarak DKÖ'ler, bizlerin kitleye açılmada ve onları kendi sorunları ve talepleri ekseninde bizimle harekete geçirmede araç olarak kullandığımız/kullanmamız gereken yerlerdir. Kültür-sanat kurumları bu misyonu daha özgün bir yapılanması olan kültür alanında hayat geçirmeye çalışır. Ancak bizim açımızdan genel olarak DKÖ'ler özelde de kültür sanat kurumlarımız uzunca bir süredir bu çerçevenin dışına çıkmış, darlaşarak **"bizim"** kurumumuz haline gelmiştir. Ülke içinde yaşanan güncel gelişmeleri takip edebilen ve

bunları uzun süreli devrim perspektifine hizmet edecek biçime dönüştürebilen bir kültür-sanat anlayışı, kültür-sanat cephesi içinde etkin bir rol alacak niteliğe ulaşabilir ve bu durum tersine çevrilebilir.

Bizim bu konudaki pratiklerimiz tersi bir yönde ilerlemiş ve kitleye yönelik politikalar yanlış yerlere savrulup, tıkanma boyutuna gelmiştir. Belirli kalıplar içinde ele aldığımız etkinlik, kurs vb. faaliyetler kitleyle buluşmayı ve ileri doğru atılmayı sağlamada yeterli olmamıştır. **Peki, bu durum karşısında ne yapmalıyız? İlk olarak bu durum sadece bizim için dersler alınması gereken bir dönem olarak algılanmamalıdır.** Kültür-sanat faaliyeti devrimci mücadelenin olmazsa olmaz ayaklarından biridir. **Yaşanan her olayı devrim lehine dersler çıkarmak ve ileri sıçramak için bir basamak olarak değerlendirdiğimiz gibi kültür-sanat faaliyetimizin bu sürecini de öyle değerlendirmek durumundayız.** Önümüzdeki süreçteki görevimiz; hatalarımızı öz-eleştirel biçimde MLM bilimi ışığında değerlendirmek ve yaratılan teorize edilmiş bilgilerin ışında pratiğe geçmek olacaktır.

Kültür-sanat faaliyeti gerekli midir?

Kültür sanat faaliyetinin önemi konusunda Mao yoldaşlardan şunları dinliyoruz:

"Aslında sanat için sanat, sınıflar üstü sanat diye bir şey yoktur. Proleter sanat ve edebiyat, proleter devrimci davanın ayrılmaz bir parçasıdır. Lenin'in dediği gibi "bütün devrim makinesinin dişlileri ve çarklarıdır."(1)

Elbette öncelikle bu dişli ve çarkları nasıl harekete geçireceğimiz ve nasıl kullanacağımız sorularının cevaplarını net olarak önümüze koymalı, kültür-sanat faaliyetini küçümseyen, dışında gören anlayışlarla mücadele etmeliyiz. Bu, alanda uzmanlaşmanın gerekliliği ve devrim mücadelesini ileriye taşımadaki öneminin anlaşılmasıyla kavranacak bir şeydir. Bununla birlikte güncel gelişmeleri takip eden hatta zamanla bu gelişmelerin içerisinden çıkan ilerici unsurları devrim lehine faaliyetlerde bir araya getirebilen bir yapı haline gelebiliriz. Bu şekilde oluşturacağımız nitelikli çalışmalarla kitleye taşıdığımız politikalarımız, kitle çizgimizi hayata geçirmenin bir aracı olabilecektir. Her renkten muhalif sanatçı, aydın ve sanatçı adayları için bir çekim merkezi olmak ve kültür-sanat alanında kurumsallaşmayı, kendi özgün ça-

Kültür-sanata bakış açımız üzerine...

ışma sistematizini oluşturmayı sağlamak bizim yaralarımızın en iyi ilacı olacaktır. Kurum çevresindeki ilişkileri ileriye çekmek, kurum çalışanlarına yönelik çalışma tarzını doğru şekilde belirlemek de yine bu ön koşullarla mümkün olacaktır.

Daha önce de belirttiğimiz gibi önemli olan doğru bir kültür-sanat politikasıyla hareket etmektir. Tüm bu çalışmalar sırasında ustalardan öğrenmekten ve yeni olan karşısında bu ilkeler ile yeni atımlar yapmaktan asla vazgeçmemeliyiz. Doğru bir kültür sanat anlayışının ilkelerini devrimin ilk yıllarında yoldaş Mao üç başlık altında toplamıştı. Uzun da olsa bu yazıdan bir bölümü tartışmalarımızda yön gösterici olması açısından aktarıyoruz:

"Yeni demokratik kültür millidir. Emperyalizmin baskısına karşı koyar... Bu kültür, sosyalist kültürler ve bütün öteki milletlerin yeni demokratik kültürü ile birleşmekte, yeni dünya kültürünü kurmak için her bireyle birlikte gelişmeyi ve birbirinden faydalanmayı sağlayacak ilişkiler kurmaktadır. Ama bu kültür, devrimci bir kültür olduğundan, emperyalist hiç bir milletin gerici kültürü ile hiç bir zaman birleşemez... Bugün işimize yarayacak her türlü şeyi sindirmeli, yalnız çağdaş sosyalist ya da yeni demokratik kültürlerden değil, yabancı ülkelerin, mesela yabancı kapitalist ülkenin aydınlık devre ait kültürü gibi eski kültürlerden de yararlanmalıyız. "

"Çin'de ve yabancı ülkelerde sanat ve edebiyat alanında eski çağlardan kalan zengin mirasa ve güzel geleneklere sahip çıkmalıyız; ama gene de amacımız, halk kitlelerine hizmet etmek olmalıdır. biz geçmişin sanat ve edebiyat biçimlerinden yararlanmayı da reddetmiyoruz: ama bizim elimizde yeniden yoğrulmuş ve yeni bir öz kazanan bu eski biçimler de halka hizmet eden devrimci bir şey haline gelirler." (2)

"Yeni demokratik kültür bilimseldir. Her türlü feodal düşünceye ve batıl inançlara karşıdır. Gerçeği olgulardan hareket ederek açıklamayı, somut gerçek ile teori ve pratiğin birlik halinde olmasını savunur. Komünistler siyasi eylem planında, bazı idealistlerle, hatta dini inançlara bağlı olan kimselerle birlikte anti-emperyalist ve anti-feodal bir cephe kurabilirler. Ama bunların idealist ve dini görüşlerine hiç bir zaman katılmazlar.

Yeni demokratik kültür halk kitlelerinin malıdır, onun için de demokratiktir. Devrimci kültür halk kitleleri için güçlü bir devrim silahıdır. Devrimci kültür, devrimden önce

ortamı ideolojik bakımdan hazırlar; devrim sırasında ise bu kültür bütün devrim cephesinin önemli ve gerekli bir savaş cephesini oluşturur. Devrimin kültür emekçileri bu kültür cephesinin çeşitli rütbelerdeki komutanlarıdır... **Halk kitlelerinden uzak duran bir devrimci, bir kültür emekçisi ordusuz generale benzer; ateş gücü hiç bir zaman düşmanı yenemeyecektir... Çünkü ısrarla belirtmek gerekir ki, halk, devrimci kültür için bitip tükenmez bir zenginlik kaynağıdır."** (3)

Geçmişin hatalarını sıçrama tahtası olarak kullanalım!

Ustaların engin deneyimlerinden çıkardıkları tezler bize kültür-sanat faaliyetimiz için de önemli dersler vermektedir. Bizim ülkemizin özellikle dikkate alınarak bu dersler önümüzdeki süreçte bir kez daha değerlendirilmeli ve tecrübelerimizle birleştirilerek çalışmalarımıza yön vermeliyiz.

Önümüzdeki aylarda kurumumuzun yeniden ayağa dikilmesi için çalışmalarımıza hız vermeliyiz. Böylesi bir yeniden oluşturma süreci bizim ele alışımızla büyük bir sıçrayışa ya da gerilemeye neden olabilir. **Biz bu süreci kendimizi, geçmişten çıkardığımız dersler ışığında bir sıçrama tahtası olarak kullanma ve daha güçlü bir yapıyla ileriye yönelmenin fırsatı olarak görüyoruz.** Yukarıda bahsettiğimiz gibi bu faaliyeti genel olarak sahiplenmek, çevremizdeki geliştirilebilir her türlü ilişki ve olanağı bu faaliyeti düşünerek değerlendirmek ve genel faaliyetimizin bir parçası olarak görmek bizim sorumluluklarımız arasındadır. **Bu, önümüzde yakıcı bir sorun olarak yerini almıştır ve çözümünü örgütlü faaliyetçilerimizin bilincinde alacağı yerle mümkün olacaktır.** Yakın zamanda hız verilecek bir çalışma ile sağlam temeller atarak kurumu yeniden oluşturma ve zamanla geliştirme anlayışını oluşturmaya çalışacağız. Unutmamalıdır ki burada çözümün esası maddi sorun ya da mekân sıkıntısı değil kurumu canlı bir organizma gibi faaliyeti büyüten doğru bir siyasetle ayağa dikmektir. Bu da bizim çalışmalarını ele alıştaki ciddiyetimizle gelişebilecek bir şeydir.

(1) Mao Seçme Eserler Cilt 3 Yenân Sanat ve Edebiyat Forumunda Kapanış Konuşması-Mayıs 1942

(2) age

(3) Mao, Yeni Demokratik Devrim

Bizi bir parça hazin ve dimdik bırakıp gittiniz ve bundan dolayı biz unuttuk bağışlamayı...

23 Ağustos 1992'de on kişilik bir TIKKO birliği, Ovacık'ın Kepir Yaylası Mevkiinde bir ihbar sonucu pusuya düşürülür. 12 saat süren çatışma sonunda TIKKO üyeleri Yıldız Ayriç, İmam Cem İşıtmez, Akın Uzun ve TKP/ML üyesi, Komutan Dursun Erkul şehit düşer. Meral Gezer ise yaralı ele geçirilerek işkenceyle katledilir. İnsanlığın büyük özgürleşmesi uğruna girilen sosyal kurutuluş mücadelesinde adanmaya ikirciksiz olan bu yaşamlar önünde saygıyla eğiliyoruz...

**Zemheri sabahında biten
İlkyaz çiçekleriyiz
Buz içinde sevinen kuşanan
Yaralı,
Aç,
Uğrun
Vahşetin yolağzında
Çarmıha vurulan
Bir eşkiya güncesidir ömrümüz
Dağlara, dağlara bezenmiş
Lirik ve destan...**

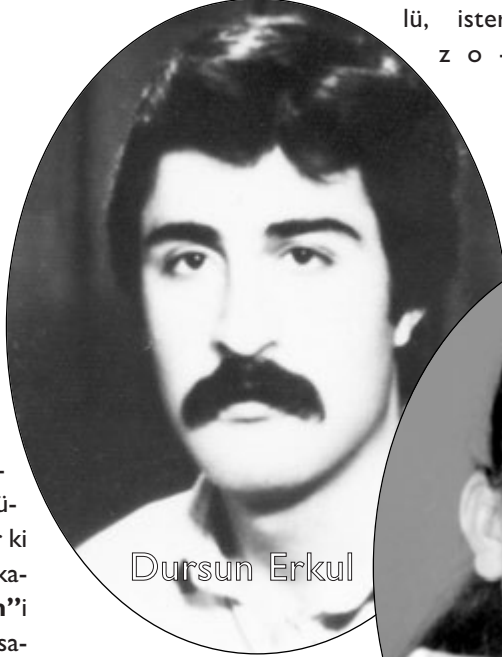
Devrim yapmak özgürleşmektir. Devrimin akışkan nehri kan, zafere götüren yükseltici basamakları toprağa düşen milyon candır. Öylesine ikirciksizdir ki devrim, ya kanını ya canını değil, hem kanını hem canını vermeyi göze alan "ben"i isteyebilir. Ancak bu irade ve kararlılık sahibi olan bireyler ve sınıflar "ben"imle sistemi ve dünyayı değiştirebilir der! Devrim iki ayrı ideolojinin, iki ayrı sınıfın şiddetli çatışması, savaşmasından başka bir şey değildir...

Operasyonlar, hareketler, anılar, tuzaklar, şehitler, zaafılar, endişeler, korkular... İşte bir dağın iki cephesinden cesur, korkak, aciz, acımasız, müşfik, yalın, kahraman insan manzaraları...

- Hafif bir hışırtı duydu Akın. Durup dikkat kesildi. Karanlıkta duvarın dibinden birinin yavaşça kendine yaklaştığını fark etti. Ani bir refleksle silahını doğrultup bağırdı: "Kartal nerede?", "Atmacanın yuvasında!" Parola tamamı. Sesi tanıdı, Cem'di bu.

- Parola ve işaretinin 11'e tamamlama olduğunu söyledi Komutanları. Yani parolayı soran 3 dese, karşı tarafın -şayet "vatansever" bir Türk askeriyse- 8 demesi gerekiyordu. Her zaman tek rakam söylemeye dikkat edilirdi. Çünkü çift rakamlarda kimi kez çuvallamışlardı. Asker kolayına geldiğinden mi, yoksa yaşadığı anın heyecanından mı bilinmez, bazen parola olarak belirlenen rakamın yarısını sorardı. Karşı tarafın da aynı rakamı söyleyeceğini düşünmeden... İş rakama dökülünce zaman zaman askerle "teröristin" yarı yarıya parolayı paylaştıkları, böylece anlaşlıkları olurdu. Bu heyecanın, gerilimin, bilinmezliğin ve apansızlığın eseriymiş belki de.

Parola dağın yaşam koşullarında hangi cephede olursa olsun yaşamanın, ayakta kalmanın kanunu gibi. Evcilik oyunu değil ne de olsa, var olma savaşı bu. İster gönül-

Dursun Erkul

runlu...

- Gecenin sessizliği hakimdi yeryüzüne. Gerilla birliği uykuya dalmıştı. Yarın yorucu bir gün olacaktı. Yalnızca nöbetçi uyanıktı. Tenini yalayıp geçen serin, güzel bir hava vardı. Uykusu yoktu, ama sigara içmemek canını sıkıyordu biraz. Ancak gecenin 02:00'sinde sigara kötü, sinsî bir düşmandı. Bunu biliyordu, bu düşüncesinden hemen vazgeçti. Bir türkü geldi dilinin ucuna, sustu; sonra usuldan, yavaşça mırıldanmaya başladı.

**"Dünyanın üzerinde kurulu direk
Emek zay olmadan sızlar mı yürek
Bu düzeni kim kurmuş bizler de bilek
Söyle canım söyle dinlesin canlar"**
***

- Emin nöbetteydi, uyumamak için kendini zor tutuyordu. Kendini buraya getiren nedeni soruyor, sonra kendisi yanıtlıyordu. "Vatani görev"... Şu askerlik bir an önce bitseydi de, kavuşsaydı Emine'sine. "Bizim oralarda öyle" dedi kendi kendine "Askerlik yapmayana kız verilmez"... Uykü gözkapaklarını ağırlaştırıyordu. "Elimi yakarsam uyukum kaçır" dedi. Montunu siper ederek sigarasını yaktı. Derin bir nefes çekti. Sigara ısınmış, ucu korlaşmıştı. Bir anda sol elinin üstüne bastırıp sigarayı, irkildi. Bir acı duydu içinde. Ama uykusu da dağılmıştı. Bu iyiydi. Sabah komutan onu nöbette uyurken yakalarsa başına geleceklere düşünmek istemiyordu.

***

- Sabahın erken saatlerinde yola koyuldu gerillalar. Yaklaşık 5-6 saatlik yolları vardı. Komutan Duran gerekli talimat-

ları vermiş, birliğin başına geçmişti... Kayalıklı patikadan ilerliyorlardı. Dağlar gerillaları, gerillalar dağları seyrediyordu. Sanki birbirlerine meydan okuyor gibiydiler... Olası çatışma alanının içinde yaklaşık 4 saatte yürüyorlardı. Her an dikkatli ve tedbirli olmaları gerekiyordu.

- Askerler avcı kolu biçiminde ilerliyordu. Bazen yamaçtan yu-

Yıldız Ayriç

varlanarak yürümeye çalışıyorlar, bekliyorlar, çevreyi gözetleyip tekrar ilerliyorlardı. Aldıkları ihbar onları heyecanlandırmıştı. Gerekli yerlere mevzilendiler. Elleri tetikte bekliyordu düşman...

- Gerillalarda sessizlik hakimdi. Giderik, bilmeden askerlere yaklaşıyorlardı. Askerlerse nefeslerini tutmuş, ateş emrini bekliyorlardı. Bir dal kıvılda, bir yaprak düşse kıyamet kopacaktı...

***

- "Ateş!..." Gerillalar şaşkınlık içinde kendilerini yere attılar. "Ateş" sözcüğü sessizliğin büyüsünü bozmuştu. İlk şaşkınlık anı geçmişti, artık silahların sesiydi konuşan. Silah sesleri öyle yoğundu ki, bütünmüş gibi duyuluyordu. Düşmanın yoğun havan, roket, makineli tüfek ve havadan da 4 helikopterle hava hareketi karşısında ferdi silahlarıyla cevap veren gerillaların direnişi vardı.

Mermiler havada uçuyordu. Saatlerce süren çatışmada silah sesleriyle gelen haber, uçup giden mermilerin semaya çizdiği "kader" mesajıydı. En önde giden 3 gerilla şehit düşmüştü. Hava kararmıştı; ama çatışma hâlâ sürüyordu. Gerillalardan biri bir ses duydu. Yıldız'ın sesiydi bu, ya-

ralanmıştı. Mermiler üzerlerinden geçerken sırtlayamazlardı onu, tehlikeliydi. Yarasının ağır olmasına rağmen belli bir yere kadar sürüklemek zorundalardı.

- "Az kaldı yoldaş diren, iyileşeceksin" diyordu yoldaş. Kimsenin duymayacağı bir sesle... Çok acı çektiği, gerilmiş kaslarından belli oluyordu. Yarasını temizlemeye çalışıyorlardı hep beraber. Az sonra inilti kesildi. Şehit düşmüştü Yıldız. Ölüm soğuk bir gerçeklikti ve bundan kaçılmazdı. Saçlarına ve gülen gözlerine yakışmayan soğuk yüzüne dokundu yoldaşları yeniden... Gözyaşları durdurulmaz bir seldi artık, içten içe akan...

- Haberci geldi. "Komutanım" dedi. "İsmail'in durumu iyi değil."

Normal koşullarda böyle bir yaralıya gelebilecek helikopter her zaman olurdu. Ama bir asker için değmezdi. "Bırakın gevzeleliği salak herifler, savaşa devam, hepsini ölü istiyorum"

- Ortada duran mezarın üzerinde binlerce yıldız vardı. 4 gerilla dizilmiş bekliyor. Yıldız, İmam,

Akın ve Dursun. 4 can... Sanki dünyanın ayrımcı, kirli sistemine inat, aynı sırada ve öylece uzanmışlar. Ve 4 yetmez diyor zulüm. Meral'i de ayırıyor yoldaşlarından. "Meral yoldaş yaralı olarak düşman eline geçmiş ve katledilerek şehit düşmüş..."

- "Kayıplar çok. Ama bunu köylülere söylemeyeceğiz anladınız mı?" "Ölüler mi?, şimdi onları düşünmenin sırası değil"

**Son söz
Günler ağır,
Günler ölüm haberleriyle geliyor,
En güzel günleri yaktık ellerimizle**

**Ve gözümüzde kaybettik ağlamayı
Bizi bir parça hazin ve dimdik bırakıp
gözyaşlarımız gittiler
Ve bundan dolayı
biz unuttuk bağışlamayı**

İmam Cem İşıtmez

Yaşayacağımız o son anı elimizden alamazsınız ya! O bizim işte, o bizim zaferimiz!

Nicola Sacco ve Bartolomeo Vanzetti kimdi? Yedi yıl sonra ölüm kararı infaz edildiğinde kim olmuşlardı?

Nicola Sacco hapishaneyi ölümden daha korkunç bulur. **Ateşli bir militandır**, eylemsizlik ona acı verir. Vanzetti gibi, o da Amerika'ya 1908'de gelmiştir. Amerikan hayat tarzına ayak uydurmakta zorluk çeker. Neredeyse sadece İtalyanlarla görüşür. Arkadaşlarının çoğu gibi bir anarşist çevreye girer. Elinden geldiği kadar para biriktirmeye çalışır. Annesinin ölüm haberi geldiğinde ülkesine dönme kararı verir. Tutuklandığı günün sabahında karısının valizleri hazırlamasına yardım etmiştir. Ama yine de arkadaşlarıyla birlikte bir anarşist mitingün hazırlığına katılmaktan kendini alamaz. Miting bir matbaada çalışan bir İtalyan gencin kararlık "**intiharı**" üzerine düzenlenecektir. Okumaya, kendini eğitmeye çalışır. Adil bir şekilde yargılanmadığını düşünür sürekli. Yoksullara ve İtalyanlara karşı kör bir nefretin kurbanı olduğuna inanır.

Daha yaşlı ve bekar olan **Vanzetti**'nin mizacı da tutkuları da çok farklıdır. Hapishane onu çok değiştirir, kendini iyi hisseder. Hayatının sonunda "**bir toprak kurdunun ya da bir tavuğunki gibi olmayan**" ölümünü selamlar. Neşeli ve arkadaş canlısı bir insandır. İtalyanların kaldığı bir binada bir odada kalır. Boş vakitlerinde hep okur; **Dante ve Renan, Hugo ve Tolstoy, Marx ve Proudhon** okur. Bir yandan da militan bir eylemlilik içine girer. Kropotkin'e ve Malatesta'ya hayrandır. Bridgewater soygunundan mahkum olduğunda boş zamanlarında okumaya devam eder; felsefeye ve aritmetiğe merak sarar. Proudhon'u tercüme eder. "**Bir proleterin hayat hikayesi**" adını verdiği çocukluk anılarını kaleme alır. Mahkemeyi büyük bir dikkatle izler. Siyasi "**dostlar**"ının kendisine pek yardımcı olmadığını ve ABD'deki işçilerin kitlesel desteğini arkasına alamadığını düşünür. En aktif destekçilerinin "**entelektüeller, orta sınıf ve bazı ünlü şahsiyetler**" olduğunun farkına varır, idamından kısa bir süre önce bu konudaki kırılgan üzüntüsünü dile getirir: "**Başka ülkelerde yapılanların yarısı burada yapılsaydı, biz şu anda özgür olurduk.**"

*Bunlar gelmese başıma/ siz çıkmasaydınız karşıma/ ona buna dert anlatacağım diye köşe başlarında harcar giderdim ömrümü/ silik, belirsiz, yenilmiş titretir giderdim kuyruğu. Ama şimdi öyle mi ya! Bizim başarımız bu ölüm, bizim zaferimiz bu Dünyada aklımıza gelmezdi böyle yararlı olacağımız/ insanlık için/ adalet için, hürlik için es kaza gördüğümüz bu hizmeti/ bir kere değil, on kere yaşasak yapamazdık. Dediklerimiz, hayatımız, çektiklerimiz/ hiç kalır bunun yanında hiç kalır yanında idamımız /bir kunduracıyla bir işportacı parçasının idamı/ Yaşayacağımız o son anı elimizden alamazsınız ya! O bizim işte, o bizim zaferimiz!

15 Nisan 1920'de Massachusetts'te **Slater & Morrill** ayakkabı şirketinin paralarını taşıyan zırhlı araç soyuldu; araçtaki şirket muhasebecisi ve koruması vurularak öldürüldü. Araçta bulunan yaklaşık 15 bin Doları alan iki soyguncu, kimseye görünmeden kendilerini bekleyen arabaya binerek oradan uzaklaştılar. Soygunun ardından, olayla hiçbir ilişkisi olmayan iki anarşist, **Nicola** isimli bir ayakkabıcı ve sokaklarda balık satan yoldaşı **Bartolomeo** tutuklandı.

I. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın bitmesiyle ortaya çıkan işsizlik, ücretlerin korkunç düşüklüğü, büyük sermayenin gittikçe büyümesine karşılık halkın hızla yoksullaşması ülkede huzursuzluğun büyük ölçüde yaygınlaş-

masına yol açmış, 1918'de 1 milyon olan grevci işçi sayısı 1919'da 4 milyona yükselmisti. **İşçiler grevlerde ekonomik haklar yanında demokratik haklar da talep etmeye, kimi endüstri kollarının millileştirilmesini istemeye başladılar.** Gelişen radikal hareketlerin geriletilmesi için yoğun bir baskı ortamı yaratıldı. 2 Ocak 1920'de 70 kentte aynı anda gerçekleştirilen "**baskın**"larda 6000'i aşkın ilericu tutuklandı. Solcu partilerin bütün binaları basıldı, yöneticileri içeri atıldı. Tutuklananlar kentlerin büyük caddelerinden kelepçeli olarak toplu halde geçirildiler. İşkenceler ay-yuka çıktı. Basının da yardımıyla tüm ülke bir korku ve dehşet ortamına sokuldu (ilginçtir, benzer olaylar II. Dünya Savaşı'nın ertesinde de yaşandı). Yoğun baskıya uğrayan gruplardan biri de göçmen işçilerdi. Göçmen işçiler en ağır işlerde en düşük ücretlerle çalıştırılıyorlardı. En son işe alınıp en önce işten atılanlar da -siyahlarla birlikte- onlardı. 1920'de madenlerde çalışanların % 44'ünü, demir-çelik endüstrisinde çalışanların % 33'ünü göçmen işçiler oluşturuyordu. İşte I. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın sona ermesiyle başlayan bu kriz dönemi **Sacco ve Vanzetti davasının arka planını da oluşturuyordu. Onlar bu kriz ortamının kurbanlarından biriydi.**

Amerikan adalet sistemi, politik görüşleri var olan düzene karşı olanların mahkum ve infaz edilmesi konusunda uzun ve kirlili bir geçmişe sahiptir. İşte bu tür davaların en ünlü ve dile düşmüş olanı, komünizm korkusunun yoğun yaşandığı 1920'li yıllarda, anarşist olduklarını kabul eden Sacco ve Vanzetti'nin elektrikli sandalyede idam edilmeleri oldu. Sahte bir hırsızlık suçlamasıyla gerçekleri gözardı eden bir dava sonucu, işlenen suç yerine, politik düşünceleri nedeniyle yargılandılar ve idama mahkum edildiler. Kararın okunmasıyla iki tutuklu için yedi yıl süren uzun ve acılı bekleyiş başladı. Mahkeme uzadıkça uzar. Hatta o sırada başka bir cinayetten hapiste yatmakta olan **Celestino Madeiras**, soygunu ve cinayetleri **Joe Morelli** çetesiyle birlikte işlediğini itiraf eder. Ama... Tıpkı sonraları Rosenberglerin davasında olacağı gibi karar, mahkeme başlamadan belirlenmiştir... Dava tüm dünyada tepkilere neden olur ve altı yıl boyunca binlerce insan onlara destek vermek için sokaklara dökülür. Ama bütün çabalar boşa çıkar...

İlk olarak idam edilen Sacco, infaz odasına emin adımlarla girdi ve gardiyanın bir işaretini üzerine elektrikli sandalyeye oturdu. Aynı an-

da, İtalyanca bağırdı: "**Yaşasın Anarşi!**" Birkaç dakika sonra Vanzetti getirildi. Sakin ve dikkatliydi. Elektrikli sandalyeye oturdu ve bağlanmadan önce, alçak sesle oradakilere konuşmaya başladı. "**Size masum olduğumu söylemek istiyorum**" dedi ağır ağır...

Tam yedi yıl akıl almaz bir hukuk rezaleti olarak süren ve iki suçsuz insanın, "**işinin ehli bir kunduracıyla, bir işportacı parçasının**", elektrikli sandalyede katledilmesiyle sonuçlanan olay ABD tarihinin sayısız yüzkaralarından birini oluşturur. Mahkeme sırasından Yargıcin jüriye dönüp "**Kararınızı verirken Fransa'da savaş alanlarında ölen yiğit askerlerimizi düşünün. Aynı vatanseverlik duygusuyla kararınızı verin**" demesi, tüm jüri üyelerinin varlıklı Norfolklulardan oluşması, tanıklıkları karara temel olan iki tanıktan birinin hapishane kaçağı olduğunun ve mahkemede sahte adla tanıklık yaptığının ortaya çıkması, davanın gidışı hakkında bize yeterince bilgi veriyor.

Vanzetti'nin Sacco'nun Oğlu Dante'ye Mektubu

"Hiç aklından çıkarma Dante, eğer birisi baban ve benim hakkımda başka bir şey söylerse, o, masum ölümlere, yürekli bir şekilde inanmış insanlara küfreden bir yalancıdır. **Şunu da iyi bil ve hep hatırla Dante, eğer baban ve ben kalış, riyakar, dönük insanlar olsaydık ölüme gönderilmezdik.** Bize karşı topladıkları delillerle cüzamlı bir köpek, bir akrep bile ölüme mahkum edilemez. Bizim, davamızın yeniden görülmesi için öne sürdüğümüz bu olgular, bir ana katilinin, yüreği taşlaşmış bir suçlunun davasının yeniden görülmesine yeterdi.

Hiç aklından çıkarma Dante, bunları hep hatırla; biz suçlu değiliz, bizi bir yılın uydurma ve yalanla mahkum ettiler; yeniden yargılanmamıza karşı çıktılar ve eğer yedi yıl, dört ay, onbir gün süren tarifsiz acılardan sonra bizi idam ediyorlarsa, bunun sebebi sana demin söylediklerimdir, **çünkü biz yoksullardan yanaydık, insanların insanların tarafından ezilmesine ve sömürülmesine karşıydık.**"

21 Ağustos 1927

Sacco ve Vanzetti'nin savunmaları

"Ömrümden gerçekten hiç suç işlemediğim gibi, bütün ömrümce suçu, yani bugünkü yasaların ve ahlakın suç saydığı şeyleri yeryüzünden yok etmenin mücadelesini verdim. Bunların yanı sıra bugünkü yasaların ve ahlakın haklı bulduğu ve kutsadığı suçu da, yani insanın insanı ezmesi ve sömürmesi suçunu

da işlemedim. Ve burada bir suçlu olarak bulunmamın bir nedeni varsa, birkaç dakika sonra beni mahkum etmeniz için bir sebep varsa, o da işte bundan başka bir şey değildir. (Vanzetti'nin Savunması'ndan)

"... Biz insanları kitaplarla, yazılarıyla birbi-

rine kardeş ediyoruz. Siz insanları kovuşturuyor, onlara baskı yapıyor ve onları öldürüyorsunuz. Biz her zaman insanları eğitmeye çalışıyoruz. Siz, bizlerle bir başka ulus arasına bir nefret uçurumu açmaya çalışıyorsunuz. İşte bugün ben bu nedenle, ezilen sınıftan olduğum için burada bulunuyorum. Siz ise ezen sınıftansınız." (Sacco'nun Savunması'ndan)

Bir yolculuk, bir köy, bir gün...

Findık toplama dönemi yaklaştı yine. Ağustos ayının sonlarına doğru Karadeniz'de başlayan findık toplama işi **Batı Karadeniz**'de Ağustos ortalarına doğru başlıyor. **Sakarya**'da çok sayıda findık bahçesinin yer aldığı Batı Karadeniz illerinden biri. Ve Ağustos ortalarına gelindiğinde **Batman**, **Siirt**, **Adıyaman**, **Diyarbakır**, **Urfa** vb. illerden kamyon kasalarında ya da tren istasyonlarında yatak yorganlarını yüklenmiş 10-15 kişiyi başlarında bir çavuşla sohbet ederken, yemiyeleri tartışırken görebilirsiniz Sakarya'da. Kundaktaki bebeğini sırtına bağlamış, sümüklü burunlarıyla büyük gelen pantolonunu çektişiren çocuklarla, boğazını yırtarcasına öksüren ancak yine de tütün sararak derin bir nefes çeken insanların oluşturduğu bu kalabalık **Türkiye Kürdistanı'ndan yola çıkan ve kışa kadar çalışmak zorunda olan mevsimlik Kürt işçiler**. Doğdukları yerde ekilecek toprakları bırakılmayan Kürt işçilerin yolculuklarının son durağı findık ya da kayısı bahçeleri, pamuk ya da mısır tarlalarında çalışmak oluyor genelde. Yediden yetmişe ev ahalisinin toplanıp geldiği bu yerlerde önce barınmak için çadırlar kuruyor. Sonra yemek yapmak ve yıkanmak için çalı çırpıdan banyo, tuvalet, mutfak benzeri yerler yapıyor, ocaklar kuruyor, yataklar seriliyor. Zaten önceden çavuşla anlaşma yapmış olan mevsimlik işçiler çadırların çalışacakları bahçeye yakın olmasına özellikle dikkat ediyor.

Yaşam, her gün ilişkilerle başlıyor...

Ancak Sakarya'nın Hendek ilçesinde durum biraz farklı. Çünkü Hendek'te özellikle **Çağlayan** ve **Çakallık** köylerinde yaşayanların iki ya da üç katlı kendi evlerinin bahçelerinde findık ağaçları bulunuyor fakat bunları genelde aile bireyleri 3-5 günde toplayarak bitiriyor. Büyük bahçeler ise yani mevsimlik işçilerin çalışacağı bahçeler köyün daha uzağında kalıyor ve buraya araç hareket etmiyor. Bu nedenle çadırlar tarlaların yakınlarına kurulmuyor. Köyün içindeki açık bir araziye kurulum zorunda kalıyor. Ve 2.5 saatlik bir yürüyüşle aslında ekmek biçilen findık bahçelerine ulaşabiliyor. İnşaatı bitirildiğinde yaklaşık olarak 250 bin YTL'ye satılacak olan 2-3 katlı evlerin önünde kurulan derme çatma çadırlarda yaşam her gün bu büyük ilişkiyle başlıyor. Akşam 19:00'da günün yorgunluğunu atmak için çadırlara dönerken yol üzerinde sıra sıra böğürtlen çalılıklarının önünden geçerken ya köyün kahvesinden evine dönen yaşlı bir amcayla, ya yüzmekten yorgun düşmüş gençlerle, ya yurtdışından köyüne tatil için gelen bir ailenin lüks arabasıyla, ya da kendileri gibi yoksulluğun ta buralara taşıdığı başka findık işçileriyle karşılaşmak mümkün.

Haziran ayında Sakarya'nın merkezinde Kürt oldukları için saldırıya uğrayan inşaat işçilerini hatırlayarak, gelecek olan Kürt mevsimlik işçilerinin yaşam koşullarını ve "**farklı olmanın**" buralarda yaşadığı durumu gözlerimizle görmek, sohbet etmek, gazetemizde yer vermek için yola çıkıyoruz İstanbul'dan. **Haydarpaşa**'dan **Adapazarı** trenine biniyoruz. **Gebze**, **İzmit**, **Kırkikievler**, **Sapanca**, **Arifiye** derken Sakarya merkeze ulaşıyoruz. Henüz yolculuk bitmiyor tabii. Önce Hendek arabalarına binmek için terminale gidiyoruz. Hen-

Henüz tarım işçilerinin gelmediği Adapazarı-Hendek'te, findık üreticisi köylüler susuzluğun findıklarını vurduğunu söylüyorlar.

dek'te indikten sonra köylere gidecek olan minibüsleri bekliyoruz. Ve **Çakallık** köyüne geldiğimizde sabahtan başladığımız yolculuğun saat 16:00'da sonlandığını fark ediyoruz. Hemen mevsimlik işçileri bulmak, onlar çalışırken fotoğraf çekmek, akşam da çadırlarına misafir olmak istiyoruz. Ancak yola çıkarken yanlış bir hesap yaptığımızı fark ediyoruz. Bütün gün ulaşmak için yol kat ettiğimiz ve aradığımız işçilerden henüz hiçbirisi yok. Çünkü mevsimlik Kürt işçiler Ağustos'un 10'undan itibaren köylere gelmeye başlıyor ve 15-20 gün kadar burada kalıyorlar. Ondan sonra da **Çukurova**'ya pamuk toplamak için yola koyuluyorlar.

Susuzluk findığın içini de boşalttı

Buralara gelmişken köy ve ilçe hakkında bilgi edinmeye çalışıyoruz. **Çakallık**'tan başlayıp **Çağlayan** köyü'ne kadar süren gezintimiz sırasında mısır, findık, kara erik, incir, ceviz ağaçları karşımıza çıkıyor bol bol. **Karalâhana**, **marul**, **soğan**, **maydanoz**, **patlıcan**, **biber** vb. sebzeler ekili bahçeli evlerin hepsinin önünde bir çardak ve akşam sohbetlerine misafir ağırlamak için özenle hazırlanmış masa ve sandalyeler, dantelli divanlar sessizce bekliyorlar. 37 yıldır **Hollanda**'da yaşayan bir amca yolculuğumuz sırasında bize eşlik ediyor ve köy hakkında birçok şey anlatıyor. Findık bahçelerini geziyoruz beraber. Findık ağaçlarının tamamına yakınının yaprakları kurumaya yüz tutmuş durumda. **Henüz yeni olgunlaşmaya başlamış olan findıkların içi genelde boş çıkıyor**. Bu yıl bangır bangır su sıkıntısından dem vuran devlet, bu sıkıntıyı gidermek için tatil çıkarmak gibi öneriler sunarken köylülerin ve tarım ürünlerinin nasıl etkileneceğine dair herhangi bir açıklamada bulunmayarak

alternatif bir proje geliştirmediklerinden özellikle **Sakarya**'da findıktan büyük zarar edilecek öngörüsünü ediniyoruz. **Koskocaman** köyde sadece bir bahçedeki ağaçların yapraklarının yeşil ve findığın bol olduğunu görüyoruz. Çünkü bu bahçenin önünden küçük bir su birikintisi geçiyor ve ağaçların su ihtiyacı doğal olarak karşılanıyor. Ne var ki diğer bahçeler bu kadar şanslı değil. Aslında su bakımından oldukça zengin bir yer. **Pınar**, **Aytaç**, **Başbakan**'ın oğlunun şirketi olan **Balsu** gibi **4 markanın su depolama fabrikasının olduğu bir yer Çakallık köyü**. Ve köyün başındaki dağlarda bulunan göllerden akan suyun oluşturduğu ırmaklar mevcut. Köye de bu gölden su getiriliyor. Ne var ki köyün içinden geçmediği için bahçeler bu suların nasiplenemiyor. Su ihtiyacını yağmur ve kar suyundan karşılayan ağaçların, bu yıl yağışların çok az olmasından kaynaklı verimleri önceki senelere oranla oldukça düşük. 4 YTL olarak verilen taban fiyatının Sakarya köylülerinin zararlarını karşılayamayacağı da oldukça açık bir şekilde görülüyor.

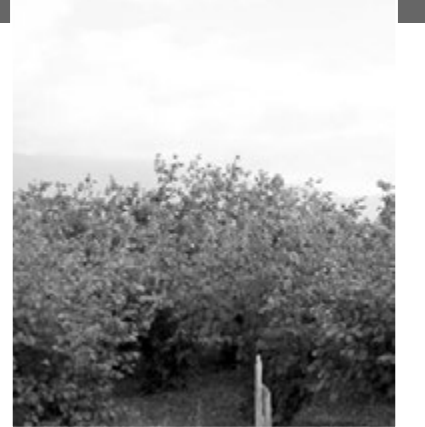
Farklı milliyetler, Aynı dertler...

Hendek'te **Kafkaslar**'dan yüzyıllar önce göç ederek buralara yerleşmiş olan **Abazalar** 65 köyün tamamında yaşıyorlar. Buldukları ilçelerde ve köylerde kültürlerini yaşatmak için kültür ve dayanışma dernekleri kurmuşlar. Mayıs ayından itibaren başlayarak yazın sonuna kadar yaylalarda festivaller düzenleyip kurdukları samimi ilişkilerini daha da geliştiriyorlar. Aynı zamanda yaptıkları yöresel yemekler, düzenledikleri folklor yarışmaları, festival sırasında giydikleri yöresel kıyafetleri, ana-dillerini daha bir özgürce konuşmalarıyla zenginle-

şen festivalleri kendi kültürlerini yaşatmak için çok önemli bir araç onlar için.

İlçede 7-8 tane de tamamen Kürt köyü var. Geri kalanlar ise Türk köyleri. Ve köylerin hepsi sürekli olarak ilişki içerisinde. Kız alıp veriyorlar, ticari ilişkilerini sürdürüyorlar. Televizyonlarda gösterilen ve kıskırtılmaya çalışılan farklı milliyetlerin sözde çatışmasının gerçekten sözde kaldığının bir örneğini gösteriyor bu köyler. **Ortak dertleri olan findık ve mısırın, üretim aşamalarındaki sıkıntılarıyla, verilecek taban fiyatının heyecanı, yazın gelmesiyle birlikte hasat telaşıyla günlerini geçiren köylülerin gerçek sorunlarının Türk bayrağı olmadığını bilinçsiz de olsa farkındalar**. Gerçek sorunlarıyla boğuşurken yapay sorunlara zaman kalmıyor yani.

Burada sıkıntılarında bahsederken, köylülerin yoksul olmadığını da vurgulamak gerekiyor. Orta köylü durumundalar, yani kendi malı mülkü olan, zarar etse de geçinme sıkıntısı olmayan köylüler. Ancak findıktan yapacakları zarar onların cepten yemesine neden olacak, bu yanı sıra dertleri büyük. Gezintimiz sırasında bazı köylülerle kısa ama sıcak sohbetler ediyoruz. **Safranbolu** evlerine benzeyen rengârenk evlerinin önünde inek otlayan köylülerin akşam kahvede toplanmak için randevulaştığını görüyoruz. Sonra bir çavuşla tanışıyoruz. Findık için gelecek olan işçiler için son ayarlamaları yapıyor. 16 yaşından küçükler için 17, 16 yaşından büyükler için 19 YTL yemiyeye verileceğini anlatıyor bu yıl. Bir haftaya kadar özellikle **Arifiye** tren istasyonunda istediğimiz kadar işçiyi görüp sohbet edebileceğimizi, ağırlıklı olarak da **Kazimiye** köyünde çalışacaklarını söylüyor bize.

Ekonomik kriz erteleniyor, yıkım daha büyük olacak!

Üretimin anarşik yapısı nedeniyle aşırı bolluk dönemlerini aşırı yokluk, kıtlık ve kriz dönemleri alır. Bu krizler yokluktan değil tam tersine aşırı üretimden, plansız programsız üretimin yarattığı bolluktan doğan krizlerdir ve belirli aralıklarla sürekli kendisini tekrar eder. Kriz görece istikrar ve yine ve daha şiddetli kriz döngüsü kapitalist üretim çevriminin "doğal" döngüsüdür.

Kapitalist üretim sistemine karakterini veren öğelerden biri üretimin anarşik niteliğidir. Toplumun ihtiyaçlarından çok kapasite en yüksek kâr getirecek malların üretimi üzerine kurulan kapitalizm bugüne kadar tarih sahnesine çıkan toplumsal sistemler içerisinde insana en yabancı olan üretim şeklidir. Üretimin amacı toplumun ihtiyaçlarını karşılamaktan çok kapitaliste en yüksek kârı sağlamaktır. Bu nedenle toplum için üretim değil, üretim için üretim ve kâr için üretim ilkeleri ekseninde yaşamını sürdürür. Aşırı kâr hırsı kapitalizmi her türlü planlı programlı üretimden uzak tutar. **Üretimin anarşik yapısı nedeniyle aşırı bolluk dönemlerini aşırı yokluk, kıtlık ve kriz dönemleri alır.** Bu krizler yokluktan değil tam tersine aşırı üretimden, plansız programsız üretimin yarattığı bolluktan doğan krizlerdir ve belirli aralıklarla sürekli kendisini tekrar eder. Kriz görece istikrar ve yine ve daha şiddetli kriz döngüsü kapitalist üretim çevriminin "doğal" döngüsüdür.

Türkiye gibi yarı-sömürge, yarı-feodal (**burjuva iktisatçıların kullandığı deyimle az gelişmiş**) ülkeler ise bu gibi krizlerin faturalarını deyim yerindeyse iki kere ödemektedirler. Doğal olarak krizin faturasını işçi, köylü ve emekçiler olmaktadır. Emperyalizme ve emperyalist tekellere bağımlılık ilişkileri nedeniyle dünya genelinde kapitalist sistemin yarattığı krizlerini emperyalist ülkeler bizim gibi yarı-sömürge ülkelere ihraç edebilmektedir. Bir başka deyişle kendi krizlerinin faturalarını büyük oranda bizim gibi ülkelere ödetmektedirler. Bu şekilde emekçi halklar bir yandan emperyalistlerin krizlerinin yükünü omuzlarken diğer

yandan kendi işbirlikçi egemen sınıflarının (**bizde komprador burjuvazi ve büyük toprak ağaları**) kendi yapısal krizlerinin faturalarını da ödemek zorunda bırakılmaktadırlar. Yarı-sömürge halklarının omuzlarındaki bu iki büyük kambur atılmayı beklemektedir.

Adına "**küreselleşme**" denilen finans kapitalin aşırı asalaklaşmasının bir sonucu olarak borsalar inip çıkmaktadır. Aslında olan ise uluslar arası sermayenin halkların birikimlerini hortumlaması, ülkelerin öz kaynaklarını asalakça gasp etmeleridir. Yüz milyonlarca aç ve işsiz insan ise "**istenmeyen**" bir sonuçtur sadece egemen sınıflar açısından.

Yarı-sömürge bir ülke olarak Türkiye siyasal olduğu kadar hatta daha sıkı bir şekilde ekonomik olarak emperyalizme bağımlı durumdadır. Şu an ki mevcut Türkiye ekonomisi tamamı ile emperyalistlerin denetimindedir. Ve bir süredir ABD'nin emperyalist çıkarları gereği zorla ayakta tutulmaktadır.

Emperyalistlere siyasal ve ekonomik bağımlılık ülke ekonomisini felç etmiş durumdadır. Küreselleşmenin bir dayatması olarak neo-liberal politikalar çerçevesinde özelleştirme furçasının ana gövdesi neredeyse tamamlanmış bulunmaktadır. Yıllarca işçi ve emekçilerin azgın sömürüsü sonucu yaratılmış birçok ulusal-ekonomik değer emperyalistlere haraç mezat satılmış bulunmaktadır. Bu satışlardan gelen sıcak para, yani nakit para ile ise çıkması an meselesi olan ekonomik kriz ertelenmeye çalışılmaktadır.

2003 Haziran'ında yapılan yasal düzenlemeler ile birlikte uluslararası sermayenin Türkiye'nin dilediği gibi girip

çıkabilmesinin önündeki bütün yasal engeller kaldırılmıştır. Bu tarihten itibaren de aşamalı olarak yabancı sermaye girişinde artış yaşanmaktadır. Yabancı sermaye en çok bankacılık, telekomünikasyon, kimyasal ürünler ve gayrimenkul sektörüne yönelmiş vaziyettedir.

2007 yılının ilk üç ayında toplam 10 milyar dolarlık yabancı sermaye girişi yaşanmıştır. Bu bir rekordur. Ülke egemen sınıflarımız ne kadar sevinseler azdır! Bu paranın 3.1 milyon doları Akbank'ın % 20'sini devralan Citibank'tan geldi. Finansbank'ın % 46'sını alan **National Bank Ofgrece**'nin yaptığı ödeme ise 2.3 milyon dolar oldu. Oger'in Türk Telekom'un satın alınmasından doğan 4.31 milyar dolarlık borcunu 4 yıl erken ödemesiyle toplam 10 milyon dolarlık bir sermaye girişi olmuştur.

Ancak veriler çok çarpıcıdır. Bu 10 milyon doların büyük çoğunluğu bankacılık sektörüne yatırılmıştır. Üretimden kopuk geriye dönüşü olmayan sadece sermayeye yönelik bir giriştir. Türk Telekom ise doğrudan üretimle ilgili olmamakla birlikte yine de ülkenin

Gelinen aşamada Oger'in vadesinden önce gelen 4.31 milyar dolar ile birlikte cari açık bir nebze de olsa rahatlatılmıştır. Türkiye cari açığı en büyük olan ülkelerden biridir. Gelirler ve giderler arasındaki bu dengesizlik borçların vadesinde ödenebilmesi ve sistemin işleyebilmesi için sürekli bir para akışını zorunlu kılmaktadır.

2007'nin ilk üç ayında gelen 10 milyar dolar ile cari açığın çevrilmesi kolaylaşmıştır. Sistemin tıkanması belli ölçüde ertelenmiştir.

Yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı seçimi siyasal olduğu kadar ekonomik durumu da yakından ilgilendirmektedir. Sosyo-ekonomik yapısı gereği zayıf olan Türkiye egemen sınıfları kendileri için hayati önemde olan 2007 yılını krizsiz geçirmek istiyor. Fakat bu durumu tek başlarına başaramadıkları için her zamanki gibi yine emperyalistlerin kapılarını aşındırmaktadırlar. Oger'in borcunun önemli bir kısmını vadesinden 4 yıl önce ödemesi krizi erteleyebilmek yönüyle oldukça anlamlıdır.

2001 krizinden bu yana yaşanan yoğun özelleştirmeler ile deyim yerindey-

en çok kazandıran kurumlarından. Ve ödemenin daha dört yıl vadesi varken erken yapılmıştır. 2001 yılında Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'in Bülent Ecevit'e Anayasa kitapçığı fırlatmasıyla patlayan Şubat krizi ABD denetimli IMF ve DB aracılığıyla 50 milyar dolara yakın borç alınarak aşılabildi. Bu "**yardımların**" karşılıkları ise ABD'ye daha fazla bağımlılık oldu. 2003'te yapılan yasal düzenlemeler ise uluslar arası sermayenin önündeki tüm engelleri kaldırmıştır. Ortaya çıkan borçlar ise elde kalan KİT'lerin özelleştirilmesi ile kapatılmak istenmektedir.

se egemen sınıflar, özelden AKP tam bir mirasyedi gibi davranmaktadır. 2008'de yaşanması muhtemel ekonomik kriz ise eldeki rezervlerin büyük oranda tüketilmiş olması nedeniyle çok daha geniş kapsamlı ve sarsıcı olacaktır.

Her zaman olduğu gibi bu seferde egemen sınıflar krizlerini Türkiye emekçilerine fatura etmeye çalışacaklardır. Krizin ertelenmesi yıkımı geciktirmektedir. **Yıkım ise daha büyük olacaktır. Bu durumu tersine çevirmenin tek yolu sınıf mücadelesini yükseltmekten geçmektedir.**

İşçi-köylü'den

Gelecek sabır ve inatla yürüyenlerle kazanılacaktır!

Bugün altını farklı yazılarımızda da çizdiğimiz gibi taktik politika üretme noktasındaki zayıflığımız pratiklerimizden doğru ortaya çıkan bir sonuçtur. **Bu zayıflık elbetteki siyasal gerilikten ve kitlelere olan uzaklıktan bağımsız bir sonuç değildir.** Dahası politika üretmedeki yetersizliğimizin nedenini esas olarak siyasal geriliğimizde aramak zorundayız. Doğru olan, bilimsel olan da budur.

Öyleyse, taktik politika üretmede yetkinleşmenin yolu da, siyasal olarak derinleşmekten, teorik olarak yetkinleşmekten ve kitlelere giderek onların öğrencisi olmaktan geçmektedir. Yine sorunları bilimsel bir tarzda sorgulayan, teoriyi, pratiğe yanıt olacak tarzda inceleyen, uygulamada yaratıcı olan bir bakış açısı ve düşünüş tarzı her türlü zorluğu aşmanın, çözümsüzlüğe, çözüm olmanın panzehiridir. Bugün üzerinde önemle durmamamız gereken başlıca problemlerimizden biri bu olduğu gibi, çözüm reçetesi de yukarıda çizdiğimiz çerçevenin ta kendisidir.

Genel durumu kabaca özetlersek, bugün dünyada her geçen gün yoksulluğun ve işsizliğin arttığı, emekçilerin ağır bedeller karşılığında kazandığı sosyal hakların birer birer budandığı ve dahası emperyalistler tarafından savaş rüzgarları estirildiği böylesi bir ortama rağmen, devrimci ve komünist güçlerin alternatif olarak güçlü devrimci iradeler çıkarama-

maları görünüşte çelişkili bir durum arz ediyor. Yine ülkemiz açısından bakıldığında da sadece seçim sonuçları üzerinden yapılacak bir değerlendirme bile, bize sorunun önemli bir bölümünü gösterecektir. **Seçimin hemen ardından yapılan araştırmalar göstermiştir ki, bu seçimlere katılım bir önceki ne göre daha yüksek bir orandadır.** Bu sonuçta birçok etmen varken, önemli etmenlerden bir tanesi de kitlelerin karşılığında güçlü alternatif devrimci bir seçenek bulamamış olmalarıdır. Düzen partilerine, parlamentoya olan güvensizliklerini **“hepsi aynı, ama ne yapalım, içlerinden birine vereceğim”** sözleri tam da işaret ettiğimiz gerçeğin altını çizmektedir.

Bu noktada yukarıda da vurgu yaptığımız taktik politika üretmedeki eksiklerimiz ve geniş kitlelere olan uzaklığımız kendisini bariz bir şekilde göstermektedir.

Ama şunu da vurgulamak gerekmektedir ki, bu nesnel tablomuzun altını çizmek, ümitsizlik ve çaresizliğin resmini çizmek değildir. Tam aksine çaresizliğe çare bulmak için varolanı doğru tanımlama hassasiyeti olarak yorumlanmalıdır. Hiçbir şey tanımadan değiştirilemez. Ve tabi ki tüm bunların yapılabilmesi için her şeyden önce haklılığımıza ve meşruluğumuza inanmamız gerekir. **Bizi zafere taşıyacak olan kazanacağımıza olan inancımız ve güvenimizdir.** Ye-

ni yönelimin de dikkat çektiği gibi, bu konuda mevcutta ciddi ideolojik sorunlar vardır. Bunların altını çizmek aynı zamanda sınıf mücadelesi içinde tüm bunların mutlaka çözümlenmesi gerektiğinin de altını çizmek demektir.

Yakınlık, pratikten kopuk söylemler, çözümün dışında kalma, sorunları çözümlenmenin reçetesi değildir. Tam aksine bunlar bunalım reçeteleridir. Oysa olması gereken, dış faktörleri yani uluslararası gelişmeleri, devrimci ve komünist hareketin içinde bulunduğu durum vb. tüm faktörleri değerlendirmede hesaba katmaktır—katmak zorundayız. Ama tüm pratik başarısızlıklarımızı hep dışımızdaki objektif tabloyla açıklamaya kalkarsak, en sıradan başarısızlıklarımızı başka yerlere, gelişmelere, olaylara ve kişilere bağlarsak, her şeyden önce kendimize haksızlık etmiş oluruz. Birincisi kendimize karşı öz-eleştirel bir tutum içine girmediğimizden dolayı eksikliklerimizi gidermenin, yanlışlarımızdan arınmanın yolunu kendi elimizle kapatmış oluruz. İkincisi; her şeyi kendimiz dışında ararsak doğal olarak kendimize de bir misyon yüklememiş oluruz. Eğer devrimcilik değiştirme ve dönüştürme eylemiyse, burada dışındaki olumsuzlukları değiştiren, dönüştüren bir eylemden, iradeden söz edemeyiz. Buna döne döne vurgu yapmamızın esas nedeni var olan tabloyu onaylamak ya da hoş görmek değildir. Ya da bir bütün olarak olumsuzlukların var olduğu anlamına gelmemektedir.

Ancak şu da bir gerçektir ki, eksikliklerimiz oldukça fazladır ve bunların aşılması gibi bir görevle karşı karşıyayız. Yine şu da bir gerçek ki, değiştirmek için öncelikle varolanı doğru çözümlenmek gerekir. Eğer biz bu olumsuzlukları yaratan zeminin etki gücünü iyi göremezsek, değiştirme sürecinde gereken proleter sabrı da göstere-

meyiz. Marksist-Leninist-Maoistler gerçeği olgulara ararlar. Olgular ise mevcut tablo içinde varolan gerçeklerdir. Demek ki başarının ilk adımı somutu incelemek ve bu somuta yanıt olacak teoriyi üretmekle atılır. Çalışmalarımızda atacağımız her adım, izleyeceğimiz her yol gidasını bu bilimsel düşünüş ve yürüyüş tarzından almak zorundadır.

En önemlisi, içinde bulunduğumuz koşulları bilimsel olarak çözümlenip ona uygun pratik adımlar atma bilimselliğini, cüretini göstermemiz gerekir. Elde edeceğimiz tüm bu genel tecrübeleri de, pratik adım atma sürecinde bize yol gösteren birer ışık olarak görmeliyiz.

Özet olarak, içinden geçtiğimiz süreçte her birimiz, her militanımız, faaliyetçimiz çalıştığı alanda derin bir araştırma ve inceleme göreviyle yüz yüzedir. **Her alanda Marksizm-Leninizm-Maoizm'in bilimsel yol göstericiliğinde pratiğe yönelmeliyiz.** Her türlü eksikliğimizi ancak böylesi devrimci pratiklerle asgari düzeye indirebiliriz. Bu görevlerin başarılmasında ve eksiklerin aşılmasında **“politik çalışma tüm çalışmaların can damarıdır”** ilkesine sıkı sıkıya sarılmamız gerekir.

Seçim vb. politik faaliyetler içindeki çalışmamız bizlere göstermiştir ki politikaya ilgisizlik saflarımızdaki önemli bir sorundur. İçinde bulunduğumuz dönemde bizi bekleyen görevler bu eksikliğin giderilmesi ile daha rahat aşılabilecek bir duruma gelecektir. Bu açıları düşünürken politik çalışma ve araştırmalar tüm faaliyetçilerin görevidir.

Sorun ve eksiklerimizin şimdiki önemli kısmı yaklaşımlarımızdaki sözünü ettiğimiz hataları düzelttiğimizde gerileyecektir. **Unutmamalıyız, gelecek, sabırla, inatla zorluklar karşısında yılmayanların yarattığı değerlerle kazanılacaktır.**

Kışladağ Altın Madeni'nin kapatılmamasına tepki

Ege Çevre ve Kültür Platformu (EGEÇEP), Kışladağ Altın Madeni'nin kapatılmasına ilişkin yargı kararının uygulanmaması üzerine **Uşak Valiliği'ne** başvurdu.

TÜPRAG Madencilik Şirketi tarafından Uşak'a bağlı Eşme Kışladağ'da işletilen maden ocağına verilen ÇED raporu, Danıştay 6. Dairesi tarafından iptal edilmişti. Bu kararın ardından madenin kapatılması beklenirken yargı kararının üzerinden haftalar geçmesine karşın maden hala kapatılmadı. Madenin kapatılmamasına tepki gösteren EGEÇEP Dönem Sözcüsü **Av. Arif Ali**

Cangı, yaptığı yazılı açıklamada kararın 30 gün içinde uygulanması gerektiğini belirterek, **“Ancak Uşak'ta şu ana kadar bu yönde hazırlık yok”** dedi.

Halkın ve demokratik kurumların konunun takipçisi olarak mahkeme kararlarının uygulanıp uygulanmadığını denetlemesi gerektiğini ifade eden Av. Cangı, **“Aksi durumda, yeni Bergamalar yaşanabilir”** dedi. Bu açıklamanın ardından şirket tarafından yapılan açıklamayla, madenin 20 Ağustos'ta kapatılacağı belirtildi.

(H. Merkezi)

Dersim'de operasyonlar ve baskılar devam ediyor!

Aylardır “terörü bitireceğiz” söylemleri altında Irak Kürdistanı'na yönelik operasyon hazırlığı yapan ve bu yönde sık sık kamuoyuna demeçler veren Türk hakim sınıfları, efendileri ABD'den izin koparamadıkları için bir türlü istedikleri operasyonu yapamıyorlar. Bununla birlikte yine emperyalist ABD ile yapılan “gizli” görüşmelerde PKK yöneticilerine yönelik operasyon hazırlıkları gündeme getirilmekte, bu hazırlıklar ise basına bilgi “sızmasıyla” başarısız olmaktadır.

Tüm bu senaryolar ve dolaplar eşliğinde TC ordusu Irak Kürdistanı'na girememekte, ancak Türkiye Kürdistanı'nın birçok yerinde on binlerce askerin katılımıyla operasyonlar yapmaktadır. Bir süre önce “Özel Güvenlik Bölgesi” ilan edilen Şırnak, Hakkari ve Siirt'in ardından Dersim'de “Özel Güvenlik Bölgesi” ilan edilmek istenmektedir. Dersim'de bunun adımları da şimdiden atılmış durumdadır. Bu yıl Dersim'in birçok yerinde **Özel Hakarekât Timleri**, jandarma ve polis tarafından kurulan arama noktaları OHAL dönemini bile aratır durumdadır. Sık sık yapılan kimlik kontrolleri, üst ve araç aramaları gözaltılar son dönemde oldukça yoğunlaşmış durumdadır.

Yaylacılara ve arıcılara ihbarcılık dayatması

Geçtiğimiz günlerde Tunceli Jandarma Kurmay Albay Ali Özkara Tunceli'nin Ovacık, Hozat, Pertek, Çemişgezek ve Pülümür ilçelerinin yaylarında bulunan

arıcıları, yaylacıları ve kır köylerinde yaşayan vatandaşları toplayarak ajanlık teklif etti. Yaylacılara “gerillaların yerini söyleyin yoksa, 15 gün içinde hepimizi yaylalardan indireceğim” diyen Özkara açık bir şekilde köylülerin ajanlık yapmasını istemektedir.

Aldığımız bilgilere göre Ovacık, Hozat, Pertek, Çemişgezek ve Pülümür ilçelerinde bulunan Jandarma komutanları, arıcılar, yaylacılar, dağ köylüleri ve muhtarlarla toplantı yapmış, birçok arıcı ve yaylacı ise tek tek saatlerce sorgulanarak tehditlerle ajanlık yapmaları istenmiştir.

Bu toplantıların hemen akabinde ise Dersim'de 5 bin askerin katıldığı büyük çaplı bir operasyon başlatılmış durumda. 1 Ağustos günü Tunceli merkez, Ovacık, Hozat ve Çemişgezek dörtgenindeki bölgeye operasyon düzenleyen faşist Türk ordusu ile HPG gerillaları arasında çıkan

çatışmada biri üst çavuş 3 asker ölümlen, 6 gerilla da şehit düştü. Gazetemiz yayına hazırlandığı esnada 6 gerillanın cesedi hala Tunceli Devlet Hastanesi morgunda bekletilmekteydi. Görgü tanıklarından aldığımız bilgilere göre gerillaların cesetlerinin tamamen yanık olduğu söylenmektedir.

Ayrıca Hozat ilçesi kırsalında çıkan çatışmada ise 2 HPG gerillası yaşamını yitirirken, mayına basan 5 TC askeri de yaralandı. Bunun ardından Elazığ ve Erzinca'dan getirilen takviye birliklerle ve helikopterlerle Aliboğazı yakınlarında yapılan operasyon kapsamında bölgede günlerdir çatışmanın sürdüğü haberleri gelmektedir. Yine bu bölgede bulunan Kinzir ormanları ise TC ordusunun attığı bombaların etkisiyle günlerdir yanmakta, yanan ormanları söndürmek için ise hiçbir girişimde bulunmamaktadır.

Ailelerimizi ziyaret ediyoruz...

Bu sene Munzur Festivali'nin yedincisi ve bizler yine Dersim'deyiz. Sekizinci Yönelim ışığında adımlarımızı daha kararlı atıyoruz, amacımız belli, yönümüz net.

Gazetemizin dağıtımını yapmak, festival çağrısında bulunmak için köy yollarına düşüyoruz. Ekili olan tarlalara baktığımızda genel olarak ekin biçenler ya tek ya da iki kişi oluyor. Oysa daha önce böyle değildi. İmece usulü ile ekinler biçilir, türküler eşliğinde saatlerin nasıl geçtiği anlaşılmazdı bile. Şimdiyse metropollerde yaşanan yozlaşma bireyselleşme kaçınılmaz olarak köyleri de etkilemiş, bunun sonucunda köy geleneklerinden olan imece usulü tamamen unutulmuş.

Köylerde gazete dağıtmak ve festival çağrısı yapmak dışında PŞTA'nın önemli bir görevi var. Şehit aileleriyle ilgilenmek. Hemen hemen her ilçede, birçok köyde şehitlerimiz var. Bir zamanlar onların ayak bastığı yerlerde gezmek bizlere bambaşka duygular yaşıyor. **Girdiğimiz köylerde şehit ailesi varsa doğallığıyla yönümüzü onlara doğru dönüyoruz.** Daha önce röportaj yapılmamış ise şehit yoldaşlarımızı daha geniş kitlelere anlatmak için sorular sorup cevaplar alıyoruz ailemizden. Bu bağlamda **Kumriye Cihan** yoldaşımızın abisinin söyledikleri çok anlamlıdır. Bir cümlesini sizlere aktarmak isteriz. “Dağlarımıza o kadar çok kan akıtıldı ki, akıtılan kan yerine çiçekler ekilseydi, şimdi bütün dağlar ve ovalar büyük bir çiçek tarlasına dönerdi.”

Köylere giderken gözlerimiz ister istemez dağların doruklarına takılıyor. Meşeleri gördüğümüzde ise gerilla hemen karşımızdaki meşenin altından çıkacakmış gibi gözümüz onlara takılıyor. Sömürücüler bu bölgede her daim halka yoğun bir baskı uygulamış, Dersim'de işkenceler katliamlar eksik olmamıştı. Şimdi de zulüm ve yasaklar devam ediyor. Dersim'in dağları yanıyor. **Ovacık ve Hozat'ta** günlerdir gerillaları teslim alamayan faşistler, çareyi ormanları yakmakta buldular. Bu yangınların yakınından geçmek, işkenceci katilleri yakından görmek yüreğimizi acıttı.

Kısa da olsa Dersim'den izlenimlerimiz şimdilik bu kadar. Festival bitiminde daha geniş izlenim yazısında buluşmak ümidiyle.

(Bir İK okuru)

(Bir PŞTA faaliyetçisi)

Umut dolu gözler için mücadele etmeye değer

7. Munzur Kültür ve Doğa Festivali için Dersim'e geldim. Tabii ki tek neden festival değil, buradaki halkla tanışmak, kaynaşmak, dertlerimizi bir yapmak, yüreğimizi birleştirmek için de buradayım. İmkanlar el vermediği için gelip gidemiyorum.

Bu benim Dersim'e ilk gelişim. İlk özlüm giderişim. Ama üzülüyorum, çünkü bulunduğumuz her yerde mücadele yürütebileceğimize inanıyorum. İster Dersim olsun, ister A kenti olsun. Her yerde ezilen sömürülen halk var. Mücadele her yerde ve her alanda. Bizler de elimizden geldiğince halka gidip dertlerini, sorunlarını dinleyerek birlikte çözmeye çalışıyoruz. Dersim'de köy çalışmasına gittiğimiz halktan olumlu tepkiler alıyoruz. Hepsini bizi kendi evlatları gibi sahipleniyor. “Partizan'dan geliyoruz” dediğimizde gözlerinin içi gülüyor, yüreklerine umut doluyor. Kendi araların-

da bizim için mücadele edenler hala var diyorlar ve bizi kurtuluş olarak görüyorlar.

Köy çalışmalarında bizi karşılayanlar çoğunlukla yaşlılar. Gençlere çok az rastladık. **Gençleri sorduğumuzda ya**

gurbette, ya mücadelede ya da şehit düşmüş. Şehit aileleriyle görüşürken dikkatimizi bir şey çekti. Gözler o kadar dertli, o kadar hüznünlü ki, kelimelerle ifade edilecek gibi değil. Ama her şeye rağmen gözbebeklerindeki umut ışığını söndürememişler. Bu umut ışığı bizi gördüklerinde katmer katmer çoğalıyor. **Şehit düşen evlatlarıyla gurur duyuyorlar. Onlar şehitlerimizin annesi, babası, bacası duruşları evlatlarının duruşları gibi net.** Bazen olur ya bir umutsuzluk, bitkinlik her şeyden elini eteğini çekme isteği, işte o anda aklıma o gözler geliyor, umut ışığı dolu gözler. Kurtuluş bekleyen gözler. Ne olursa olsun hiçbir şey için olmasa da o gözler için mücadele etmeliyim diyorum/edeceğim de. Verdiğim mücadelenin meyvelerini ben toplasam da, bizden sonra gelenler toplayacak!

(Bir İK okuru)

Silahların gölgesinde direniş türküleri

Bir tarafta postal sesleri, diğer tarafta direniş türküleri, bir tarafta operasyona çıkan helikopterler, diğer tarafta adeta tatil köyünü andıran şehir merkezi... Bir tarafta merkeze getirilen gerilla cenazeleri, diğer taraftan günlük yaşamını sürdüren bölge insanı...

Bu çelişkiler yumağı içinde yine silahların, yine tankların, yine helikopterlerin, yine bombaların, yine orman yangınlarının içinde Kültür ve Doğa Festivali hazırlıkları... Devlet bir taraftan ormanları gerilladan temizlemek bahanesiyle çayır çayır yakarken, belediye ise bu yıl 7. sinin düzenleneceği **Munzur Kültür ve Doğa Festivali'**ne kilitlenmiş durumda. Öyle ki; doğayı korumak adına çeşitli etkinlikler düzenlenirken, doğal güzellikleri korumak adına türlü söylemlerde bulunurken, yanı başında çayır çayır yakılan ormanları adeta görmezden gelmektedir.

Dersim'de birçok duyguyu iç içe yaşamak mümkün. Yıllar sonra memleket hasretiyle doğduğu topraklara gelen onca insan, Dersim'de geçmişe dair bir şeyler ararken, Dersim'de o kadar çok şey değişmiş ki... Doğal güzellikleri yok edilmeye çalışılmış (**yok edilmiş diyemiyoruz, çünkü her şeye rağmen doğa güzelliğini koruyor**) gençler kültürel olarak

yoğlaştırılmaya çalışılmış, insanlar birbirine yabancılaştırılmaya... **Ancak değişmeyen tek şey tüm baskılara karşı mücadelenin hala sürüyor olması...** Evet hala Dersim dağlarında direniş türküleri söyleniyor.

Bu topraklar tarihi boyunca hep direnişlerle anılmış, hiçbir zaman zulme boyun eğmemiş, onandır ki en ağır bedellere de tanıklık etmiş-

tir. Faaliyetimize her yıl olduğu gibi bu yıl da **Partizan Şehit ve Tutsak Aileleri** olarak festival sürecinde devam ediyoruz.

Bu topraklarda yitirdiğimiz bedellere paralel, elbette şehitlerimizin ailelerinin çoğunluğu da bu topraklarda bulunuyor. Bir süredir olanaklarımız ve örgütlülüğümüz çerçevesinde sürdürdüğümüz aile ziyaretleri yeterli olmasa

da olumlu tepkiler almaktadır. **Öyle ki, yıllardır kapısını çalmadığımız, acısını sevincini paylaşmadığımız ailelerimiz var. Mezarları kaybolan, yapılmayan şehitlerimiz var. Bu çalışmalarımızın bir ayağını da şehitlerimizin mezarlarını tespit ederek yapılmayanları yaptırmak, kırılanları onarmak oluşturuyor.**

Gazetemiz aracılığıyla gittiğimiz köylerde şehit ailelerimizin özellikle başlarının dik olması, evlatlarıyla gurur duyuyor olmaları, bizleri de onurlandırdı. Ancak hala o kadar çok eksiklerimiz var ki, ailelerimizi ziyaret etmek elbette işin bir yanı ve başlangıcı, ama sonrası süreç ve en önemlisi onları zamanla evlatlarının düşüncelerini de sahiplenir duruma getirmek, buldukları alanlarda örgütlenmelerini sağlamak olmalıdır. Şiar olarak benimsediğimiz **"önce çocuklarımızı savunuyorduk, şimdi ise onların düşüncelerini"** sözlerini şehit ailelerimizin söylüyor olmaları bizlerin de başarısının ölçüsü olacaktır.

İşte o zaman onca bedel veren Dersim toprakları, bir tarafta şehit cenazeleri dururken, diğer taraftan tatil köyleri gibi eğlencelerle yaşamını sürdürmek yerine isyanı örgütleyecektir.

(Partizan Şehit ve Tutsak Aileleri)

Röportaj

"Onlar birer halk neferidir"

Bu yıl da her yıl olduğu gibi şehit ailelerimizi ziyaret ederek şehitlerimizi ailelerinin anlatımıyla daha yakından tanımaya çalıştık. **Suna Yıldırım'**ın ablası ve **Kumriye Cihan'**ın abisiyle, şehitlerimiz üzerine sohbet ettik. Ayrıca **Sevda Yıldız**, **Metin Kaya**, **Süleyman Kaya**, **Umut İl**, **Yeter Güzel**, **Murat Güzel'**in de ailelerini ziyaret ettik. Yaptığımız bu ziyaretler sırasında hem ailelerimizin sıkıntılarını dinledik hem de eleştirilerini aldık.

PŞTA: Bize Suna'yı anlatır mısınız?

Suna Yıldırım'ın ablası: Suna 1986'da Mart'ın 20'sinde dağa çıktı. 8 ay dağda yaşadı. O süre zarfında hiç görüşmedik. Hangi bölgede faaliyeti oldu bilmiyoruz. Bildiğimiz sadece 86 yılının on ikinci ayın ikisinde Mazgirt'in **Aziz Mezarası'**nda şehit düştüğü. Babam gitti Suna'nın cenazesini getirdi.

Doktor kardeşim vardı. O da PKK'den şehit düştü. Bu acılara dayanamayan babam felç geçirdi. Suna daha yeni 18 yaşına girmişti. Daha çok gençti. Ortaokul birden rahatsızlığı nedeniyle terk etti. Suna'nın fazla bir bilinci yoktu. **Profesyonel çalışmanın içine dağdaki yaşamıyla girdi. Orada kendini geliştirdi.**

PŞTA: Bizden beklentileriniz nelerdir?

-Memnun oldum bizi unutmamışsınız, teşekkür ederiz. Her ne kadar annem sitem ediyorsa da, o acıdır hoş görün. **Bize sahip çıktığınız**

İçin memnun olduk. Onlar bizim için birer halk neferleridir. Sadece bizim yakınımız değil. Biz yoldaşlarımızın mezarlarını yapmalarını bekleriz. Maddi durumumuz iyi değil. Bu yüzden mezarlarımızı yaptıramadık. Köyümüzde iki tane şehit var, ikisinin de maddi imkansızlıklardan kaynaklı mezarı yapılmadı.

PŞTA: Sizlerin eleştirileri bizi ileri taşır. Mezarları da biz PŞTA olarak yaptırmayı düşünüyoruz.

- Tabi şartlarınız değişiyor, siz de zor şartlar altındasınız. Ben sizi hoş karşıyorum. Her ne kadar eleştiriyorsak da sizi arkadaş olarak konuşuyoruz. Ama yine de biz kanımıza sahip çıkıyoruz.

"O bilinçli olarak katıldı, onurluca şehit düştü."

PŞTA: Kumriye'yle ilgili bizimle paylaşmak istediğiniz şeyler varsa gazetemiz aracılığıyla okurlarımıza taşımak isteriz.

Kumriye Cihan'ın abisi: Şehitlerimizin hepsi bizim için bir. Aileymiş, kardeşmiş diye bakmayız. Bütün şehitler bizim şehitlerimiz. Başka bir şey demiyorum.

Kumriye özverili bir insandı. Daha çok gençti. **Karar vermişti, şehit düşeceğini biliyordu. Bilinçli gitti.** Kandırılarak götürülen biri değildi. Böyle şeyler söyleniyor. Küçükken kandırılır alınır, götürülür deniyor, ben buna katılmıyorum. 16 yaşındaydı. Ailemizin en küçüğüydü. İlişkilerimiz iyiydi. Gittiği zamanda kızmadık, küsmedik de. Onursuz bir şey yapmamıştı. **Onurluca katıldığı dava uğruna şehit düştü. Az bir süre kaldı gerillada.**

PŞTA: Bize bunların dışında söylemek istediğiniz bir şey var mı?

- Sorunları soruyorsunuz, sorunlar hiçbir zaman bitmedi, bitmeyecek de. Sorun zaten yaratılıyor. Bazen bizler de yardımcı oluyoruz, sizler de yardımcı oluyorsunuz sorun olmasına. Belki bilmeden bilinçsiz olarak. Yanlış algılamayın, her insanın zayıf noktası var. Vatandaş bir taraftan çok güzel görünüyor, bakıyorsunuz öbür taraftan işbirlikçi olarak karşınıza çıkabiliyor. Ve büyük zararlar verebiliyor. Yıllardan beri bunu yaşıyoruz, bir ömür gitti, asrın yarısı gitti ama halen aynı yerdeyiz.

Ovacık'ta Firik Dede belgeseli

Dersim'de yakılarak inanılmaz işkenceler sonucu katledilen **TKP/ML TIKKO militanı Behzat Firik'**in babası ve Tunceli'nin Ovacık İlçesi'nde yaşayan ve sözlü geleneğin son temsilcilerinden biri olarak bilinen **Firik Dede'**nin yaşamının anlatıldığı belgesel film, Ovacık'ta gösterildi.

Sözlü geleneğin son temsilcilerinden biri olarak bilinen Firik Dede, 106 yaşında hayatını kaybetmişti. Yüzlerce kişi tarafından toprağa verilen Firik Dede için **27 Temmuz** akşamı Ovacık Açık Hava Sineması'nda Firik Dede'nin yaşamını konu edinen ve Buket Aydın tarafından derlenen belgesel film gösterildi. Filmde, 1980 AFC'si döneminde gözleri önünde ağaca bağlanıp, işkence yapılarak **"Kulaksız yüzbaşı"** tarafından diri diri yakılan Behzat Firik'in de babası olduğu anlatıldı. Firik Dede oğlunun bu şekilde katledilmesi karşısında duyduğu acısıyla sakallarını bir daha kesmedi ve bir daha hiç konuşmadı. Yüzlerce kişi tarafından izlenen belgeselde duygu dolu anlar yaşanırken bir çok kişi gözyaşlarına hakim olamadı.

(H. Merkezi)